

บทที่ 5

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีขนาดใหญ่เช่นเดียวกับองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ซึ่งจากการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่ามีสภาพหรือบริบทที่มีความแตกต่างในรายละเอียดแต่ละมิติที่น่าสนใจหลายประการ โดยในการนำเสนอโครงสร้างการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน เช่นเดียวกับการนำเสนอในบทที่ 4 องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต
2. พัฒนาการก่อเกิดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต
 - 2.1 ช่วงก่อนการจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล
 - 2.2 ช่วงหลังการเปลี่ยนแปลงเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล
3. การบริหาร (สมรรถนะ) ด้านการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต
4. ความสัมพันธ์ระหว่างทุนทางสังคมกับการบริหารการคลังของตำบลเขาสามยอต

ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยประกาศกระทรวงมหาดไทย ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 111 ตอนที่ 53 ก ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2537 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 และได้ทำการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรก เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2538 และได้ทำการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลครั้งแรก เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2538 เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 2 ปรับเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล ขนาดกลาง ปรับเป็น องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ ตามมติประชุม ก.องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดลพบุรี ครั้งที่ 1/2547 ลงวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2547

1. สภาพทั่วไป

สภาพโดยทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปินั้นมีรายละเอียดดังนี้

1.1 สถานที่ที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 3 กิโลเมตร ตั้งอยู่เลขที่ 104 / 18-19 ถนนนเรศวร อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี มีเนื้อที่ประมาณ 19.76 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 12,250 ไร่ โดยมีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบ และมีแนวภูเขาอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแนวยาว โดยมี อาณาเขตติดต่อแต่ละด้านดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อเขตกองบิน 2 กองพลบินที่ 1 กองบัญชาการยุทธทางอากาศฐานบินโคกกะเทียม ตำบลเขาพระงาม

ทิศใต้ ติดกับถนนพหลโยธิน ตั้งแต่วงเวียนเทพสตรี (ที่ตั้งพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนารายณ์มหาราช) จนถึงทางแยกนิคมสร้างตนเอง ลพบุรี ตำบลท่าศาลา

ทิศตะวันออก ติดกับถนนสายยุทธศาสตร์สายลพบุรี – พัฒนานิคม ตั้งแต่สามแยกนิคมสร้างตนเองลพบุรี จนถึงสนามทดลองอาวุธ ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธกองทัพบก บ้านท่ามะเดื่อ ตำบลนิคมสร้างตนเอง

ทิศตะวันตก ติดกับถนนพหลโยธิน ตั้งแต่วงเวียนเทพสตรี กม.155 จึงถึงเขตกองบิน 2 กองพลบินที่ 1 กองบัญชาการยุทธทางอากาศ กม.162 เขตติดต่อกับตำบลท่าแค ตำบลถนนใหญ่ ตำบลทะเลชุบศร และศาลากลางจังหวัดลพบุรี โดยมีถนนพหลโยธินเป็นเส้นแบ่งเขต

ซึ่งอาณาเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 5.1 ดังนี้

ตารางที่ 5.1

จำนวนหมู่บ้านและประชากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	จำนวนครัวเรือน	ประชากร		
			ชาย	หญิง	รวม
1	บ้านสระมะเกลือ	5,379	7,941	5,520	13,461
2	บ้านน้ำจั้น	118	264	228	492
3	บ้านน้ำจั้น	60	139	154	293
4	บ้านหนองบัวขาว	1,249	1,950	2,237	4,187
5	บ้านหนองบัวขาว	555	1,368	1,061	2,429
6	บ้านดงสวอง	1,646	2,837	2,577	5,414
7	บ้านโนนหัวช้าง	516	1,013	1,060	2,073
	รวม	9,523	15,512	12,837	28,349

ประชากรของตำบลเขาสามยอตมีทั้งสิ้น 28,349 คน แยกเป็นเพศชายจำนวน 15,512 คน หรือร้อยละ และเพศหญิงจำนวน 12,837 คน หรือร้อยละ โดยที่ประชากรทั้ง 7 หมู่บ้าน จะเห็นได้ว่า หมู่ที่ 1 คือบ้านสระมะเกลือมีจำนวนประชากรมากที่สุดถึง 13,461 คน หรือร้อยละ ของประชากรทั้งหมด และหมู่ที่ 3 บ้านน้ำจั้นมีจำนวนประชากรน้อยที่สุดเพียง 293 คน หรือร้อยละ เมื่อพิจารณาความหนาแน่นของประชากรพบว่ามีความหนาแน่นเฉลี่ย 1,434 คน/ตารางกิโลเมตร

จำนวนหมู่บ้านในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลเต็มทั้งหมู่บ้าน 7

2. สภาพการเมือง

จังหวัดลพบุรีแบ่งเขตการเลือกตั้ง ออกเป็น 5 เขต องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต อยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 2 ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตมี 7 หมู่บ้าน จึงสามารถมีสมาชิกได้จำนวน 14 คน โดยที่ในการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลใน 2 ครั้งหลังมีข้อมูลที่น่าสนใจดังนี้

2.1 การเลือกตั้งเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2542 ตำบลเขาสามยอตม์เขตการเลือกตั้งทั้งสิ้น 7 เขต (7 หมู่บ้าน) โดยแบ่งจำนวนหน่วยเลือกตั้ง 12 หน่วย ในการเลือกตั้งครั้งนี้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 18,182 คน โดยมีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 7,989 คน คิดเป็นร้อยละ 43.93

2.2 การเลือกตั้งเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2546 ได้แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็น 7 เขต (7 หมู่บ้าน) ในการเลือกตั้งครั้งนี้ได้มีจำนวนหน่วยเลือกตั้ง 29 หน่วย มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 19,692 คน มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวน 9,782 คน คิดเป็นร้อยละ 49.67 ของผู้มีสิทธิ โดยมีบัตรเสียร้อยละ 4.09 และมีบัตรที่ไม่ประสงค์จะลงคะแนน ร้อยละ 3.41

3. สภาพทางเศรษฐกิจ

สำหรับสภาพทางเศรษฐกิจของตำบลเขาสามยอตม์นั้นมีข้อมูลที่น่าสนใจ ดังนี้

3.1 ด้านอาชีพ ส่วนใหญ่ประชากรประกอบอาชีพรับจ้าง คือ ค่าขาย และอีกส่วนที่สำคัญคือ รับราชการ โดยเฉพาะรับราชการทหาร ส่วนข้าราชการพลเรือนอื่นก็มีพอสมควร เนื่องจากตำบลเขาสามยอตม์อยู่เขตเมือง เพียงประมาณ 5 ก.ม. จากตัวเมือง ความเจริญต่าง ๆ ทั้งสาธารณูปโภคและสาธารณูปการก็มีความพร้อม ทำให้เกิดมีหมู่บ้านจัดสรรหลายหมู่บ้านด้วยกัน จึงทำให้มีข้าราชการอื่น ๆ มาพักอาศัยในเขตตำบลเขาสามยอตม์ ส่วนอาชีพรอง ได้แก่ เลี้ยงสัตว์ ค่าของเก่า และ ทำการเกษตร มีรายได้ต่อหัว 39,877 / คน / ปี

3.2 หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตม์ ส่วนมากจะเป็นธุรกิจขนาดเล็กและขนาดย่อม มีทั้งสิ้น 96 แห่ง โดยส่วนมากเป็นร้านค้า ดังมีข้อมูลดังนี้

- บิมน้ำมัน	1	แห่ง
- โรงงานอุตสาหกรรม	2	แห่ง
- ร้านอาหาร	13	แห่ง
- ตู้ซ่อมรถ	18	แห่ง
- ร้านค้า	62	แห่ง

หมู่บ้านจัดสรรมีทั้งสิ้น 16 แห่ง

4. สภาพสังคม

ข้อมูลด้านสภาพทางสังคมที่น่าสนใจมีดังนี้

4.1 การศึกษา ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างทุนมนุษย์ เพราะจะช่วยสร้างภูมิคุ้มกันมะเร็งทางสังคม ที่คอยกีดกัร่อนสังคมให้อ่อนแอและยังช่วยสร้างความสมดุลทางสังคมอีกด้วย อันทำให้สังคมมีความสงบสุขเรียบร้อย มีข้อมูลที่น่าสนใจดังนี้

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4	แห่ง
- โรงเรียนประถมศึกษา (รัฐบาล)	5	แห่ง
- โรงเรียนประถมศึกษา (เอกชน)	2	แห่ง
- โรงเรียนอาชีวศึกษา (เอกชน)	1	แห่ง
- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	7	แห่ง
- ห้องสมุดประชาชน	2	แห่ง
- หอกระจายข่าว	19	แห่ง

4.2 สถาบันและองค์กรทางศาสนา สถาบันทางศาสนาเป็นอีกองค์กรหนึ่งที่มีส่วนอย่างมากในขัดเกลากายทางสังคม (Socialization) อันจะช่วยให้เกิดจิตใจที่ต้งามแก่สมาชิก ทั้งในแง่วิถีคิดและวิถีปฏิบัติ ในประชาชนรู้จักอยู่ในกรอบของศีลธรรม ในตำบลเขาสามยอมีสถาบันและองค์กรทางศาสนา ดังนี้

- วัด	8	แห่ง
- สำนักสงฆ์	3	แห่ง
- คริตจักรคาทอลิก	1	แห่ง

4.3 การสาธารณสุข ในส่วนที่เกี่ยวกับด้านสาธารณสุขก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย อันจะมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิต ทั้งในการทำงานและในครอบครัว เนื่องจากถ้ามีสุขภาพที่ดีแล้ว ก็จะช่วยเสริมสร้างประเทศชาติได้อย่างมั่นคงต่อไป ซึ่งในเขตตำบลเขาสามยอมีข้อมูลด้านสาธารณสุข ดังนี้

- สถานีอนามัยประจำตำบล	1	แห่ง
- โรงพยาบาลของรัฐ	1	แห่ง
- โรงพยาบาลของราชการทหาร	1	แห่ง
- อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ	ร้อยละ 100	

4.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ในความต้องการของมนุษย์ถือว่าเป็นความต้องการพื้นฐาน ที่จะช่วยให้การดำรงชีพมีความสะดวกและราบรื่น ซึ่งความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินถือว่าเป็นดัชนีชี้วัดประการหนึ่งของความมั่นคงแห่งมนุษย์ ซึ่งในเรื่องนี้มีข้อมูลดังนี้

- สถานีตำรวจ - แห่ง
- สถานีดับเพลิง - แห่ง
- เครื่องดับเพลิงประจำหมู่บ้าน 16 แห่ง
- รถยนต์บรรทุกน้ำอเนกประสงค์ขนาดจุ 4,000 ลิตร จำนวน 1 คัน

4.5 การสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม ด้านนี้ถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเช่นเดียวกัน เนื่องจากในแต่ละพื้นที่จะมีผู้ด้อยโอกาส ที่สังคมจะต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดูแล มิให้เกิดปัญหาที่หนักหน่วงทางสังคมต่อไป ในตำบลเขาสามยอดมีข้อมูลดังนี้

- ศูนย์สงเคราะห์ประจำหมู่บ้าน 7 แห่ง

4.6 การบริการสาธารณะ นอกจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแล้ว ในการบริการสาธารณะทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอดยังมีอุปกรณ์ในการให้บริการสาธารณะดังนี้

- รถกระบะเข้าไฟฟ้า 1 คัน
- รถยนต์บรรทุกขยะ 4 คัน (ปีคอป 1 คัน อัดท้าย 2 คัน เทข้าง 1 คัน)

4.7 มวลชนจัดตั้ง มีการจัดตั้งมวลชนเพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังมีข้อมูลดังนี้

- อาสาพัฒนาชุมชน 12 คน
- กรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน 8 คน
- อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน 157 คน
- อปพร. 17 คน
- ลูกเสือชาวบ้าน - คน
- ไทยอาสาป้องกันชาติ - คน
- กลุ่มต่าง ๆ ได้แก่
- กลุ่มออมทรัพย์และเงินทุนหมุนเวียน มีดังนี้
 - 1) กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมู่ที่ 1
 - 2) สัจจะสะสมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมู่ที่ 2
 - 3) สัจจะสะสมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมู่ที่ 4-5
 - 4) สัจจะสะสมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต หมู่ที่ 6

- 5) สักจะสะสมกลุ่มออกทรัพย์เพื่อการผลิต หมู่ที่ 7
- กลุ่มอาชีพ ด้านต่าง ๆ มีดังนี้
 - 1) กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า หมู่ที่ 1
 - 2) กลุ่มทอผ้า (ผ้าขาวม้า, ถูย่าม) หมู่ที่ 2-3
 - 3) กลุ่มขนมอบ หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 7
 - 4) กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์และดอกไม้จันทร์ หมู่ที่ 4-5
 - 5) กลุ่มขนมและขนมไทยต่าง ๆ หมู่ที่ 4-5
- กลุ่มอาชีพด้านการเกษตร โดยอาศัยผลิตภัณฑ์ในพื้นที่มีดังนี้
 - 1) กลุ่มทำไร่ข้าวโพดและถั่วลิสง หมู่ที่ 1
 - 2) กลุ่มโครงการทำหน่อไม้อัดπίบ หมู่ที่ 2
 - 3) กลุ่มโครงการทำหน่อไม้อัดπίบ หมู่ที่ 3
 - 4) กลุ่มแปรรูปและกลุ่มเกษตร หมู่ที่ 4
 - 5) กลุ่มชาวนาชาวไร่และกลุ่มเกษตร หมู่ที่ 5
 - 6) กลุ่มแม่บ้านเกษตรพัฒนา หมู่ที่ 6
 - 7) กลุ่มสตรีแม่บ้าน หมู่ที่ 7

5. การบริการขั้นพื้นฐาน

ในการบริการสาธารณะต่อประชาชน การจัดให้มีการบริการขั้นพื้นฐานถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชน ในเรื่องการบริการขั้นพื้นฐานมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

5.1 การคมนาคม การคมนาคมในหมู่บ้านตำบลเขาสามยอต มีถนนเชื่อมกันทุกหมู่บ้าน และมีถนนพหลโยธินผ่านตำบล ในตำบลเขาสามยอตมีถนนทั้งสิ้น 146 สาย โดยส่วนมากเป็นถนนดินลูกรัง ถนนในตำบลเขาสามยอตประกอบด้วย

- ถนนลาดยาง	4	สาย
- ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.)	38	สาย
- ถนนดินลูกรัง	104	สาย

5.3 การไฟฟ้า ไฟฟ้าเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตที่สำคัญอย่างมาก จนบางคนถึงกับกล่าวว่าไฟฟ้าเป็นปัจจัยที่ขาดมิได้ เนื่องจากสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งหลายต้องมีการใช้

ไฟฟ้าทั้งสิ้น ในตำบลเขาสามยอกนั้นทุกหมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้และจำนวนครัวเรือนที่ใช้ไฟฟ้า 8,711 ครัวเรือน

6. ทรัพยากรธรรมชาติ

ลักษณะพื้นที่ในตำบลเขาสามยอกเป็นที่ราบ มีภูเขา ทรัพยากรธรรมชาติ 20 % ของพื้นที่เป็นป่าไม้ที่เกิดขึ้นเองธรรมชาติ ตามบริเวณภูเขา และยังมีแหล่งน้ำอีก กล่าวคือ

6.1 แหล่งน้ำธรรมชาติ แหล่งน้ำธรรมชาติถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญสำหรับการอุปโภคบริโภค แหล่งน้ำธรรมชาติถือเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่จะช่วยสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้กับพื้นที่เมื่อมีแหล่งน้ำ ก็จะนำมาซึ่งสัตว์และต้นไม้ในที่สุด ซึ่งก็คืออาหารที่จะช่วยสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้กับพื้นที่ ซึ่งแหล่งน้ำธรรมชาติของตำบลเขาสามยอกมีทั้งสิ้น 17 แห่งด้วยกัน กล่าวคือ

- ลำน้ำ, ลำห้วย	4	แห่ง
- บึง,หนอง	7	แห่ง
- สระ	6	แห่ง

6.2 แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ในสภาพปัจจุบัน เนื่องจากมีประชากรเพิ่มมากขึ้น แหล่งน้ำต้นทุนที่มีอยู่ไม่สามารถตอบสนองได้อย่างพอเพียง จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างขึ้นใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการที่เพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี ในตำบลเขาสามยอกมีแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นใหม่ 29

- บ่อน้ำตื้น	10	แห่ง
- บ่อบาดาล	12	แห่ง
- ประปาหมู่บ้าน	7	แห่ง

พัฒนาการก่อเกิดขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอก

ตำบลตามกฎหมายถือว่าเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นหน่วยหนึ่งรองลงมาจากอำเภอ ตำบลมีความเป็นมาตั้งแต่สมัยโบราณและได้วิวัฒนาการเรื่อยมา ตำบลมีลักษณะเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นในส่วนภูมิภาคที่มีระดับรองลงมาจากอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ตำบลประกอบด้วยหมู่บ้านหลายหมู่บ้านมารวมกันโดยมีกำนันซึ่งได้รับการเลือกจากประชาชนในตำบลนั้นเป็นหัวหน้าพนักงานปกครองหรือนายตำบล

ตำบลเขาสามยอตเป็นตำบลหนึ่งในอำเภอเมืองลพบุรีที่มีประวัติความเป็นมาและมีลักษณะเฉพาะของตนเอง การศึกษาพัฒนาการนั้นจะแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ช่วงด้วยกัน คือ ก่อนการจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลและช่วงหลังการเปลี่ยนแปลงเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล

ช่วงก่อนการจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล

ตามที่กล่าวแล้วว่า ตำบลเขาสามยอตเป็นตำบลหนึ่งที่มีพัฒนาการเช่นเดียวกับตำบลห้วยกะปิ ซึ่งตำบลเขาสามยอตในอดีตนั้นแยกตัวมาจากตำบลทะเลชุบศรโดยใช้แนวถนนพหลโยธินเป็นเส้นในการแบ่ง ตำบลเขาสามยอตอยู่ด้านขวาของเส้นทางถนนพหลโยธินทางขวามือเมื่อเดินทางจากจังหวัดสระบุรี ลักษณะของตำบลเขาสามยอตมีดังนี้

1. ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ลักษณะพื้นที่ของตำบลเขาสามยอตในอดีตมีความอุดมสมบูรณ์เช่นเดียวกับตำบลห้วยกะปิ ตำบลเขาสามยอตมีภูเขาสามยอดอยู่ด้านทิศตะวันออก มีที่ราบลุ่มมาด้านทิศตะวันตกจนจรดถนนพหลโยธิน ในอดีตนั้นเมื่อดันไม้มากมายเป็นป่าละเมาะ แต่รกทึบ มีต้นไม้เผลว และไม้อื่น ๆ เช่น ไม้โกงกาง เป็นต้น เนื่องจากจำนวนประชากรน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนพื้นที่ ดังนั้นจึงใช้วิธีการจับจองทำมาหากิน เมื่อพอใจพื้นที่ใดก็ตั้งรกราก ดังคำสัมภาษณ์

ผมก็มาเกิดอยู่ที่นี่เอง แล้วที่นี่ ปู่ ย่า ตา ยาย ก็มาเล่าว่า มาสมัยนั้นเป็นป่าหมด เขาก็มาจับจอง เราไม่รู้สิทธิตรงนี้เป็นของใคร ทหารหรือเปล่าเราก็ไม่รู้ ตรงไหนทำที่ แพลนแล้ว แล้วก็เขาก็ออกโฉนดให้เฉพาะที่แพลน เป็นสมัยนั้น สมัยกรุงสยาม ปู่ ย่า ตา ยาย ตรงไหนแพลนเขาก็มีโฉนด บางคนเขาก็ไม่ได้ ออก คือเป็นป่าล้มลุกเขาทำกินนะเนะ เป็นพุ่มเป็นป่าเหมือนเดิม เขาเรียกป่าละเมาะจ้าย แถวเนี้ยะ (ปู่แถม สมณา, สัมภาษณ์)

เมื่อมีลักษณะเป็นป่ารกทึบการเดินทางจึงเป็นไปด้วยความยากลำบาก แม้ระยะทางเพียงไม่กี่กิโลเมตรก็ต้องใช้เวลานาน มีชาวบ้านอาศัยอยู่น้อยมากในช่วง พ.ศ.2497 ดังคำสัมภาษณ์

บริเวณนี้เป็นป่ารกทึบหมด เราจะเดินจากตรงสี่แยกเฮอร์วีนไปเขาสนาม ยิงปืน หรือที่พระบาทน้ำพุ เดินกันครึ่งวันยังไม่ถึงเลย เพราะเป็นป่ารกทึบมาก หนามไผ่ ไม่มีไร่นาเลย สมัยเมื่อปี 97 ส่วนใหญ่จะไม่มีนะ ชาวบ้านจะหาน้อย

มาก แม้กระทั่งจากสี่แยกเอราวัณ สองฝั่งถนนมีต้นไม้ปลูกเต็มตลอด เป็นป่า
กกทาง ป่าดงดิบ ไม้เบญจพรรณ ทั้ง ๆ ไป แล้วก็มีไม้ไผ่ ไม้ต้นใหญ่
(ประยูทธ พิมพาเรือ, สัมภาษณ์)

2. การเกษตรเป็นอาชีพหลัก แม้พื้นที่จะมีต้นไม้อยู่มาก แต่ก็มีบางพื้นที่ที่เป็นที่ราบ
ทำให้ชาวบ้านที่อยู่อาศัยแต่เดิมสามารถทำการเกษตร คือ การปลูกข้าว แต่การปลูกข้าวของ
ชาวบ้านดั้งเดิมจะใช้วิธีการปลูกที่แตกต่างจากที่ราบลุ่มทั่วไป เนื่องจากลักษณะของพื้นที่มี
ข้อจำกัดในเรื่องน้ำเพื่อการปลูกข้าว ก็จะใช้วิธีการปลูกแบบชาวบ้านในที่ราบสูง เป็นแบบไร่เลื่อน
ลอย โดยการใช้จอบขุดแล้วเอาไม้จิ้มเพื่อต้องการให้ดินเป็นรู แล้วจึงเอาข้าวเปลือกใส่ในรูแล้วกลบ
ปล่อยให้ข้าวขึ้นเองโดยธรรมชาติ และถ้าเพาะปลูกแล้ว ผลิตผลการเกษตรลดน้อยลงไม่เพียงพอ
ต่อการดำรงชีพหรือมีพื้นที่อื่นที่อุดมสมบูรณ์มากกว่า ก็ย้ายถิ่นไปยังพื้นที่อื่นต่อไป แต่อาจจะกลับมาที่
เดิมอีกก็ได้ นั่นแสดงถึงภูมิปัญญาของชาวบ้านในขณะนั้น ที่ต้องการให้มีการพักดินเพื่อให้สภาพ
ผิวดินได้กลับมามีความอุดมสมบูรณ์อีกครั้งโดยใช้กลไกทางธรรมชาติเป็นสำคัญ ดังคำสัมภาษณ์

ชาวบ้านเมื่อก่อนมีทำข้าว ปลูกข้าว เมื่อก่อนไม่มีควาย มีอะไร ใช้จอบถาก
หญ้าออก แล้วทำไม้ดัก ทำเป็นหลุม ทำไร่เลื่อนลอยชิ จอบขุดก่อน แล้วเอาไม้
จิ้มลงไป เอาไม้จิ้ม...ฟุ้งปลายแหลม แล้วคนมีก็เอาข้าวใส่ในกระบอก หยอด
ในนี้ปั๊บ กระแทก ไม้ยาวถักแค่ระดับเมตรครึ่ง กว้างเท่ากับข้าวหลาม
ประมาณเส้นผ่าศูนย์กลางนิ้วครึ่ง เอาไม้แหลม ๆ ปัก จิ้มไปเรื่อย ๆ ทำไม้
ขนาดนี้ จิ้มเข้าไปในกระบอก เอาข้าวใส่ไป แล้วกระแทก ๆ ตามหลุม... ถ้า
แปลนนี้ไม่งามเขาก็ปล่อยให้ แล้วก็ไปทำที่อื่นต่อ ทำที่อื่นต่อสามปี สองปี เขา
ก็กลับมาทำที่เดิมอีก สมัยนั้น ผมทำอย่างนี้ตลอด

สภาพความเป็นอยู่ที่พอเพียงและการอาศัยภูมิปัญญาที่สั่งสมกันมาก็ช่วยให้
ชาวบ้านสามารถดำรงชีพอยู่ได้อย่างเป็นปกติสุข ไม่ต้องพึ่งพาโรคภัยภายนอกมากนัก มีระบบ
เศรษฐกิจที่พอเพียง พึ่งตัวเองได้ ไม่จำเป็นต้องพึ่งพารัฐ ไม่ต้องพึ่งพานายทุน พึ่งพาธรรมชาติที่
อุดมสมบูรณ์และเจ้าของครัวเรือนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตคือที่ดินทำกินกับทรัพยากรธรรมชาติ
คือป่าไม้และน้ำ

แต่การทำการเกษตรหรือการปลูกข้าวจะต้องใช้แรงงานมาก จึงต้องมีการ
"เอาแรง" ซึ่งก็คือประเพณีการหยิบยืมแรงงาน เมื่อถึงเวลาก็ต้องมีการใช้คืนตามจำนวนที่เพื่อน
บ้านมาทำให้ ดังคำสัมภาษณ์ของปู่แถม สมนา อายุ 80 ปี อดีตผู้ใหญ่บ้าน

แล้วเอาแรงกัน เอาแรงกันคือ สมมติวันนี้บ้านมึงก็คน เอาแรงกันนะ บ้านนี้
มี 2 คนก็มา 2 คน... (ปู่แถม สมณา, สัมภาษณ์)

นอกจากชาวบ้านดั้งเดิมจะทำการเกษตรแล้ว เนื่องจากในสมัยก่อนมีความอุดม
สมบูรณ์อย่างมาก ชาวบ้านสามารถหาของป่าทั้งในพื้นที่ราบและบนเขาสามยอดได้อย่าง
มากมาย สามารถเก็บผักมาปรุงเป็นอาหารได้อย่างไม่ยากเย็นนัก และมีเหลืออย่างเพียงพอที่จะ
นำไปขายเพื่อเป็นรายได้ในการดำรงชีวิต บนเขาสามยอดเมื่อก่อนสามารถเข้าหาของป่าได้อย่าง
สบาย จึงหาผักและของป่าได้อย่างมาก และสามารถใช้ผลิตผลจากป่าไปมาเพื่อดำเนินชีวิต นั่นก็
คือการตัดไม้มาทำฟืนเพื่อใช้ในการหุงหาอาหารและอื่น ๆ โดยเฉพาะต้นโกงกาง เป็นต้นไม้ที่สูง
มากนัก เหมาะกับการตัดมาทำฟืนเพื่อการหุงหาอาหาร ในพื้นที่ตำบลเขาสามยอดในอดีตมีต้น
โกงกางอยู่มาก ดังคำสัมภาษณ์ของปู่แถม สมณา

...แต่ก่อนอุดมสมบูรณ์ที่สุดมสมบูรณ์ เขาเนี่ยะแต่ก่อนแทบไม่มีคนเข้า แต่
เดี๋ยวนี้ไปปลูกบ้านกันบนเขา การหาผักจริง ๆ น้ำจั้นอยู่ตรงนั้น ลาวพวนนะ
ตรงนี้ยังมีลาวพวนอยู่ตรงนี้ มีเป็นสองหมู่บ้าน...ก็มีหาผัก หาผักมาขาย ขายสมัย
นั้นหาบหนึ่งก็ได้ 5 บาท 3 บาท ...ผักอีหนูป่า บางทีได้เป็นหมากได้หลายตั้งค์
ชื่อสตาจันหนึ่ง ขนาดนี้ ขนมันละลายสตาจันได้ 2 คน ไม่หมด มีสารพัด ผักมีทั้ง
ผักอีหนู ผักมะรุมป่า ผักหวาน หน่อไม้ มีหมดครับ...เผ่าถ่านบ้าง คือสมัยผม
อยู่เนี่ย มัดเป็นมัดมาไว้หุงข้าว สมัยนั้นไม่มีถ่าน บางคนเขาเผาถ่านก็ใช้เผาถ่าน
ฟืนมาทั้งดุ้นหุงข้าว (ปู่แถม สมณา, สัมภาษณ์)

เมื่อป่าไม่มีความอุดมสมบูรณ์ ก็จะเป็นผลดีต่อชาวบ้าน เพราะจะทำให้ชาวบ้าน
นอกจากสามารถหาของป่าแล้ว ยังสามารถล่าสัตว์ได้ ซึ่งจะสะท้อนถึงความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่
ในอดีต ในพื้นที่นี้มีสัตว์ป่า เช่น ไก่ป่า กวาง เก้ง เสือ เป็นต้น ดังคำสัมภาษณ์ของปู่แถม สมณา

...เยอะเลย มีไก่ป่า มีกวาง มีเก้ง มีหมดครับ เสือ อะไรมีหมด ออกจากใน
หมู่บ้านนั้นะแค่นี้ก็ได้ยินไก่ ชันอยู่ทั่วเลยเมื่อก่อนเนี่ยะ ...หมาป่า จิ้งจอก มีหมด
ครับ ...เสือกก็มี เดี่ยวนี้หาไม่มี ...ช้างก็มี อะไรก็มีหมด... (ปู่แถม สมณา,
สัมภาษณ์)

กล่าวโดยสรุปแล้วระบบเศรษฐกิจของตำบลเขาสามยอดในอดีตนั้น เป็นระบบ
เศรษฐกิจแบบพอเพียงพึ่งตัวเองได้ มีการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างดีเพราะมีอย่าง
อุดมสมบูรณ์ มีการผลิตเพื่อการบริโภคในชุมชนเป็นหลัก ที่เหลือค่อยนำไปขายให้กับภายนอก มี
การพึ่งพากันเองภายในชุมชนในเรื่องของการใช้แรงงานที่ต้องอาศัยแรงงานมาก ๆ โดยไม่ต้องจ้าง

แต่ใช้วิธีให้วัวหรือการหยิบยืมแรงงานหรือการลงแขก จึงมีความสมดุลระหว่างการผลิต (ของมนุษย์และธรรมชาติ) กับการบริโภค

3. การเปลี่ยนแปลงของประชากรในพื้นที่

3.1 การอพยพของชน 3 กลุ่ม ประชากรในพื้นที่ดั้งเดิมเป็นคนอพยพคือชาวลาว กล่าวคือในอดีตนั้น มีการอพยพมาด้วยกัน 3 กลุ่มด้วยกัน คือชาวลาวจากเวียงจันทน์ ชาวมอญ และลาวพวน โดยที่ชาวลาวจากเวียงจันทน์และลาวพวนจะมาตั้งรกรากในตำบลเขาสามยอต ส่วนชาวมอญก็มาตั้งรกรากที่บางขันหมาก ซึ่งอยู่ติดกับแม่น้ำลพบุรี เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเพาะปลูกพืชเพื่อการเกษตร การอพยพของทั้งสามกลุ่มนั้นมาพร้อมกัน แยกกันไม่ได้ ดังคำสัมภาษณ์ของปู่แถม สมนา ที่ว่า

ประวัติที่นี่... พ่อเขาปู่ ยา ตา ยาย มาด้วยกันสามก๊ก ก๊กผมนี่ก๊กลาว แล้วก็ก๊กมอญ แล้วก็ก๊กพวน...มาพร้อมกันเลย สามฝ่ายเนี่ยะ เขาเรียกสามก๊ก...ปู่ ยา ตา ยาย เล่าให้ฟังว่า มาแตกกันไม่ได้สามก๊กเนี่ยะ...มาครั้งแรกตรงนี้เป็นป่า... (ปู่แถม สมนา, สัมภาษณ์)

การอพยพของลาวและลาวพวนมาตั้งรกรากในตำบลเขาสามยอต โดยที่ชาวลาวจะมาตั้งที่บ้านดงเก่า ส่วนลาวพวนมาตั้งที่สระน้ำออก ซึ่งจะมีน้ำออกมาตลอดปี หรือที่เรียกว่า บ้านน้ำจั้น ซึ่งคำว่า “จั้น” หมายถึง มีน้ำออกมา สมัยก่อนมีน้ำมากเพียงพอที่จะนำมาใช้ในหมู่บ้านข้างล่าง คือหมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 3 ดังคำสัมภาษณ์ของปู่แถม สมนา

ชาวลาวมาครั้งแรก พวกผมลาวเวียงจันทน์ก็จะอยู่ตรงนี้ ตรงป่า ตั้งอยู่ตรงดงบ้านเก่า บ้านยายจันนา เขาเรียกดงบ้านเก่า แล้วก็ก๊กคนพวนจะอยู่สระน้ำออก สระตรงนั้นขุดแล้วน้ำจะออกตลอดทั้งปีเลย เขาเรียกสระน้ำออกโบราณนะนะ ตรงนั้นคนพวนอยู่...จั้น แบบน้ำมันจั้นออกมาจากบนเขา ... จั้น คือ ลั้น จั้นเป็นภาษาลาว เขาเรียกบ้านน้ำจั้น ไม่ใช่ว่าสร้างแล้วมีน้ำออกมาจากบนเขาใช้ได้ คือเมื่อสมัยก่อนผมเอามาจากถ้ำตรงโน้น เอามาใช้ในหมู่ 2 หมู่ 3 มาจากบนเขา ตอนนั้นก็ยังมีนะ ไหลลงมาสู่หมู่บ้าน ตอนผมเป็นกำนัน ผมทำเอาเหล็กทำแป้นน้ำลงมาจากที่ถ้ำไหลลงใช้ในหมู่บ้าน เดียวนี้ยังมีอยู่ครับ (ปู่แถม สมนา, สัมภาษณ์)

การอพยพของชาวบ้านเป็นเรื่องปกติธรรมดาถ้ามีเหตุผลเพียงพอที่จะทำให้
เกิดการย้ายถิ่น ชาวลาวพวนบางกลุ่มก็มีการย้ายออกไปตั้งหลักแห่งที่อื่นเนื่องจากในพื้นที่มีความ
แห้งแล้ง และที่แห่งใหม่มีความอุดมสมบูรณ์มากกว่า ดังคำสัมภาษณ์ของปู่แถม สมนา

พออยู่จากตรงนี้สองปีแล้ง สามปีแล้ง แล้วเขาก็ย้าย ลาวพวนเนี่ยะ
นะย้ายไปถนนแค ไปฝั่งโน้น ตรงถนนแค เขาก็ไปตั้งเป็นบ้านเชียงงา คือ
ลาวพวนเขาจะอยู่ตรงโน้น อยู่ตรงเหนือหนองบัวขาวไปหน่อย... (ปู่แถม
สมนา, สัมภาษณ์)

ชาวลาวพวนที่บ้านน้ำจั้นมีประเพณีที่น่าสนใจที่สืบทอดต่อกันมาซึ่งนิยมทำ
กัน เรียกว่าประเพณี “กำฟ้า” เป็นประเพณีที่เก่าแก่มาแต่โบราณนิยมทำกันทุกปี จะจัดขึ้นใน
เดือนสาม ขึ้นสามค่ำ ทุกบ้านของลาวพวนจะต้องมีการเผาข้าวหลาม ถ้าบ้านไหนไม่เผาก็จะไม่ให้
อยู่ด้วยถือว่าผิดประเพณี ทุกบ้านจะต้อง “มนทิน” (อ่านว่ามนทิน ตัวอักษร น หลัง ตัว ม หัวของ
ตัวอักษร น จะเป็นหยักเหมือนตัวอักษร ม) ซึ่งมนทินนั้น เป็นภาษาของลาวพวน แปลว่าทุกบ้าน
จะต้องมีการเผาข้าวหลาม ทุกบ้านจะต้องเชื้อฟัง บ้านไหนไม่ทำ ฟ้าจะผ่า เมื่อมีการเผาข้าวหลาม
ทุกบ้านแล้วก็จะนำไปทำบุญที่วัด และนำมาแจกจ่ายให้กับผู้อื่นต่อไป ประเพณีกำฟ้าจัดทำขึ้นเพื่อ
ต้องการทำนายฝนฟ้าในปีนั้น ๆ ถ้าฟ้าร้องทางทิศเหนือมาก ๆ ในปีนั้นฝนก็ตกมาตามไปด้วย ดัง
คำสัมภาษณ์ของปู่แถม สมนา

คือลาวพวนเขาจะกำ พอเดือนสามขึ้นสามค่ำเขาจะทำ กุมภาคือ
เดือนสาม พวกนี้เขาจะมีมนทินอยู่ คือ ฟังฟ้าร้อง พอเขาทำบุญเดือน
สามของเขา เขาก็กำฟ้า ถ้าฟ้าร้อง ฟ้าฝนก็จะดี ในหมู่บ้านเขาจะ
รวบรวม บ้านไหนไม่ทำข้าวหลามไม่ได้ เขาจะไม่ให้อยู่ในวงเขาเลย ทุก
บ้านจะต้องมี มนทินคือบอกแล้วต้องเชื้อฟังทุกคน สมมติว่าผมเป็นคน
ใหญ่คนเดียวในหมู่บ้าน ลูกหลานจะต้องฟัง ฟังตาพูด บ้านไหนไม่ทำ
ข้าวหลามไม่ได้ เขาจะไม่ให้อยู่ในวงเขาเลย ทุกบ้านจะต้องมี พอเสร็จ
แล้วจะเอาไปทำบุญที่วัด เขาก็จะมีการสมโภชน์ มีหมอลำ โบราณเขา
บอกว่า ฟ้าร้องแล้วฟ้าฝนจะดี

ฟ้าร้องเวลาเขาทำบุญเดือนสาม ฟ้าร้องทางไหนเขาจะรู้เลย ส่วน
ใหญ่จะร้องทางทิศเหนือ ฟ้าร้องทิศเหนือฟ้าฝนจะดี (ปู่แถม สมนา,
สัมภาษณ์)

ส่วนชาวลาวที่อพยพก็จะมีเชื่อว่าถ้ามีคนตายในหมู่บ้าน จะมีการห้ามในเรื่องต่าง ๆ เช่น การประชุมกัน ไม่ให้เอาฟืนเข้ามาในบ้าน เป็นต้น และจะมีการ “เสียค่า” คือแต่ละบ้านจะไปเกี่ยวหญ้าคา มา บ้านละกำหรือสองกำ แล้วนำมาถักเป็นเปีย หลังจากนั้นก็นำมาต่อกันให้รอบบ้าน บ้านกว้างขนาดไหนก็ต้องต่อให้รอบบ้าน ทำไว้เพื่อกันผีมิให้เข้าไปในบ้าน อันจะทำให้เกิดความไม่ติดกับบ้านนั้น ดังคำสัมภาษณ์ของปู่แถม สมณา

ถ้ามีคนตายในหมู่บ้าน เราจะห้ามรวมกันประชุมกัน เราจะห้ามไม่ให้เอาฟืนเข้าในบ้าน เอาฟืนที่แบกมาเข้าในบ้าน ไม่ได้นะ เขาไม่ให้ผมเอาเขาในบ้าน เอาเข้าบ้านไม่ได้ไม่ให้เอาเข้าในบ้านเขาจะให้เอาไว้ข้างนอก พอศพนี้ตายเขาจะเสียค่า หมายถึง หญ้าคา ไปเกี่ยวมาบ้านละกำสองกำ แล้วก็มาถักเปียโยง ถักเหมือนเปียผมเนี่ยะ เข้าใจมั๊ย แล้วก็ต่อเอาหญ้าคาวนรอบบ้านเลย บ้านกว้างเท่าไหนก็วนให้ได้รอบเลย เอาไว้กันผี แล้วก็อาจจะจริงนะ ถ้าดู ๆ โบราณเขาทำ เขาบอกว่าเสียค่ากำหนึ่งทำ 4 อัน ถักแบบเปียผมแล้วก็ต่อ ๆ มัดต่อรอบบ้านเลย สมัยผมเป็นหนุ่มอยู่นะ เขาก็ทำ คนแก่เขาก็ทำ (ปู่แถม สมณา, สัมภาษณ์)

3.2 การขยายตัวของทหาร หลังจากที่มีการอพยพของชาวลาวและลาวพวน ตอนนั้น ทหารยังไม่ได้มาตั้งหลักแหล่ง ทหารได้เข้ามาในระยะหลัง อันเป็นผลมาจากสงครามเย็น และการแพร่กระจายของลัทธิคอมมิวนิสต์ ประกอบกับ รัฐบาลไทยในยุคช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จนกระทั่งก่อนเกิดเหตุการณ์มหาวิปโยคเดือนตุลาคม พ.ศ. 2516 จึงทำให้มีการขยายพื้นที่เพื่อการสร้างความมั่นคงให้กับประเทศชาติ ลพบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่ทางการทหารเห็นว่าจะมีความเหมาะสมทางการทหาร โดยเฉพาะบริเวณตำบลเขาสามยอดเป็นที่ที่เหมาะสมต่อการตั้งกองกำลังทหาร ระยะทางไม่ไกลจากกรุงเทพฯ มากนัก ซึ่งในช่วงเวลาโดยการขอเวนคืนจากชาวบ้านในพื้นที่ในราคาไม่กี่บาท มีการเวนคืนเป็นระยะ ๆ แต่ในระยะหลังทหารต้องการพื้นที่ใด ก็เข้ามาดำเนินการ มีการสร้างทางตอนกลางคืน ชาวบ้านไม่รู้เรื่อง ก็มีการร้องเรียน ทหารก็จ่ายค่าชดเชยให้ชาวบ้าน ดังคำสัมภาษณ์ของปู่แถม สมณา ดังนี้

มาแต่ก่อนพวกนี้ไม่กรม กอง ไม่มีอะไรเลย ก็มีอยู่ตรงแถว ๆ ร.พัน 1 เขาก็เวนคืนสมัยนั้น ครั้งแรกไร่หนึ่ง 4 บาท ครั้งกิโด ครัวบ ไร่หนึ่ง 4 บาท สมัยนั้น เขาไม่เอาเต็มกิโด เขาเอาครึ่งกิโด เขาจะสร้างกรม กอง เขาให้ไร่หนึ่ง 4 บาท พอไร่หนึ่ง 4 บาทเสร็จ เขาไม่พอ แล้วขยายอีกครึ่งโล เป็นกิโดหนึ่ง ผมจำไม่แน่ใจว่ามันมี 8 บาท กับ 12 บาท เขาก็ให้ คือเวนเป็น

ระยะ ๆ ตามระดับ พอเสร็จจากพวกนี้แล้ว มาขยาย ไม่เวนคืน ทำแบบที่เขาจะมาเก็บทำลาย เขาจะเอาแค่ไหน เขาก็รับทำ ๆ อย่างเช่น ค่ายเอราวัณ กองพลรบพิเศษอะไรต่าง ๆ พอเสร็จแล้วชาวบ้านไปร้องเรียน ร้องไปร้องมาเขาก็จ่ายคืนไร่ละ 5,000 กว่าบาท ก็ไม่แพง ก็ไม่กี่ปีก็ สว. นี้ เขาทำคืนเดียวเสร็จเลย ทำคืนเดียวเสร็จเป็นถนนเรียบร้อย ชาวบ้านก็ 모르 พอเข้ามาออกไม่ได้ เขาทำกลางคืน ครั้งแรกมีในอานันท์มหิตลทีเดียว แล้วเขาบอกว่ากฎฎีกา 2479 เขาครอบคลุมหมด ตั้งแต่ทางรถไฟ ไปจนเขาลำแพน เขตทหารหมด เขตจากทหารตรงนี้จะไปน้ำตก เขามีหลักเขตทหารรอบมา ตั้งแต่ปี 2515 เริ่มถากถางเตียนเพื่อทางทหาร เป็นที่ทหาร ...ชาวบ้านอยู่น้อย (บุญเต็ม สมณา, สัมภาษณ์)

ในบริเวณตำบลเขาสามยอกมีกองทหารมากมาย นับตั้งแต่ทางทิศเหนือก็มีโรงพยาบาลอานันท์มหิตล โดยมีค่ายทหารระดับกองพันทั้งสิ้น 8 แห่งด้วยกัน เช่น ค่ายเอราวัณ ค่าย ร.พัน 1 เป็นต้น เมื่อทางการทหารเข้ามาตั้งค่ายในจังหวัดลพบุรีมากขึ้น จนทำให้จังหวัดลพบุรีเป็น "เมืองทหาร" มีทั้งทหารประจำการและทหารเกณฑ์ ในช่วงเช้าจะมีการฝึกกำลังของทหาร บางครั้งจะมีการนำทหารเกณฑ์มาวิ่งภายนอกค่าย ตำบลเขาสามยอกมีพื้นที่ทั้งสิ้นประมาณ 20 ตารางกิโลเมตร ส่วนมากเป็นเขตทหาร ดังคำสัมภาษณ์

ในพื้นที่ตำบลเขาสามยอกมีประมาณเกือบสี่ตารางกิโลเมตร ก็เป็นค่ายทหารหนึ่งในสามของพื้นที่ทั้งหมด เพราะมีพื้นที่ของทหารเก่าหน่วยด้วยกัน ในระดับกองพันขึ้นไป อย่างกองพลรบพิเศษที่สามก็จะอยู่ในพื้นที่กองพลรบพิเศษที่หนึ่ง ในค่ายเอราวัณจะมีโรงเรียนสงครามพิเศษซึ่งแยกรวมมาจากศูนย์สงครามพิเศษ แล้วเป็นหน่วยการศึกษาของทหารทั้งหมด (พ.ต.ชลอ เหมือนฐ, สัมภาษณ์)

เริ่มจากทางเหนือก็มีโรงพยาบาลอานันท์มหิตล ศูนย์การสร้างอาวุธเลาะจากเขามาเป็นเส้นเดียวกัน ประมาณด้านอัตราเขาเราไม่รู้ ศูนย์สร้างอาวุธจะใหญ่ มีระดับเป็นพลโทที่ดูแล...แล้วก็มากองพลรบพิเศษที่สาม กองพลรบพิเศษที่หนึ่งจะอยู่ใกล้บริเวณใกล้ ๆ กัน กองพลรบพิเศษที่หนึ่งคือค่ายเอราวัณ รวม ๆ กันเป็นค่ายเอราวัณ หนึ่งกับสามรวมเป็นค่ายเอราวัณ สำหรับกรมทหารราบที่สามสืบเชื้อรัชการพระองค์

เป็นหน่วยกำลังรบ ที่สืบทอดกันมา ในค่ายเอราวัณก็มีอันนั้นเป็นอัตรากำลังรบเต็มศึก เป็นทหารราบ เป็นทหารราบโดดร่มมีความสามารถเหนือกว่าทหารราบธรรมดาทั่ว ๆ ไป ค่ายเอราวัณเป็นหน่วยรบพิเศษเล็ก ๆ จัดเป็นชุด แต่มีอัตราเป็นกองร้อยกองพันเหมือนกัน (ประยุทธ พิมพาเรือ, สัมภาษณ์)

ผลตามมาเชิงลบของการมีทหารมากมายประการหนึ่งก็คือ ขโมยและการทะเลาะวิวาท โดยเฉพาะการทะเลาะวิวาทนั้นมีการใช้กำลังและอาวุธ จนมีการตายกัน ในงานฤดูหนาวของจังหวัดลพบุรีที่จัดในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายนจนถึงต้นเดือนธันวาคม ที่สนามฟุตบอลโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย มักจะมีการทะเลาะวิวาทกันบริเวณสรวาง ระหว่างคนที่มาเที่ยวงานด้วยตัวเอง (ส่วนมากเป็นทหาร) หรือกับนักดนตรีหรือพนักงานของสรวาง ด้วยสาเหตุที่สำคัญคือการหึงหวงสรวางและเมาสุรา บางคืนมีการโยนระเบิดเข้าไปในกลางฟลอร์สรวาง ดังนั้นจึงมีคนตายและบาดเจ็บเกือบทุกคืน แต่ในระยะหลังได้มีการสั่งห้ามมิให้มีสรวางหรือมหรสพที่มีโอกาสให้คนที่มาเที่ยวมีการทะเลาะวิวาทกัน

นอกจากนี้แล้ว ในช่วงสงครามเวียดนาม ทางประเทศสหรัฐอเมริกาได้ส่งกำลังรบเข้าไปต่อสู้กับทหารเวียดนามหรือเวียดนามเหนือ แต่ปรากฏว่าไม่สามารถเอาชนะทหารของเวียดนามเหนือได้ มีผู้นำข้าทหารของสหรัฐฯ ได้ถูกฆ่าตายและถูกจับเป็นเชลยโดยมีการทรมานต่าง ๆ จึงทำให้พ่อแม่ของทหารทั้งที่เสียชีวิตและที่กำลังรบอยู่ได้มีการเรียกร้องให้ถอนทหารกลับ เนื่องจากเห็นว่าส่งทหารไปก็ไม่สามารถเอาชนะได้ตามที่ประกาศไว้ ลูกหลานที่กลับจากสงครามเวียดนามหลายคนกลายเป็นคนโรคจิตหรือพิการ ทางรัฐบาลสหรัฐฯ จึงได้มีการปรับนโยบายใหม่ โดยใช้วิธีการขอความร่วมมือประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คือ ประเทศไทย ช่วยส่งกำลังทหารไปช่วยรบในสงครามเวียดนาม โดยมีค่าตอบแทนพิเศษให้กับทหารไทยและกองทัพไทย ทหารจากลพบุรีก็เป็นแหล่งหนึ่งของการขอความร่วมมือ ดังนั้นจึงมีข้าราชการทหารหลายคนถูกคัดเลือกไปในสงครามเวียดนาม เนื่องจากเห็นว่าเมื่อกลับมาแล้วจะทำให้มีเงินก้อนโตไว้ใช้สอยหรือซื้อบ้านพัก ในช่วงแรกทหารที่กลับมาก็สามารถมีเงินทองเหลือพอที่จะไปซื้อที่ดินหรือใช้ในชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน เช่น การซื้อรถใหม่ เป็นต้น จึงทำให้เกิดลัทธิเลียนแบบ มีการสมัครไปในสงครามเวียดนามมากขึ้น เมื่อกลับจากสงครามเวียดนามมาหลายท่านก็บรรลุผลตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ แต่บางท่านก็เกิดปัญหาขึ้น เช่น ตายในหน้าที่ ภรรยาไม่คู่สมมีทหารนำภรรยาชาวเวียดนามกลับมาด้วย มีการตบตีกันระหว่างภรรยาคนไทยกับภรรยาชาว

เวียดนาม ลูก ๆ ขาดความอบอุ่น เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้ส่งผลต่อความแตกแยกในครอบครัวและสายสัมพันธ์ที่ตึงเครียด และเป็นปัญหาต่อประเทศชาติต่อไป

3.3 การเกิดขึ้นของบ้านจัดสรร ความต้องการโดยธรรมชาติของมนุษย์คือปัจจัย 4 อันได้แก่ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม อาหาร และยารักษาโรค ในด้านที่อยู่อาศัยนั้น ตำบลเขาสามยอดมีลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการตอบสนองความต้องการดังกล่าว ตำบลเขาสามยอดมีจุดเด่นประการหนึ่ง ก็คือ อยู่ใกล้ตัวเมืองลพบุรีและมีค่ายทหารอื่นที่ตำบลเขาพระงามและตำบลทะเลชุบศร มีถนนพหลโยธินเป็นเส้นแบ่งเขต ทำให้การคมนาคมสะดวกประกอบกับในพื้นที่มีหน่วยราชการที่สำคัญ ก็คือ โรงพยาบาลลพบุรี มีที่ดินที่ราษฎรเป็นเจ้าของ จึงสามารถตอบสนองความต้องการของข้าราชการหรือข้าราชการที่เกษียณอายุได้ จึงทำให้มีหมู่บ้านจัดสรรเกิดขึ้นถึง 18 แห่งด้วยกันเพื่อตอบสนองความต้องการด้านที่พักอาศัย ประชากรส่วนมากจึงเป็นทหารหรือข้าราชการทหารที่เกษียณอายุ ในตำบลเขาสามยอดมีทั้งสิ้น 7 หมู่บ้าน โดยเฉพาะในหมู่ที่ 1 มีประชากรมากที่สุดและส่วนมากเป็นข้าราชการทหารหรือข้าราชการทหารที่เกษียณและครอบครัวของทหาร การมีบุคลากรที่มีคุณภาพเหล่านี้โดยเฉพาะข้าราชการที่เกษียณถือว่าเป็นทุนมนุษย์ที่น่าสนใจขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอดที่อบต.เขาสามยอดไม่ต้องลงทุนให้มากขึ้นแต่อย่างใด ถ้าหากสามารถนำทุนหรือสมรรถนะและศักยภาพของมนุษย์ไปใช้เพื่อการสร้างสรรค์หรือผลผลิตงาน (อมรา พงศาพิชญ์, 2546, น. 136)

การเข้ามาของความเจริญทางวัตถุ ไม่ว่าจะเป็นหมู่บ้านจัดสรร ถนน ไฟ และสินค้าบริการจากภายนอก รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่สร้างแรงจูงใจในการบริโภคของคนให้เพิ่มมากขึ้น มีการจูงใจโดยใช้ทุนทางการเงินเป็นหลัก ทำให้ลัทธิความทันสมัยที่เน้นการบริโภคนิยมได้รับการเน้นย้ำมากขึ้นเป็นลำดับ ระบบการผลิตของชุมชนที่เคยเป็นการผลิตเพื่อการยังชีพและเป็นระบบเศรษฐกิจชุมชน มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมหรือเศรษฐกิจกระแสหลัก และเมื่อชาวบ้านบางคนปรับตัวไม่ทัน ไม่ว่าจะเป็นการปรับตัวในด้านการผลิตและการบริโภค รวมถึงเรื่องการตลาด ทำให้ชาวบ้านต้องตกอยู่ในวังวนของความชั่วร้าย เช่น ทหารบางท่านชอบดื่มเหล้า ภรรยาทหารบางคนติดการพนัน เป็นต้น ปรากฏการณ์เหล่านี้ทำให้ชาวบ้านต้องเป็นหนี้เป็นสิน มีการเล่นแชร์หรืออาศัยเงินนอกระบบ จึงเป็นปัญหาของตำบลเขาสามยอดในช่วงดังกล่าว

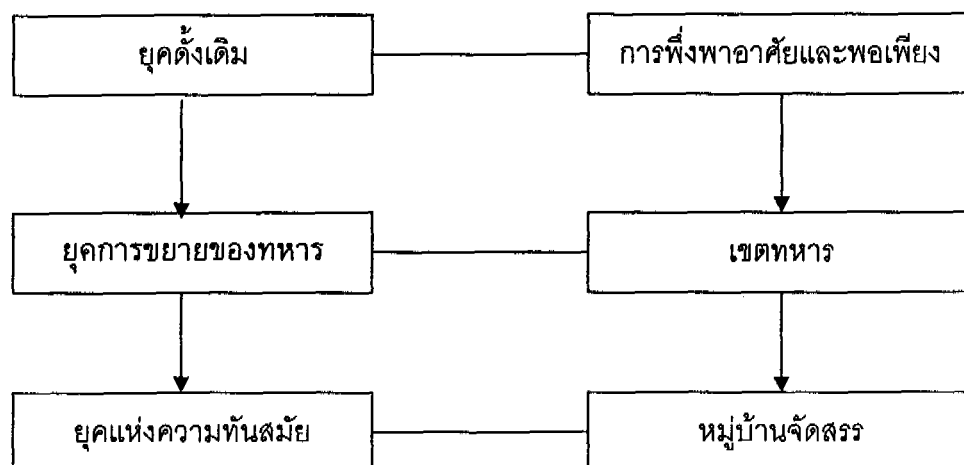
การที่ความเจริญและความทันสมัยเข้ามาสู่ชุมชนทำให้บทบาทของทุนที่เป็นตัวเงินมีเพิ่มมากขึ้น ทุนที่เป็นตัวเงินได้เข้ามามีบทบาทแทนความสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่ชาวบ้านเคยมี ซึ่งแต่เดิมนั้นไม่ต้องใช้เงินตราเป็นสื่อกลาง แต่ใช้ทุนทางสังคมเป็นหลัก พหุความเจริญทาง

วัตถุและความทันสมัยเข้ามา ทำให้ชาวบ้านต้องพึ่งพาภูมิปัญญาภายนอก สิ่งเหล่านี้ได้ทำให้ระบบความคิดของคนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะระบบทุนที่ต้องพึ่งพาเงินเป็นสื่อกลางได้เข้ามามีบทบาทแทนที่ระบบความสัมพันธ์ของคนในสังคม ทำให้ทุนทางสังคมที่มีอยู่เดิมลดน้อยถอยลง และด้วยระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่ทำให้ชาวบ้านต้องพึ่งพาตลาดภายนอกมากขึ้น ทำให้ระบบเศรษฐกิจชุมชนที่เป็นระบบเศรษฐกิจแบบพึ่งตนเองมีความอ่อนแอ และเป็นที่น่าสังเกตว่า การเพิ่มขึ้น การคงอยู่ และการเสื่อมถอยของทุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับความเป็นไปของระบบเศรษฐกิจชุมชนด้วย (วรวิทย์ โรมรัตนพันธ์, 2549, น. 148-149)

กล่าวโดยสรุปแล้วพัฒนาการของประชากรในพื้นที่ตำบลเขาสามยอนนั้นอาจจะสรุปได้ กล่าวคือในช่วงแรกลักษณะของระบบสังคมและระบบเศรษฐกิจจะมุ่งเน้นการพึ่งพาอาศัยกันทั้งจากสมาชิกชุมชน ธรรมชาติ และสิ่งทีนอกเหนือธรรมชาติ โดยเน้นความพอเพียงในการดำรงอยู่ของชีวิต แต่เมื่อสภาพการณ์มีการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลก อันเป็นผลมาจากเหตุผลทางการทหารและการเมือง จึงทำให้ทางทหารมีการขยายอาณาจักรเพื่อตอบสนองตามแนวคิดและอุดมการณ์ของตนเอง ทางทหารได้เข้ามาตั้งค่ายเกิดขึ้น มีการใช้ยุทธภูมิของตำบลเขาสามยอนเพื่อเหตุผลทางทหารหรือความมั่นคง เมื่อทหารเข้ามาตั้งรกรากก็เป็นเรื่องธรรมดาที่จะต้องเกิดปัญหากับชาวบ้านในพื้นที่ จำเป็นจะต้องจ่ายค่าเวนคืน เมื่อทหารเข้ามาพักอาศัยมากขึ้น ต่างก็มีความต้องการปัจจัย 4 ที่สำคัญคือที่พักอาศัย ซึ่งตำบลเขาสามยอนนั้นมีลักษณะเด่นหลายประการ ทำให้เกิดหมู่บ้านจัดสรรขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการดังกล่าว จึงมีข้าราชการที่เกษียณแล้วทั้งที่เป็นข้าราชการทหารและไม่ใช่ข้าราชการทหาร ทั้งข้าราชการในตำบลใกล้เคียงมาตั้งรกรากในตำบลเขาสามยอน อันถือได้ว่าเป็นทุนมนุษย์ที่มีความสำคัญต่อองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอนในอนาคตต่อมา พัฒนาการทั้ง 3 ดังกล่าวแสดงภาพที่ 5.2

ภาพที่ 5.2

พัฒนาการของตำบลเขาสามยอต

4. โครงสร้างอำนาจ ในแง่โครงสร้างทางอำนาจแล้ว ในอดีตตำบลเขาสามยอตเป็นหน่วยปกครองท้องถิ่นที่มีกำนันเป็นเจ้าพนักงานปกครองที่เป็นตัวแทนของทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ตำบลเขาสามยอตนับตั้งแต่จัดตั้งมาจนถึงก่อนเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลมีกำนันทั้งสิ้น 6 คน ดังนี้

- กำนันขุน ยาทา ในช่วงประมาณสงครามโลกครั้งที่ 2
- กำนันนิรันดร์ สังข์ทอง เป็นกำนันประมาณ 10 ปี
- กำนันเจียม ช้างพา เป็นกำนันประมาณเกือบ 10 ปี
- กำนันแต้ม สมณา เป็นกำนัน 2 ปี 4 เดือน ปี พ.ศ. 2527 -2529
- กำนันบุญยัง สมณา เป็นกำนันประมาณ 5 ปี
- กำนันฉลวย บุชบา เป็นกำนัน 8 ปี

ทหารได้เข้ามาในบริเวณตำบลเขาสามยอตเริ่มจากสมัยกำนันเจียม ช้างพา

ช่วงหลังการเปลี่ยนแปลงเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล

แนวคิดและหลักการเบื้องต้น

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วน

ตำบล พ.ศ. 2537 โดยประกาศกระทรวงมหาดไทยในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ 111 ตอนที่ 53ก ลงวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 ปรับเป็น องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ตามมติประชุม ก.องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดลพบุรี ครั้งที่ 1/2547 ลงวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2547

จุดเด่นของพื้นที่เป็นชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบทที่ประชาชนในพื้นที่รับรู้ข่าวสารด้านการพัฒนาต่าง ๆ ได้ง่ายและทั่วถึง ทำให้การดำเนินการต่าง ๆ เกิดจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล 3 ปีซ้อน จากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวง มหาดไทย ดังนี้

ปี 2546 ได้รับรางวัลที่ 3 ในระดับจังหวัดภาคกลาง พร้อมเงินรางวัล 1 ล้านบาท

ปี 2547 ได้รับรางวัลที่เด่นชัด ดังนี้

- ได้รับรางวัลที่ 1 ในระดับจังหวัดภาคกลาง พร้อมเงินรางวัล 1.6 ล้านบาท และรางวัลที่ได้รับในปี 2548 เป็นรางวัลระดับดีเด่นของประเทศ พร้อมเงินรางวัล 3.5 ล้านบาท
- ได้รับรางวัลชมเชยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นด้านการศึกษาจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- ได้รับรางวัลชมเชยความพยายามในการจัดเก็บภาษี จากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ปี 2548 เป็นอีกปีหนึ่งที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตได้รับรางวัลมากมาย ที่สำคัญมีดังนี้

- ได้รับรางวัลประปกเกล้าจากสถาบันพระปกเกล้า กล่าวคือ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
- ได้รับรางวัลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดีเด่น จากกรมอนามัย

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตตั้งอยู่เลขที่ 104/18-19 ถนนนเรศวร หมู่ที่ 1 ตำบลเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองลพบุรีประมาณ 3 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 19.76 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 12,250 ไร่ มีอาณาเขตติดกับตำบลเขาพระงาม ตำบลนิคมสร้างตนเอง ตำบลท่าศาลา ตำบลท่าแค ตำบลถนนใหญ่ ตำบลทะเลชุบศร และเทศบาลเมืองลพบุรี

ปัจจุบันการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล คือ นางสาวสายใจ เลิศวิริยะประภา โดยมีรองนายกฯคนที่ 1 คือ นางสุพัตรา สายณ์ห์ และ พันตรีประยุทธ์ พิมพ์เรือ เป็นรองนายกฯคนที่ 2 มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 14 คน

สภาพปัญหาและผลการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในระยะเวลาที่ผ่านมาเป็นปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่

1. การคมนาคมในพื้นที่ตำบลเขาสามยอตค่อนข้างสะดวกและสภาพถนนดี แต่ก็มีถนนบางสายที่รอการปรับปรุง ซึ่งทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตได้ทำการจัดสรรงบประมาณเข้าไปพัฒนาเพื่อให้ราษฎรในพื้นที่ได้รับความสะดวกสบาย

2. ปัญหาเรื่องน้ำ ไม่ว่าจะเป็นการอุปโภคหรือบริโภคก็เป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตได้มีแนวทางการพัฒนาให้ประชาชนได้มีน้ำใช้อย่างทั่วถึง เช่น ขยายเขตประปาภูมิภาค ก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน

3. ปัญหาน้ำท่วมขัง เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตประสบอยู่เพราะพื้นที่ของตำบลเขาสามยอตติดแนวภูเขาเมื่อฝนตกมากน้ำจะไหลบ่าลงมาในพื้นที่จึงเกิดน้ำท่วมขังอยู่เสมอ โดยเฉพาะพื้นที่หมู่ 1, 4, 6 ประกอบกับที่ระบายน้ำในพื้นที่ยังมีไม่มาก อีกทั้งยังมีถนนพหลโยธินมาขึ้นการไหลของน้ำที่จะไหลระบายลงสู่แม่น้ำลพบุรี การป้องกันและการแก้ไขนั้นทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตได้ตั้งคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาคูทกภัยตำบลเขาสามยอตขึ้นเพื่อศึกษาปัญหาและออกแบบระบบระบายน้ำไม่ให้เกิดน้ำท่วมขังเป็นเวลานาน ซึ่งเป็นการช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนได้ในระดับหนึ่ง

4. ปัญหาน้ำเพื่อการเกษตร เนื่องจากคลองส่งน้ำในตำบลเขาสามยอตไม่มีการทำการเกษตรในพื้นที่มีน้ำไม่เพียงพอสำหรับการเกษตร องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตจึงประสานงานกับกรมชลประทานเพื่อหาแนวทางขุดคลองส่งน้ำต่อไป

5. ไฟฟ้า ส่วนใหญ่จะไม่มีปัญหาเรื่องไฟฟ้าสาธารณะตามทางเข้าหมู่บ้านองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตได้ติดต่อประสานงานกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเพื่อขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะเพิ่มขึ้น

6. ด้านความปลอดภัย เนื่องจากในพื้นที่ตำบลเขาสามยอตยังไม่มีสถานีตำรวจเป็นของตนเอง ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมในหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตได้ติดต่อประสานงานกับกองกำกับการตำรวจภูธรอำเภอเมืองลพบุรีจัดส่งเจ้าหน้าที่สายตรวจเข้ามา

ในพื้นที่ให้มากขึ้น รวมทั้งหน่วยทหารในพื้นที่ อีกทั้งให้ราษฎรในหมู่บ้านต่าง ๆ ช่วยกันสอดส่องดูแลอีกทางหนึ่ง

7. ยาเสพติด เกิดจากเยาวชนว่างงานและประชาชนไม่เห็นผลที่จะเกิดขึ้นในระยะยาวองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตได้จัดให้มีการณรงค์จัดทำป้ายเผยแพร่โทษของยาเสพติด ให้ความรู้ แนะนำและส่งเสริมการเล่นกีฬาต้านภัยยาเสพติด

8. ความเป็นอยู่ของราษฎรที่อยู่ในชุมชน หน่วยงานทหารจะมีความเป็นอยู่ค่อนข้างดี แต่ก็ยังมีราษฎรบางส่วนที่ยังมีความเป็นอยู่ขัดสนอีกมากเช่นกัน เนื่องจากมีรายได้ไม่เพียงพอจากการประกอบอาชีพ ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตมีแนวทางการพัฒนาที่จะส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพและเปิดกลุ่มอาชีพ

9. เรื่องขยะ เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตจัดเป็นพื้นที่ชุมชนขนาดใหญ่มีสถานประกอบการหลายแห่ง โดยเฉพาะมีโรงพยาบาลลพบุรีอยู่ในพื้นที่ทำให้มีปริมาณขยะต่อวันสูงคิดเป็นประมาณวันละ 20 ตัน ในการแก้ไขปัญหา นั้น องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตได้จัดหาถังขยะไว้ตามชุมชนต่าง ๆ ให้เพียงพอต่อประชาชน และปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มมากขึ้นรวมทั้งจัดการเก็บขยะขนาดใหญ่จำนวน 3 คัน เก็บขยะได้เที่ยวละประมาณ 15 ล.บ. หลา เก็บประมาณ 6 เที่ยว/วัน ปัญหาที่สำคัญอีกอย่างก็คือ สถานที่ทิ้งขยะ ซึ่งในปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตไม่มีที่ทิ้งขยะเป็นของตนเองต้องเข้าบ่อขยะของเทศบาลเมืองเป็นรายเดือน

วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์

ในแผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2549-2551) องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า "เขาสามยอตน่าอยู่ ส่งเสริมการเรียนรู้สู่ชุมชน สร้างคนเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี เน้นการมีส่วนร่วมของประชา พัฒนาทุกด้านอย่างยั่งยืน" เพื่อบรรลุตามวิสัยทัศน์ได้กำหนดพันธกิจหลักในการพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต 6 ประการด้วยกัน คือ

ภารกิจหลักที่ 1 สร้างสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่ได้มาตรฐานให้ทั่วถึง

ภารกิจหลักที่ 2 การพัฒนาด้านการศึกษา สาธารณสุข สังคม สิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องและยั่งยืน

ภารกิจหลักที่ 3 ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพของคนและชุมชน ให้เท่าทันสังคมโลก และมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้

ภารกิจหลักที่ 4 พัฒนาคูณภาพชีวิตของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในทุกด้าน

ภารกิจหลักที่ 5 บริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล โดยเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การวางแผนพัฒนา การตรวจสอบ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการบริหาร

ภารกิจหลักที่ 6 นำหลักการบริหารเมื่องน่าอยู่ของกระทรวงมหาดไทยมาใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอด

สำหรับจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน องค์การบริหารส่วนตำบล เขาสามยอด มีดังนี้

1. ส่งเสริมการศึกษาเพื่อการเรียนรู้และเท่าทันโลกาภิวัตน์ตลอดชีวิต ให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัยอย่างทั่วถึงรวมทั้งปลูกฝังและส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนการสร้างควมตระหนักและอนุรักษ์คุณค่าวัฒนธรรม
2. ให้ประชาชนใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกด้าน
3. ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดีถ้วนหน้า
4. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการอย่างมีระบบ
5. ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน และการประสานงานภาคีรัฐภาคเอกชนและอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาร่วมกัน
6. จัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
7. รักษาวัฒนธรรมที่ดีของชุมชน
8. ส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรอินทรีย์แบบยั่งยืน
9. รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
10. ส่งเสริม พัฒนาสตรี เด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ติดเชื้อเอดส์ และคนด้อยโอกาส
11. ดำเนินการให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น

เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจและจุดมุ่งหมาย ทางองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนา 4 ยุทธศาสตร์พร้อมทั้งแนวทางการพัฒนาไว้ 13 แนวทางด้วยกัน ดังต่อไปนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านตำบลน่าอยู่ มีแนวทางการพัฒนา 10 แนวทางดังต่อไปนี้

- 1.1 ก่อสร้างปรับปรุง บำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐาน
- 1.2 พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและเพื่อการเกษตร
- 1.3 พัฒนาเกี่ยวกับสาธารณสุข
- 1.4 พัฒนาและส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและประเพณีวัฒนธรรม

- 1.5 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- 1.6 นันทนาการและการกีฬา
- 1.7 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 1.8 สวัสดิการและสังคมสงเคราะห์
- 1.9 อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 1.10 การพัฒนาประสิทธิภาพการเมืองการบริหาร
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง มีแนวทางการพัฒนา 1 แนวทางดังต่อไปนี้
 - 2.1 ส่งเสริมให้ชุมชนเข้มแข็ง
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ มีแนวทางการพัฒนา 1 แนวทางดังต่อไปนี้
 - 3.1 พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีแนวทางการพัฒนา 1 แนวทางดังต่อไปนี้
 - 4.1 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของตำบล

ยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ประการและแนวทางการพัฒนาดังกล่าวเป็นเพียงรายละเอียดเบื้องต้นเท่านั้น ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอกจึงได้กำหนดรายละเอียดในลักษณะของโครงการเพื่อให้เห็นแนวปฏิบัติที่ชัดเจนมากขึ้น ดังตารางที่ 5.2 ดังนี้

ตารางที่ 5.2

ยุทธศาสตร์การพัฒนา แนวทางการพัฒนา และโครงการในช่วงสามปี

ยุทธศาสตร์ การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	โครงการ
1. ยุทธศาสตร์ การพัฒนา ด้านตำบล น้ำอ้อย	1.1 ก่อสร้างปรับปรุง บำรุงรักษา โครงสร้างพื้นฐาน	1.1.1 ก่อสร้างถนน 1.1.2 ก่อสร้างถนนและท่อระบายน้ำ 1.1.3 ปรับปรุงซ่อมแซมถนน 1.1.4 ปรับปรุงซ่อมแซมถนนและท่อระบายน้ำ 1.1.5 ขยายผิวจราจร 1.1.6 ก่อสร้างท่อระบายน้ำ 1.1.7 ก่อสร้างทางเท้า 1.1.8 ก่อสร้างรางระบายน้ำ 1.1.9 ติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะ 1.1.10 สนับสนุนการขยายเขตไฟฟ้า 1.1.11 การวางผังตำบล 1.1.12 ก่อสร้างศาลาพักผ่อนโดยสธาร 1.1.13 ปรับปรุงภูมิทัศน์ 2 ข้างทาง
	1.2 พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อ การอุปโภค-บริโภค และเพื่อการเกษตร	1.2.1 ก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน 1.2.2 ปรับปรุงระบบประปาหมู่บ้าน 1.2.3 ขยายเขตประปา 1.2.4 ซ่อมแซมและปรับปรุงท่อประปา 1.2.5 ขุดบ่อบาดาล 1.2.6 ปรับปรุงบำรุงรักษาบ่อบาดาลเก่า 1.2.7 ขุดลอกคลอง, ห้วย, สระ 1.2.8 ปรับปรุงบำรุงรักษาอ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำ ขนาดเล็ก

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	โครงการ
	1.3 พัฒนาเกี่ยวกับ สาธารณสุข	1.3.1 ส่งเสริมการออกกำลังกาย 1.3.2 จัดตั้งศูนย์สาธารณสุขชุมชน 1.3.3 อาหารสะอาด รสชาติอร่อย 1.3.4 ป้องกันและรณรงค์โรคพิษสุนัขบ้า 1.3.5 ป้องกันและควบคุมไข้เลือดออก ส่งเสริม สนับสนุน ชมรมผู้สูงอายุ
	1.4 พัฒนาและส่งเสริม การศึกษา ศาสนา และประเพณี วัฒนธรรม	1.4.1 ส่งเสริมโครงการอินเตอร์เน็ตตำบลเพื่อ ประชาชน 1.4.2 ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชน,ประชาชน ทั่วไปให้เห็นความสำคัญของการศึกษา 1.4.3 ส่งเสริมการศึกษา เรียนรู้ด้วยระบบ IT 1.4.4 ส่งเสริมกิจกรรมด้านการศึกษา 1.4.5 ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา 1.4.6 ส่งเสริมกิจกรรมประเพณีต่าง ๆ
	1.5 การป้องกันและ แก้ไขปัญหา ยาเสพติด	1.5.1 จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด 1.5.2 จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการต่อต้านยาเสพติด 1.5.3 รณรงค์และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการ ป้องกันยาเสพติด 1.5.4 สนับสนุนกิจกรรมพลังแผ่นดินเอาชนะยา เสพติด
	1.6 นันทนาการและการ กีฬา	1.6.1 จัดสร้างหรือจัดกิจกรรมเกี่ยวกับ นันทนาการและการกีฬา

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	โครงการ
	1.7 การป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย	1.7.1 จัดกิจกรรมและรณรงค์ป้องกันเกี่ยวกับ สาธารณะภัย 1.7.2 เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย
	1.8 สวัสดิการและ สังคมสงเคราะห์	1.8.1 โครงการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 1.8.2 โครงการสำนักงานให้คำปรึกษาด้าน แรงงาน 1.8.3 ช่วยเหลือสงเคราะห์คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ป่วยเอดส์
	1.9 อนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	1.9.1 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บขยะ 1.9.2 จัดตั้งกลุ่มธนาคารขยะ 1.9.3 จัดกิจกรรมปลูกต้นไม้เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ อนุรักษ์
	1.10 การพัฒนา ประสิทธิภาพ การเมืองการ บริหาร	1.10.1 ก่อสร้างศูนย์ข้อมูลข่าวสารชุมชน 1.10.2 จัดหาเครื่องมือเครื่องใช้สำนักงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล 1.10.3 โครงการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียน ทรัพย์สิน 1.10.4 ค่าใช้จ่ายประจำสำหรับการบริหาร จัดการเพื่อการเป็นตำบลน่าอยู่
2. ยุทธศาสตร์ การพัฒนา ชุมชน เข้มแข็ง	2.1 ส่งเสริมให้ชุมชน เข้มแข็ง	2.1.1 ส่งเสริมพัฒนาสินค้าแต่ละกลุ่มอาชีพ 2.1.2 โครงการประชามหุบ้าน

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	โครงการ
3. ยุทธศาสตร์ การพัฒนา ด้าน เศรษฐกิจ	3.1 พัฒนาและส่งเสริม อาชีพให้แก่ ประชาชน	3.1.1 ฝึกอบรมอาชีพให้แก่ประชาชนทั่วไป 3.1.2 จัดส่งเสริมอาชีพให้แก่ผู้มีรายได้น้อย 3.1.3 ส่งเสริมสินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล 3.1.4 ส่งเสริมด้านการเกษตร การแปรรูป ผลิตภัณฑ์ 3.1.5 ส่งเสริมการสร้างอาชีพให้คนพิการและ ผู้ด้อยโอกาส
4. ยุทธศาสตร์ การพัฒนา แหล่ง ท่องเที่ยว	4.1 พัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวทาง ธรรมชาติของตำบล	4.1.1 ท่องเที่ยวในหน่วยทหาร 4.1.2 สร้างแหล่งท่องเที่ยวทุ่งทานตะวันตำบล เขาสามยอต 4.1.3 สนับสนุนการท่องเที่ยวจังหวัดลพบุรี

แนวนโยบายในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต

การบริหารงานเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ในลักษณะของการมีส่วนร่วมแบบพหุภาคีทั้งภาคราชการ เอกชน ประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้ประโยชน์สูงสุด โดยให้องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีตัวแทนของประชาชนที่ได้รับเลือกจากประชาชนเข้ามาในฐานะผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภา เพื่อกำหนดทิศทางการแก้ไข ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญในหลายด้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต เป็นหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนที่แก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นของตนให้มีความเจริญแนวทางการบริหารงานคือ

1. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่คณะผู้บริหารจะดำเนินการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี จะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเข้าร่วมกันระหว่างภาคราชการ ภาคการเมือง และภาคประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตมีประชาคมที่เรียกว่า

คลังสมอง ซึ่งเป็นทุนทางสังคม เพราะมีข้าราชการ พนักงานของรัฐที่เกษียณแล้วจำนวนมาก มีอาคารบ้านเรือนอยู่อาศัยในชุมชนต่าง ๆ ของพื้นที่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารงานมาแล้ว เป็นตัวแทนของชุมชนในลักษณะของประชาคม จึงเปรียบเสมือนเป็นรากฝอยของต้นไม้ที่จะช่วยในการแสวงหาอาหาร น้ำ แร่ธาตุ สู่อากาศใหญ่ และลำต้น ทำให้ต้นไม้เจริญงอกงาม ตัวแทนของชุมชนจะนำปัญหาข้อเสนอนี้ แนวทางแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นจากชุมชนเข้าเสนอที่ประชุมประชาคมพิจารณา ที่มีคณะผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตเข้าประชุมด้วย จะนำไปกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นในหลายด้านให้เจริญต่อไปและขณะเดียวกันก็จะนำข่าวสารการประชุมประชาคมไปแจ้งให้ชุมชนของตนเองทราบด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นศูนย์กลางและเปรียบเหมือนต้นไม้ที่จะให้ร่มเงาแก่ประชาชนได้อยู่อาศัยอยู่ดีมีสุขมีคุณภาพชีวิตที่ดี การประชุมประชาคมเหมือนกับการเปิดโอกาสให้ประชาชนในระดับรากหญ้าได้เข้ามาแสดงความคิดเห็นในการบริหารงานของท้องถิ่น ซึ่งจะมีการประชุมทุกวันที่ 20 ของเดือน จะมีส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ เช่น หน่วยทหาร สถานีอนามัย สถานศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองท้องที่ ตัวแทนกลุ่มอาชีพ อาสาสมัคร ผู้แทนขอย ได้เสนอปัญหาแนวทางแก้ไขรวมทั้งการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ในลักษณะของการเป็นกรรมการตรวจรับการจ้างตามโครงการต่าง ๆ ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนจะเริ่มตั้งแต่ต้น ในลักษณะความต้องการของแผนชุมชน แผนพัฒนาท้องถิ่น และการตรวจสอบ เป็นต้น การเปิดโลกทัศน์ของผู้นำชุมชนโดยพาไปทัศนศึกษาต่างประเทศ เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ โดยงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลเอง ในขณะเดียวกันจะมีที่ปรึกษาฝ่ายต่าง ๆ ด้วย เช่น ฝ่ายการศึกษา สาธารณสุข โยธา กีฬา เป็นต้น

2. การกำหนดทิศทางในการบริหารงาน เพื่อให้การบริหารงานได้ประสบผลสำเร็จเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ซึ่งกิจกรรมโครงการ ที่กำหนดทิศทางในการบริหารงานได้ผ่านการแสดงความคิดเห็นของประชาชนมาแล้ว คือ

2.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การก่อสร้างถนน ไฟฟ้า ประปา สาธารณูปโภค การวางท่อระบายน้ำ

2.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางสังคม ได้แก่

2.2.1 การศึกษา เป็นพื้นฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตในอนาคต การศึกษาสร้างคน สร้างงาน สร้างชาติ การลงทุนทางการศึกษาคือการลงทุนทางปัญญาให้กับประชาชน โดยเริ่มดำเนินการ

- ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวม 4 แห่ง มีเด็กเล็ก 142 คน ผู้ดูแลเด็กเล็ก 9 คน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กเล็ก (อนุบาล 3 ขวบ) ให้มีความพร้อมด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม อารมณ์ และจริยธรรม เพื่อที่จะศึกษาในระดับสูงต่อไป ในขณะเดียวกันเพื่อเป็นการแบ่งเบาช่วยเหลือผู้ปกครองเด็กเล็กเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายด้านการศึกษา โดยองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตได้ตั้งงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารกลางวัน อาหารเสริม(นม) อุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์เด็กเล่น ชุดนักเรียน โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด ขณะนี้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวน 4 แห่ง คือ

- อาคาร ดร.พระอุดมประชาทร (ใกล้โรงเรียนขุบศร ๔) สร้างโดยงบบริจาคจากประชาชนและงบประมาณของ องค์การบริหารส่วนตำบล

- โรงเรียนวัดดงสวอง ขอใช้อาคารเรียน

- โรงเรียนวัดหนองบัวขาว ขอใช้อาคารเรียน

- กรมพิเศษที่ 3 ก่อสร้างใช้งบประมาณของ องค์การบริหารส่วนตำบล

- การส่งเสริมการศึกษาในสถานศึกษา 5 โรงเรียนที่ไม่ได้สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต คือ โรงเรียนขุบศร ๔ โรงเรียนวัดดงสวอง โรงเรียนวัดหนองบัวขาว โรงเรียนวัดสระมะเกลือ และโรงเรียนโรงพยาบาลอานันทมหิดล เด็กนักเรียนประมาณ 900 คน เศษ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตให้การสนับสนุนงบประมาณเกี่ยวกับ

- อาหารกลางวัน ให้เด็กทุกคน

- อาหารเสริม (นม) ให้เด็กทุกคน

- สื่อการเรียน การสอน

- อุปกรณ์กีฬา

- ชุดนักเรียน ชุดลูกเสือ ชุดเนตรนารี ชุดกีฬา เสื้อไทย รองเท้า ถุงเท้า กระเป๋านักเรียน แก้วเด็กนักเรียนทุกคน

- ส่งเสริมกลุ่มสาระการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์ โดยปรับปรุงห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ จัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ(คอมพิวเตอร์จำนวน 40 เครื่อง) จ้างครูต่างประเทศสอนภาษาอังกฤษ จ้างครูสอนสุขศึกษาและพลศึกษา จ้างครูสอนนาฏศิลป์

- ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ด้านการปกครองท้องถิ่น

- จ้างรถรับ-ส่ง นักเรียนจากโรงเรียนในพื้นที่มาเรียนที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

- การปรับปรุงกายภาพเพื่อใช้เป็นหลักรฐานการศึกษาทางประวัติศาสตร์ และการดูแลรักษาฟอสซิลเป็นหลักฐานทางการศึกษาทางด้าน วิทยาศาสตร์และธรณีวิทยา
- จัดงานวันเด็ก
- ทักษะศึกษาและจัดค่ายพักแรม
- การจัดงานวันสำคัญ เช่น วันพ่อแห่งชาติ วันแม่แห่งชาติ การประกวดพื้ดดีเด่น แม่ดีเด่น
- ความเตรียมพร้อมรับการถ่ายโอนภารกิจด้านการศึกษา (ยื่นคำขอประเมินความพร้อม เมื่อ 11 พฤศจิกายน 2547) การประชุมชี้แจงผู้บริหารและครูเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว
- เตรียมการตั้งสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต
- ส่งนักเรียนไปศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาทัศนศาสตรณสุข โดยทุนการศึกษาของ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตระยะเวลาการศึกษา 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วมาปฏิบัติงานที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล เขาสามยอต เพื่อให้บริการประชาชนเกี่ยวกับด้าน ทัศนกรรม รวมทั้งตาม โครงการศูนย์เด็กเล็กนำอยู่ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ถึงแม้ว่ายังไม่มีโรงเรียนในสังกัดการส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต ได้ยึดถือแนวทางการบริหารงานในสถานศึกษา คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงบประมาณ การเงินและบัญชี ด้านบริหารทั่วไป เช่นงานอาคารสถานที่ งานกิจกรรมนักเรียน งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ให้กับโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ทั้ง 5 โรงเรียน นอกจากนี้ยังให้การสนับสนุนงบประมาณสนับสนุนศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน อุปกรณ์กีฬา รวมถึงการสนับสนุนด้านศาสนา ก็ทำตามโครงการต่าง ๆ เช่นต่อต้านยาเสพติด การแข่งขันกีฬาไทคัพ ส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมเฉลี่ยแล้วปีละหลายล้านบาท

2.2.2 การสาธารณสุข สุขภาพของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำรงชีวิต

หากประชาชนมีสุขภาพอนามัยดี การเจ็บป่วยมีน้อยค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของรัฐจะน้อยลง จะมีงบประมาณไปใช้ในการพัฒนาประเทศด้านอื่นมากขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการ

รักษาพยาบาล เป็นอำนาจหน้าที่ที่มีความสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี รัฐบาลมีนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนให้แข็งแรงที่เรียกว่า เมืองไทยแข็งแรง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงได้นำนโยบายของรัฐบาลมาปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่เช่น

- โครงการอาหารสะอาด รสชาติอร่อย
- โครงการส่งเสริมการออกกำลังกายผู้สูงอายุ
- การป้องกันและควบคุมโรคระบาด โรคไข้เลือดออก การกำจัด

ยุงลาย การพนัหมอกควัน

- การล้างท่อระบายน้ำในแหล่งชุมชนเมื่อมิให้เป็นที่วางไข่ของ

ยุงลาย

- การฉีดวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอในเด็ก
- การฉีดวัคซีนสุนัขเพื่อป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
- โครงการศูนย์เด็กเล็กน่าน้อย
- โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
- โครงการป้องกันการแพร่ระบาดของไข้หวัดนก
- ช่วยเหลือผู้ติดเชื้อเอดส์
- การป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด เช่น การจัดซื้อชุด

ตรวจปัสสาวะ การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดตำบล

2.2.3 การส่งเสริมอาชีพของประชาชน เพื่อเป็นการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และขยายโอกาสให้กับประชาชน เพราะสภาวะเศรษฐกิจการครองชีพค่อนข้างสูงรายได้ของประชาชนไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอดได้ส่งเสริมรายได้เสริมให้กับประชาชนที่เป็นอาชีพรอง โดยการรวมกลุ่มอาชีพได้แก่

- กลุ่มผลิตหน่อไม้แป็บ
- กลุ่มแม่บ้านทหารชุมชน เอราวัน 313
- กลุ่มทอผ้าย้อมมือ
- ลานค้าชุมชน

ในการดำเนินการอบรมให้ความรู้ จัดเงินทุนหมุนเวียน ทัศนศึกษาดูงาน เพื่อให้ผู้ว่างงานมีงานทำ และมีรายได้เพิ่มขึ้น

2.2.4 การดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สภาพแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตมีความน่าอยู่ น่าอาศัย มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม แก่ผู้เดินทางผ่านไปมา องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตได้ดำเนินการเกี่ยวกับ

- การจัดเก็บขยะมูลฝอย
- การปลูกต้นไม้ตามโครงการต่าง ๆ
- การแยกขยะเพื่อลดปริมาณขยะให้น้อยลง
- การตัดตกแต่งต้นไม้และตัดหญ้าบริเวณสองข้างทางและถนน

ชอย สาธารณะ

- การสร้างท่อระบายน้ำเพื่อมิให้เกิดการหมักหมมของน้ำเสีย ทำให้เกิดกลิ่นเหม็น ราษฎรอาจจะเกิดความเดือดร้อน และมีให้เป็นที่อยู่อาศัยเพาะพันธุ์ของยุงลาย ที่เป็นพาหนะของโรคไข้เลือดออก

- ป้องกันการบุกรุกที่สาธารณะ

2.2.5 การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมสนับสนุนการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน สภาพทางสังคมชุมชนต่าง ๆ มักจะประสบปัญหาทางด้านสังคม เช่น ปัญหาอาชญากรรม ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม อุบัติภัย สาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต ได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับ

- การจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น รถบรรทุกน้ำอเนกประสงค์ ขนาดบรรจุ 4,000 ลิตร 1 คัน

- การจัดหาอุปกรณ์เกี่ยวกับ การสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เช่น วิทยุสื่อสาร เสื้อสะท้อนแสง ชุดปฏิบัติงาน

- การฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เพื่อให้มีความพร้อมในการช่วยเหลือประชาชนเมื่อประสบสาธารณภัย

- การจัดหาอุปกรณ์เพื่อป้องกันอุบัติเหตุในชุมชน เช่น กระแจะโค้ง

- การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ เพื่อขอความร่วมมือประชาชนในการลดอุบัติเหตุ

- การจัดชุดบริการประชาชนโดยความร่วมมือของอาสาสมัครประชาชน เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เพื่อลดอุบัติเหตุในเทศกาลต่าง ๆ เช่น เทศกาลสงกรานต์ เทศกาลปีใหม่ เป็นต้น

2.2.6 การสวัสดิการสังคม อำนาจหน้าที่อีกประการหนึ่งขององค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการช่วยเหลือประชาชนที่มีศักยภาพในการแข่งขันในสังคมที่น้อยกว่าทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคแก่การดำรงชีพ หรือ อาจจะประสบปัญหาอื่น ๆ เช่น สาธารณภัย เป็นต้น องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต ได้ช่วยเหลือราษฎรที่ประสบปัญหาดังกล่าว คือ

- การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นรายเดือน
- การจ่ายเบี้ยคนพิการเป็นรายเดือน
- การช่วยเหลือราษฎรที่ประสบสาธารณภัย เช่น ไฟไหม้บ้าน ลม

พัดบ้านเรือนเสียหาย

- การตัดแว่นให้แก่ผู้มีปัญหาทางสายตา
- การจัดงานวันผู้สูงอายุ
- การจัดทัศนศึกษาให้แก่ผู้สูงอายุ
- ส่งเสริมการออกกำลังกายของกลุ่มผู้สูงอายุ เช่น จัดหาอุปกรณ์

ที่จำเป็นประกอบการออกกำลังกาย

- การจัดหาเครื่องมือตรวจสุขภาพผู้สูงอายุ เช่น เครื่องวัดความดัน เครื่องชั่งน้ำหนัก
- การจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุของตำบลเขาสามยอต

3. การพัฒนารายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต การบริหารงานให้สำเร็จมีองค์ประกอบหลายอย่างได้แก่ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เงิน และวิธีการบริหารจัดการ เงินเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ใช้ในการบริหารงาน แม้ว่าจะมีแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่าง ๆ มากมาย ทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมแล้วก็ตาม หากขาดเงินประมาณที่จะใช้ดำเนินการตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมมีไม่เพียงพอ ก็ยากที่จะให้เกิดผลสำเร็จได้ การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะรองรับประมาณที่อุดหนุนจากส่วนกลางก็อาจจะถูกกล่าวหาว่าไม่รู้จักช่วยตนเองบ้าง คอยแต่จะแบมือขอ ดังนั้นควรที่จะมีแนวทางในการพัฒนารายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง ได้แก่

- การประกาศใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ถึงแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2535
- การออกข้อบัญญัติตำบลตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535

ซึ่งให้อำนาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตได้ คือ

1. ข้อบัญญัติตำบลว่าด้วยการจัดเก็บขนขยะ

2. ข้อบัญญัติตำบลว่าการจัดตั้งตลาด
3. ข้อบัญญัติตำบลว่าด้วยการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
4. ข้อบัญญัติตำบลว่าด้วยการจำหน่ายสินค้าในที่และทางสาธารณะ
 - การประกอบกิจการพาณิชย์ เช่น กิจการประปา โรงน้ำจมน้ำ
 - การจัดทำแผนที่ภาษี
 - จัดทำโครงการคุณคือคนดีที่เสียภาษีให้สังคม

สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้สูงขึ้นตามศักยภาพสภาพท้องถิ่นและสภาวะทางเศรษฐกิจ

4. การบริการและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลแม้ว่าจะเป็นสถานที่ราชการแต่ก็เป็นสถานที่สาธารณะประชาชนในฐานะผู้เสียภาษีให้แก่ท้องถิ่นมีส่วนเป็นเจ้าของที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างทำในฐานะที่เป็นผู้ใช้สถานที่ในการปฏิบัติงานเพื่อบริการประชาชน จะต้องเป็นผู้ดูแลสถานที่และบริการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในฐานะเป็นผู้เสียภาษีให้ท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น หรือการที่ให้ประชาชนได้ทราบข่าวสารความเคลื่อนไหวของสถานการณ์และทางราชการ การบริการและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในฐานะผู้มาติดต่อราชการ ผู้รับบริการ หรือลูกค้าให้เกิดความประทับใจในการให้บริการและการอำนวยความสะดวกในการติดต่อราชการให้ดีที่สุด

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตได้ดำเนินการเพื่อให้การบริการและการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ดังนี้

- การติดตั้งป้ายปิดประกาศในเรื่องต่าง ๆ
- การประกาศข่าวทางหอกระจายข่าว
- การรับเรื่องร้องทุกข์ที่ประชาชนเดือดร้อน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น

- การแจ้งข่าวสารและการรับฟังข้อเสนอแนะในการประชุมประชาคม
- การจัดสถานที่รับรองผู้มาติดต่อราชการ
- การจัดเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์และอำนวยความสะดวกในการติดต่อ

สอบถาม

- การจัดทำเอกสารของ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต เผยแพร่เป็น รายเดือน

- การจัดหาหนังสือพิมพ์เพื่อให้ผู้มาติดต่อราชการได้อ่าน

- การจัดสถานที่ปฏิบัติงานให้มีความสะดวกในการติดต่อราชการ

- การรักษาความสะอาดของที่ทำการ องค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งภายใน และภายนอก

- การจัดหาโทรทัศน์เพื่อให้ผู้มาติดต่อราชการได้ดูและติดตามข่าวสาร

- การจัดทำแบบสอบถาม ความพึงพอใจของประชาชนผู้มาใช้ติดต่อราชการ พร้อมข้อเสนอแนะ

- การจัดหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อสายด่วนโดยตรง

- การจัดชุดเฉพาะกิจเพื่อให้บริการแก่ประชาชนเป็นการเฉพาะเรื่อง เช่น การ แก้ไขไฟฟ้าสาธารณะ ประปา ท่อระบายน้ำ ที่อุดตันน้ำไหลไม่สะดวก

- การจัดบริการ อินเทอร์เน็ตตำบล

- การลดขั้นตอนในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการติดต่อราชการ เช่น ระยะเวลาที่ใช้ในการชำระภาษี หรือ ชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตจากเวลายื่นชำระภาษี จนถึงการออกใบเสร็จรับเงิน จากรายละ 5 นาทีเหลือ 3 นาที การยื่นคำขออนุญาตปลูกสร้าง อาคารจากระยะเวลา 45 วัน เสร็จภายในเวลา 30 วัน เป็นต้น

- การจัดชุดบริการรับชำระภาษีนอกสถานที่

- การจัดบริการประชาชนในวันหยุดราชการ (วันเสาร์)

การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย หลักเกณฑ์และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดประชาชน จากการที่ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เกิดความพึงพอใจและประทับใจ ได้มีผู้บริจาคทรัพย์สินให้ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสาม ยอต ดังนี้

1. ที่ดิน จำนวน 2 ไร่ บริเวณหมู่ที่ 9 ตำบลทะเลชุบศร ๙ อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรีเพื่อใช้ประโยชน์ของราชการ

2. ที่ดิน จำนวน 35 ไร่ บริเวณบ้านน้ำจั้นหมู่ที่ 2 ตำบลเขาสามยอต อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี เพื่อใช้สร้างศูนย์ราชการและโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วน ตำบลเขาสามยอต

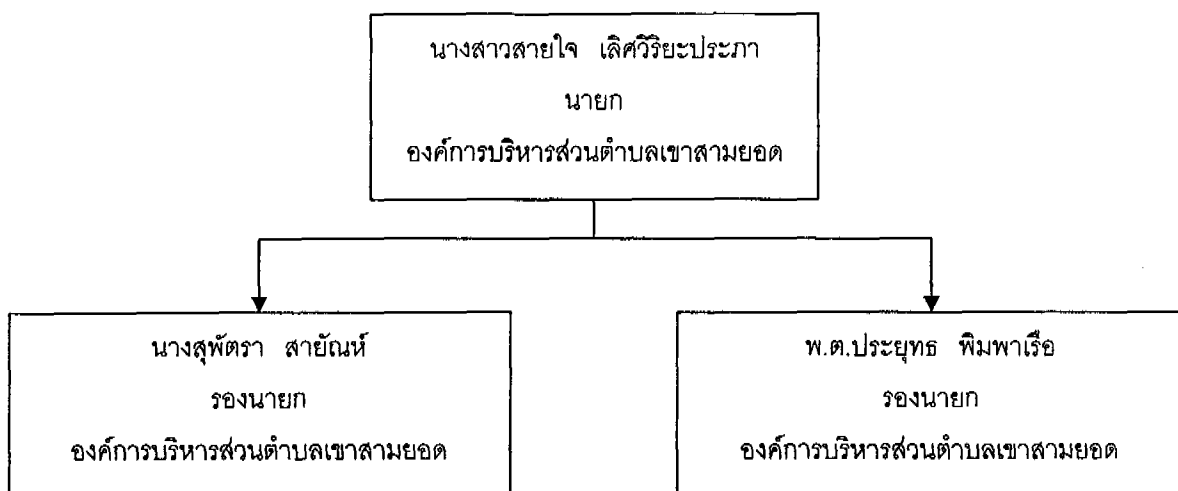
การบริหารงานดังกล่าวข้างต้นให้ประสบผลสำเร็จโดยมีหลักการที่ดี แต่หากขาดสนับสนุนที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาคมแล้ว แผนงาน โครงการกิจกรรมดี ๆ นั้นก็จะประสบความสำเ็จได้ยาก

โครงสร้างการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอด

สำหรับโครงสร้างการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอด เมื่อพิจารณา คณะผู้บริหารพบว่า มีโครงสร้างดังภาพที่ 5.3

ภาพที่ 5.3

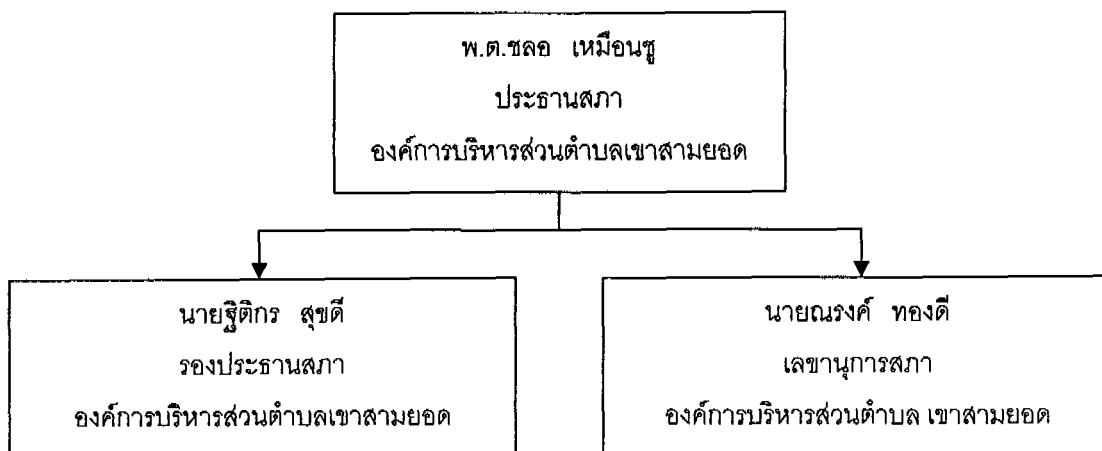
คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอด

ส่วนสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอดประกอบด้วยประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการสภา โดยที่แต่ละหมู่บ้านมีสมาชิกสภาหมู่บ้านละ 2 คน ดังภาพที่ 5.4 และ ภาพที่ 5.5 ดังนี้

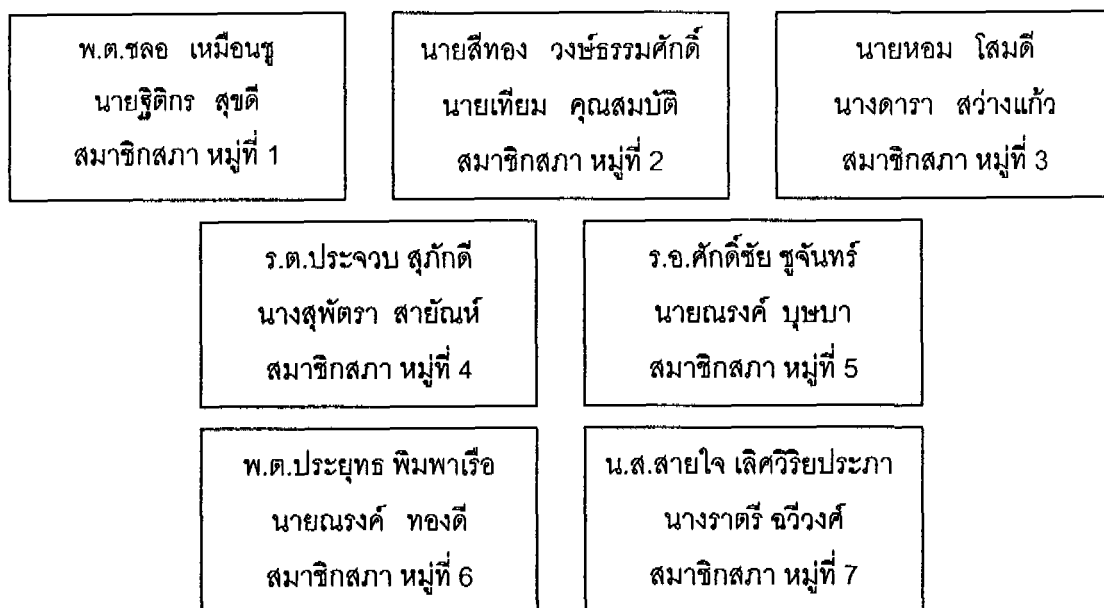
ภาพที่ 5.4

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต

ภาพที่ 5.5

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต

สำหรับโครงสร้างการบริหารของตำบลเขาสามยอนนั้นมีปลัดและรองปลัดเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจในการบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ภายในองค์การบริหารส่วนตำบล และปฏิบัติตามนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยที่มี แบ่งส่วนราชการเป็น 6 กองได้แก่

1. สำนักงานปลัด
2. กองคลัง
3. กองช่าง
4. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
5. กองสวัสดิการสังคม
6. กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอนมีบุคลากร จำนวน 59คน ในกองต่าง ๆ ดังนี้

- ตำแหน่งในสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	22 คน
- ตำแหน่งในกองคลัง	7 คน
- ตำแหน่งในกองช่าง	3 คน
- ตำแหน่งในกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	16 คน
- ตำแหน่งในกองสวัสดิการสังคม	- คน
- ตำแหน่งในกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	11 คน

โดยที่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอนมีระดับการศึกษา 4 ระดับ

ดังนี้

- ประถมศึกษา	20 คน
- มัธยมศึกษา/อาชีวศึกษา	27 คน
- ปริญญาตรี	7 คน
- สูงกว่าปริญญาตรี	5 คน

กรอบอัตรากำลังพนักงานส่วนตำบลในแต่ละกอง ปรากฏในตารางข้างล่าง ดังนี้

ตารางที่ 5.3

กรอบอัตรากำลังพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต

กรอบอัตรากำลังพนักงานส่วนตำบล 3 ปี (2546-2548) และพนักงานต่อ 4 ปี (2548-2551)		
ส่วนราชการ / พนักงานส่วนตำบล	ส่วนราชการ / พนักงานจ้าง	
1. สำนักปลัด	<u>กองคลัง</u>	
1.1 ปลัด องค์การบริหารส่วนตำบล	ลูกจ้างประจำ ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้	1 คน
1.2 รองปลัด องค์การบริหารส่วนตำบล	<u>กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม</u>	
1.3 หัวหน้าสำนักปลัด	ลูกจ้างประจำ ตำแหน่ง พนักงานจ้างรขชยะ	1 คน
1.4 จนท. วิเคราะห์นโยบายและแผน	<u>กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม</u>	
1.5 นิติกร	ลูกจ้างประจำ ตำแหน่ง ครูดูแลเด็กอนุบาล	1 คน
1.6 เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	และปฐมวัย	
1.7 เจ้าพนักงานธุรการ	<u>สำนักปลัด</u>	
1.8 เจ้าหน้าที่ธุรการ	<u>พนักงานจ้างทั่วไป</u>	
1.9 เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทา	ภารโรง	1 คน
สาธารณภัย	คนงานทั่วไป	2 คน
2. กองคลัง	พนักงานขับรถยนต์บรรทุกน้ำ	1 คน
2.1 ผอ.กองคลัง	พนักงานดับเพลิง	2 คน
2.2 หัวหน้างานการเงินและบัญชี	<u>กองช่าง</u>	
2.3 เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	<u>พนักงานจ้างทั่วไป</u>	
2.4 เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้	คนงานทั่วไป	1 คน
3. กองช่าง	ผู้ช่วยช่าง	2 คน
3.1 ผอ.กองช่าง	ผู้ช่วยช่างไฟฟ้า	1 คน
3.2 วิศวกรโยธา	พนักงานขับเคลื่อนจักรกลขนาดกลาง	1 คน
3.3 นายช่างโยธา	(รถเครน)	
3.4 ช่างโยธา	<u>กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม</u>	
4. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	<u>พนักงานจ้างทั่วไป</u>	
4.1 นักวิชาการสุขาภิบาล	ครูดูแลเด็กอนุบาลและปฐมวัย	1 คน
5. กองสวัสดิการสังคม	ผู้ช่วยครูดูแลเด็กอนุบาลและปฐมวัย	5 คน
5.1 นักสังคมสงเคราะห์	คนงานทั่วไป	1 คน

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

กรอบอัตรากำลังพนักงานส่วนตำบล 3 ปี (2546-2548) และพนักงานต่อ 4 ปี (2548-2551)		
ส่วนราชการ / พนักงานส่วนตำบล	ส่วนราชการ / พนักงานจ้าง	
6. กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	<u>กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม</u>	
6.1 นักวิชาการศึกษา	<u>พนักงานจ้างทั่วไป</u>	
	พนักงานขับรถขยะ	3 คน
	คนงานประจำรถขยะ	10 คน
	คนงานทั่วไป	1 คน
	<u>กองคลัง</u>	
	<u>พนักงานจ้างทั่วไป</u>	
	คนงานทั่วไป	1 คน
	<u>พนักงานจ้างตามภารกิจ</u>	
	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	2 คน
	พนักงานจดมาตรฐานน้ำประปา	1 คน
	<u>กองสวัสดิการสังคม</u>	
	<u>พนักงานจ้างทั่วไป</u>	
	คนงานทั่วไป	1 คน

สมรรถนะด้านการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต

ด้านการบริหารการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตนั้น เมื่อพิจารณาจากด้านรายได้และด้านรายจ่ายพบข้อมูลที่น่าสนใจดังนี้

1. ปีงบประมาณ พ.ศ.2546-2548 เมื่อพิจารณารายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ส่วนมากเป็นรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน แต่ในปี พ.ศ.2548 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตส่วนใหญ่มาจากเงินอุดหนุน โดยที่รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2548 มีจำนวนมากขึ้นถึง 70.27 ล้านบาท ดังตารางที่ 5.4

ตารางที่ 5.4
รายได้รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต
พ.ศ. 2546-2548

ปี	รายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน	เงินอุดหนุน	รวม (ล้านบาท)
2546	23.88	3.23	27.11
2547	28.35	11.15	39.50
2548	33.15	37.12	70.27

เมื่อพิจารณาแต่ละปีงบประมาณโดยเกี่ยข้อมูลย้อนหลัง 3 ปีตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546-2548 พบว่ามีข้อมูลแต่ละปีงบประมาณ ดังนี้

1.1 ปีงบประมาณ 2546 ในปีงบประมาณ 2546 มีข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการคลังที่น่าสนใจ คือ มีหนี้สินและเงินสะสมจำนวน 11,188,457.19 บาท มีเงินรายรับ 38,932,267.86 บาท และมีงบประมาณจำนวน 9,557,023.30 บาทดังตารางที่ 5.5 และตารางที่ 5.6

ตารางที่ 5.5

งบแสดงฐานะทางการเงิน องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต ณ วันที่ 30 กันยายน 2546

หนี้สินและเงินสะสม		ทรัพย์สิน	
ทุนทรัพย์สิน	9,557,023.30	ทรัพย์สินต่าง ๆ ตามบททรัพย์สิน	9,557,023.30
หนี้สิน	9,557,023.30	เงินภาษีหัก ณ ที่จ่าย	9,557,023.30
เงินภาษีหัก ณ ที่จ่าย	11,793.33.00	เงินฝากคลังจังหวัด	
เงินประกันสัญญา	190,456.00	เงินฝากกลุ่มส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
เงินค่าใช้จ่าย 5%	255.27	เงินคงเหลือ เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2546	1,930,141.51
เงินส่วนลด 6%	7,507.92	เงินสดในมือ	
เงินประกันสังคม	1,974.20	เงินฝาก ธ.กรุงไทย จำกัด	79,640.00
เงินจ่ายเหลือในปี	168,553.75	สาขาวงเวียนสระแก้ว-กระสายรายวัน	
		เงินฝาก ธ.กรุงไทย จำกัด	6,651,712.63
เงินเบิกตัดปี	688,777.00	สาขาวงเวียนสระแก้ว-ออมทรัพย์	
		เงินฝาก ธ.กรุงไทย จำกัด	1,251,785.34
		สาขาวงเวียนสระแก้ว-ฝากประจำ	
เงินค่าธรรมเนียมจราจรแบบฯ 10%	4,454.23	เงินฝาก ธ.กรุงไทย จำกัด	55,669.73
		สาขาวงเวียนสระแก้ว-ออมทรัพย์บัญชี	

ตารางที่ 5.5 (ต่อ)

หนี้สินและเงินสะสม		ทรัพย์สิน	
งบจ่ายโอน โครงการอาหารเสริม (นม) (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ)	65,094.50	เงินฝากธ.กรุงไทย จำกัด	160,189.81
งบจ่ายโอน โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนสังกัด สปช.	312,308.30	เงินฝากธนาคาร ธกส. จำกัด	104.60
งบจ่ายโอน โครงการอาหารกลางวัน (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ)	24,420.00	ธนาคารพาณิชย์-จ่ายโอน	
เงินสมทบทำกิจกรรมร่วมกัน	198,900.00	เงินฝากธนาคาร ธกส. จำกัด	133,465.91
งบจ่ายโอน วัสดุการศึกษา	6,181.00	ธนาคารพาณิชย์-ออมทรัพย์	
โครงการเงินกู้เศรษฐกิจชุมชน	75,305.25	เงินฝากธนาคาร ธกส. จำกัด	896,938.33
เงินสะสม		ธนาคารพาณิชย์-ฝากประจำ	9,258,315.68
เงินสะสมยกมาเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2545	4,675,664.98		
บวก รายรับจริงวงเงินสูงกว่ารายจ่ายจริงงวดนี้	7,799,516.46		
ลบ รายจ่ายจากเงินสะสม	3,042,705.00		
เงินสะสม ณ วันที่ 30 กันยายน 2546	9,432,476.44		
	11,188,457.19		1,188,457.19

ตารางที่ 5.6

งบเงินรับ – จ่าย องค์การบริหารส่วนตำบลสามยอด
ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2545 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2546

เงินรับ		เงินจ่าย	
เงินคงเหลือยกมาวันที่ 1 ตุลาคม 2546		เงินจ่ายตามประมาณ	19,312,680.21
เงินสด	42,166.38	เงินลูกหนี้-เจ้าหนี้	8,974,521.46
เงินฝาก ธ.กรุงไทย วงเวียนสระแก้ว (ออมทรัพย์)	4,847,533.58	เงินฝากคลังจังหวัด	1,386,138.51
เงินฝาก ธ.กรุงไทย วงเวียนสระแก้ว (ฝากประจำ)	1,248,660.76	เงินฝากกลุ่มส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	612.00
เงินฝาก ธ.กรุงไทย วงเวียนสระแก้ว (ออมทรัพย์ บัญชี 2)	100,521.27	เงินคงเหลือ เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2546	10,361,271.97
เงินฝาก ธ.กรุงไทย วงเวียนสระแก้ว (ออมทรัพย์-งบถ่ายโอน)	170,641.35	เงินสด	28,809.33
เงินฝาก ธ.กรุงไทย วงเวียนสระแก้ว (กระแสรายวัน-งบถ่ายโอน)	87,531.15	เงินฝาก ธ.กรุงไทย วงเวียนสระแก้ว (ออมทรัพย์)	6,651,712.63
เงินฝาก ธ.กรุงไทย ดพบุรี (ออมทรัพย์)	159,989.78	เงินฝาก ธ.กรุงไทย จำกัด สาขาวงเวียนสระแก้ว (กระสายรายวัน)	79,640.00

ตารางที่ 5.6 (ต่อ)

เงินรับ		เงินรายจ่าย	
เงินฝาก ธกส.ลพบุรี (ออมทรัพย์)	538.55	เงินฝาก ธ.กรุงไทย จำกัด สาขาวงเวียนสระแก้ว (ฝากประจำ)	1,251,785.34
เงินฝาก ธกส.ลพบุรี (ฝากประจำ)	744,980.38	เงินฝาก ธ.กรุงไทย จำกัด สาขาวงเวียน สระแก้ว (ออมทรัพย์ บัญชี 2)	55,669.73
เงินรายรับตามประมาณการ		เงินฝากธ.กรุงไทย จำกัด สาขาลพบุรี (ออมทรัพย์)	160,189.81
เงินรายได้		เงินฝากธ.ธนาคาร ธกส. จำกัด สาขาลพบุรี (ออมทรัพย์)	133,465.91
เงินอุดหนุน-เจ้าหน้าที่		เงินฝากธ.ธนาคาร ธกส. จำกัด สาขาลพบุรี (ฝากประจำ)	896,938.33
		เงินฝากธ.ธนาคาร ธกส. จำกัด สาขาลพบุรี (ออมทรัพย์-ถ่ายโอน)	104.60
			9,258,315.68
			38,932,267.86

ตารางที่ 5.7

งบทรัพย์สิน องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสมยอด ณ วันที่ 30 กันยายน 2546

ประเภททรัพย์สิน		ยกมาจากงวดก่อน	รับเพิ่มงวดนี้	จำหน่ายงวดนี้	ยกไปงวดหน้า	ทรัพย์สินเกิดจาก	จำนวน
ก	อสังหาริมทรัพย์					ก รายได้จากการบริหาร ส่วนตำบล	6,357,198 30
ข	สังหาริมทรัพย์ของใช้ สำนักงาน	7,654,455 30	1,902,568 -		9,557,023 30	ข เงินจ่ายขาดจากเงิน สะสมของ องค์การ บริหารส่วนตำบล	3,199,825 -
		7,654,455 30	1,902,568 -	- -	9,557,023 30		9,557,023 30

เมื่อพิจารณาตามแหล่งที่มาของรายรับและรายจ่าย พบว่า รายรับจริงจำนวน 27,112,196.67 บาท ส่วนมากได้มาจากหมวดภาษีอากร ซึ่งสูงกว่าประมาณการ 8,240,706.31 บาท โดยที่สาเหตุที่มีรายรับสูงกว่าประมาณการเนื่องมาจากหมวดภาษีอากร เก็บได้สูงกว่าประมาณการจำนวน 7,786,143.58 บาท ส่วนรายจ่ายนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตมีรายจ่ายจริงจำนวน 19,312,680.21 บาท ซึ่งต่ำกว่ารายรับจริงจำนวน 7,799,516.46 บาท โดยที่ในจำนวนรายจ่ายทั้งหมดนั้น ส่วนมากเป็นรายจ่ายเพื่อการลงทุนจำนวน 10,287,826 บาท ดังตารางที่ 5.8

ตารางที่ 5.8

งบรายรับ – รายจ่าย ตามงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. 2546
องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต ตั้งแต่วันที่
1 ตุลาคม 2545 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2546

รายการ	ประมาณการ	รายรับจริง	+ -	สูง ต่ำ
รายรับตามงบประมาณ รายได้				
หมวดภาษีอากร	14,255,000.00	22,041,143.58	+	7,786,143.58
หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต	889,000.00	914,771.29	+	25,771.29
หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	60,000.00	72,505.44	+	12,505.44
หมวดรายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์	60,000.00	101,275.00	+	41,275.00
หมวดเงินอุดหนุน	3,221,490.36	3,235,490.36	+	14,000.00
หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด	386,000.00	747,011.00	+	361,011.00
รวมเงินตามประมาณการรายรับทั้งสิ้น	18,871,490.36	27,112,196.67	+	8,240,706.31

ตารางที่ 5.8 (ต่อ)

	ประมาณการ	รายจ่ายจริง	+ -	สูง ต่ำ
รายจ่ายตามประมาณการ				
1. รายจ่ายประจำ				
หมวดรายจ่ายงบกลาง	703,216.00	659,945.90	-	43,270.10
หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ	986,431.00	1,027,110.00	+	40,679.00
หมวดค่าจ้างชั่วคราว	1,060,080.00	778,580.00	-	281,500.00
หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	4,579,745.00	5,464,743.95	+	884,998.95
หมวดค่าสาธารณูปโภค	262,000.00	214,438.59	-	47,561.41
หมวดเงินอุดหนุน	605,596.00	880,035.77	+	274,439.77
รวมรายจ่ายประจำ	8,197,068.00	9,024,854.21	+	827,786.21
2. รายจ่ายเพื่อการลงทุน				
หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	11,958,430.00	10,287,826.00	-	1,670,604.00
รวมรายจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น	20,155,498.00	19,312,680.21	-	842,417.79
รวมรับจริงสูงกว่ารายจ่ายจริง		7,799,516.46		

1.2 ปีงบประมาณ 2547 ในปีงบประมาณ 2547 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตได้แสดงฐานะทางการเงินโดยมีทรัพย์สินและเงินสะสมจำนวน 14,630,757.03 บาท รายงานรายรับจ่ายเงินสดพบว่า รายรับเกิดขึ้นจริงจำนวน 38,479,475.69 บาท สูงกว่าประมาณการประมาณ 6 ล้านบาท ส่วนรายจ่ายจริงมีการจ่ายเงินจำนวน 36,466,902.92 บาท สูงกว่าประมาณการประมาณ 4 ล้านบาท มีงบทรัพย์สินจำนวน 14,812,035.30 บาท ดังตารางที่ 5.9 ตารางที่ 5.10 และตารางที่ 5.11

ตารางที่ 5.9

งบแสดงฐานะทางการเงิน องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสมยอด

อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ วันที่ 30 กันยายน 2547

หนี้สินและเงินสะสม		ทรัพย์สิน	
ทุนทรัพย์สิน	14,812,035.30	ทรัพย์สินต่าง ๆ ตามงบทรัพย์สิน	14,812,035.30
หนี้สิน	14,812,035.30	เงินยืมเงินสะสม	14,812,035.30
เงินภาษีหัก ณ ที่จ่าย	53,705.22	เงินคงเหลือ เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2547	717,464.00
เงินประกันสัญญา	413,423.00	เงินฝาก ธ.กรุงเทพ จำกัด	6,450,217.73
เงินค่าใช้จ่าย 5%	30.29	สาขาวงเวียนสระแก้ว-จอมทรัพย์	6,262,381.82
เงินส่วนลด 6%	9,596.82	เงินฝาก ธ.กรุงเทพ จำกัด	70,998.84
ค่าธรรมเนียมนิตยารูปแบบ 10%	1,096.10	สาขาวงเวียนสระแก้ว-จอมทรัพย์ 2	160,390.63
		เงินฝากธ.กรุงเทพ จำกัด	
		สาขาลพบุรี-จอมทรัพย์	

ตารางที่ 5.9 (ต่อ)

หนี้สินและเงินสะสม		ทรัพย์สิน		
เงินประกันสังคม	0.20	เงินฝากธนาคาร ธกส. สาขาลพบุรี-ออมทรัพย์	70,010.75	
รายจ่ายค้างจ่าย	3,242,827.00	เงินฝากธนาคาร ธกส. สาขาลพบุรี-ประจำ	899,182.79	
เงินสมทบโครงการวันแม่	5,000.00	เงินฝากธนาคาร ธกส. สาขาลพบุรี-ออมทรัพย์-งบบุคลากร	110.47	13,913,293.03
เงินอุดหนุนทั่วไป-อาหารเสริม (นม) ปี 2546	12,059.20			
โครงการการเงินกู้เศรษฐกิจชุมชน	70,998.84			
เงินสะสม				
เงินสะสมยกมา	9,432,476.44			
เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2546	5,606,557.31			
บวก รายรับจริงงวดนี้สูงกว่ารายจ่ายจริงงวดนี้	365,205.42			
เงินสะสมเพิ่มระหว่างปี	4,582,218.81			
หัก จ่ายขาดเงินสะสม				
เงินสะสม ณ วันที่ 30 กันยายน 2547	10,822,020.36			
	14,630,757.03			14,630,757.03

ตารางที่ 5.10

รายงาน รับ - จ่าย เงินสด องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต

ประจำเดือน กันยายน พ.ศ. 2547

จนถึงปัจจุบัน		รายการ	รหัส บัญชี	เดือนนี้
ประมาณการ (บาท)	เกิดขึ้นจริงจริง (บาท)			เกิดขึ้นจริง (บาท)
	11,962,930.59			8,709,282.50
	-	ยอดยกมา		
	-	รายรับ (หมายเหตุ 1)		
950,000.00	699,110.76	ภาษีอากร	0100	9,637.00
		ค่าธรรมเนียม ค่าปรับและ		
889,000.00	441,276.73	ใบอนุญาต	0120	57,934.24
32,000.00	17,417.72	รายได้จากทรัพย์สิน	0200	7,421.69
70,000.00	75,727.00	รายได้จากสาธารณูปโภค	0250	8,404.00
734,000.00	524,717.00	รายได้เบ็ดเตล็ด	0300	85,900.00
0.00	-	รายได้จากทุน	0350	0.00
21,325,000.00	20,212,403.22	ภาษีจัดสรร	1000	5,061,799.08
8,528,483.00	10,151,470.00	เงินอุดหนุน	2000	2,934,201.00
	814,609.32	เงินรับฝาก	0900	138,436.38
	52,775.00	เงินอุดหนุนฝากจังหวัด	0800	0.00
	91,130.00	เงินสด	010	9,929.00
	187,526.00	ลูกหนี้เงินยืมเงินงบประมาณ	090	166,255.00
	5,000.00	เงินสมทบกิจกรรมวันแม่	-	0.00
	1,358.17	ค่าน้ำไฟฟ้า	300	0.00
	3,160.00	ค่าน้ำค่าใช้สอย	250	0.00
	20.77	ค่าน้ำดื่ม	700	20.77
	5,201,774.00	เงินฝากคลัง	11	5,201,774.00
32,528,483.00	38,479,475.69			13,681,712.16

ตารางที่ 5.10 (ต่อ)

จนถึงปัจจุบัน		รายการ	รหัส บัญชี	เดือนนี้
ประมาณการ (บาท)	เกิดขึ้นจริงจริง (บาท)			เกิดขึ้นจริง (บาท)
		รายจ่าย		148,533.00
2,178,970.00	1,836,953.00	งบกลาง	000	85,757.00
851,888.61	524,860.00	เงินเดือน	100	17,900.00
292,040.00	141,300.00	ค่าจ้างประจำ	120	9,700.00
965,400.00	562,830.00	ค่าจ้างชั่วคราว	130	540,608.00
1,816,910.00	1,250,521.50	ค่าตอบแทน	200	1,455,138.60
6,075,469.39	4,183,952.39	ค่าใช้สอย	250	1,246,131.10
2,821,159.95	3,950,228.32	ค่าวัสดุ	270	28,207.01
295,000.00	143,486.91	ค่าสาธารณูปโภค	300	446,547.98
1,779,130.05	1,720,439.63	เงินอุดหนุน	400	1,606,050.00
1,634,215.00	4,856,802.00	ค่าครุภัณฑ์	450	1,711,400.00
13,818,300.00	7,655,490.00	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	500	54,600.00
	1,490,443.81	เงินสะสม	700	24,233.41
	590,520.76	เงินรับฝาก (หมายเหตุ 2)	900	800,000.00
	1,355,994.00	ลูกหนี้เงินยืมเงินงบประมาณ	090	9,929.00
	86,645.00	เงินสด	010	0.00
	52,775.00	เงินอุดหนุนฝากจังหวัด		73,679.20
	107,090.60	เงินอุดหนุนทั่วไป ปี 46	2000	0.00
	5,201,774.00	เงินอุดหนุนฝากคลังจังหวัด		157,023.00
	555,896.00	ลูกหนี้เงินยืมเงินสะสม	0704	0.00
	198,900.00	เงินสมทบทำกิจการร่วมกัน		
		รวมรายจ่าย		
		สูงกว่า		8,415,437.30
32,528,483.00	36,466,902.92	รวมรับ รายจ่าย		5,266,274.86
	2,012,626.77	(ต่ำกว่า)		13,975,557.36
	13,975,557.36	ยอดยกไป		

ตารางที่ 5.11

งบทรัพย์สิน องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอด ณ วันที่ 30 กันยายน 2547

ประเภททรัพย์สิน	ยกมาจากงวดก่อน	รับเพิ่มงวดนี้	จำหน่ายงวดนี้	ยกไปงวดหน้า	ทรัพย์สินเกิดจาก	จำนวน
ก อสังหาริมทรัพย์					ก เงินรายได้	10,974,210 30
ข อสังหาริมทรัพย์ของใช้ สำนักงาน	9,557,023 30	5,255,012 -	-	14,812,035 30	ข จ่ายขาดเงินสะสม	3,837,825 -
	9,557,023 30	5,255,012 -	-	14,812,035 30		14,812,035 30

เมื่อพิจารณาจากงบรายรับ-รายจ่ายตามงบประมาณ พบว่าด้านรายรับจริงมีจำนวน 39,504,317.66 บาท สูงกว่าประมาณการจำนวน 6,975,834.66 บาท โดยส่วนมากเป็นหมวดภาษีอากรจำนวน 26,643,920.53 บาท สูงกว่าปีงบประมาณ 2546 จำนวน 4,368,920.53 บาท ทางด้านรายจ่าย มีรายจ่ายจริงจำนวน 33,897,760.35 บาท สูงกว่าประมาณการจำนวน 1,369,277.35 บาท โดยที่รายจ่ายส่วนมากเป็นรายจ่ายประเภทรายประจำจำนวน 19,172,141.35 บาท ดังตารางที่ 5.12

ตารางที่ 5.12

งบรายรับ-รายจ่าย ตามงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. 2547

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต ตั้งแต่วันที่

1 ตุลาคม 2546 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2547

รายการ	ประมาณการ	รายรับจริง	+ -	สูง ต่ำ
รายรับตามงบประมาณการ รายได้				
หมวดภาษีอากร	22,275,000.00	26,643,920.53	+	4,368,920.53
หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต	889,000.00	750,680.14	-	138,319.86
หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	32,000.00	37,226.99	+	5,226.99
หมวดรายได้จากสาธารณูปโภคและการ พาณิชย์	70,000.00	122,535.00	+	52,535.00
หมวดเงินอุดหนุน	8,528,483.00	11,151,838.00	+	2,623,355.00
หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด	734,000.00	798,117.00	+	64,117.00
รวมเงินตามประมาณการรายรับทั้งสิ้น	32,528,483.00	39,504,317.66	+	6,975,834.66

ตารางที่ 5.12 (ต่อ)

รายการ	ประมาณการ	รายจ่ายจริง	+ -	สูง ต่ำ
รายจ่ายตามงบประมาณรายจ่าย				
1. รายจ่ายประจำ				
หมวดรายจ่ายงบกลาง	2,178,970.00	2,018,039.00	-	160,931.00
หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ	1,143,928.61	1,120,001.61	-	23,927.00
หมวดค่าจ้างชั่วคราว	965,400.00	1,133,840.00	+	168,440.00
หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	10,713,539.34	12,866,018.92	+	2,152,479.58
หมวดค่าสาธารณูปโภค	295,000.00	227,802.19	-	67,197.81
หมวดเงินอุดหนุน	1,779,130.05	1,806,439.63	+	27,309.35
รวมรายจ่ายประจำ	17,075,968.00	19,172,141.35	+	2,096,173.35
2. รายจ่ายเพื่อการลงทุน				
หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	15,452,515.00	14,725,619.00	-	726,896.00
รวมรายจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น	32,528,483.00	33,897,760.35	-	1,369,277.35
รวมรับจริงสูงกว่ารายจ่ายจริง		5,606,557.31		

ตารางที่ 5.13

รายรับจริงประจำปีงบประมาณ 2547 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต

ณ วันที่ 30 กันยายน 2547

	รหัส บัญชี	ประมาณการ	รับจริง
รายได้จัดเก็บเอง			
หมวดภาษีอากร	0100	-	-
(1) ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	0101	750,000.00	798,046.00
(2) ภาษีบำรุงท้องที่	0102	30,000.00	30,985.35
(3) ภาษีป้าย	0103	170,000.00	183,132.00
(4) อากรการฆ่าสัตว์	0104	-	-
รวม		950,000.00	1,012,163.35
หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	0120	-	-
(1) ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับใบอนุญาตการขายสุรา	0122	2,000.00	3,988.43
(2) ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับใบอนุญาตการพนัน	0123	-	-
(3) ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการควบคุมอาคาร	0125	10,000.00	18,109.17
(4) ค่าธรรมเนียมเก็บและขนขยะมูลฝอย	0126	840,000.00	677,002.00
(5) ค่าธรรมเนียมปิดแผ่นป้ายประกาศ หรือเขียนข้อความ หรือภาพติดตั้ง เขียนป้าย หรือเอกสาร หรือทั้ง หรือ โปรยแผ่นประกาศเพื่อหรือโฆษณา	0130	-	-
(6) ค่าธรรมเนียมติดตั้งมาตรน้ำใหม่	0120	-	3,600.00
(7) ค่าปรับผู้กระทำความผิดกฎหมายจราจรทางบก	0137	2,000.00	2,500.00
(8) ค่ามาตรน้ำพร้อมติดตั้ง	0120	-	6,400.00
(9) ค่าชุดเจาะชนมน	0120	-	200.00
(10) ค่าปรับผิดสัญญา	0140	-	800.00
(11) ค่าใบอนุญาตเกี่ยวกับการสาธารณสุข	0144	8,000.00	4,400.00
(12) ค่าใบอนุญาตเกี่ยวกับการควบคุมอาคาร	0146	2,000.00	1,930.00
(13) ค่าธรรมเนียมประกันการใช้น้ำ	0120	-	1,600.00
(14) ค่าใบอนุญาตอื่น ๆ	0148	25,000.00	30,150.00
รวม		889,000.00	750,679.60

ตารางที่ 5.13 (ต่อ)

	รหัส บัญชี	ประมาณการ	รับจริง
หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	0200	-	-
(1) ดอกเบี้ย-เงินฝากธนาคาร,เงินฝาก กสท.	0203	20,000.00	14,626.99
(2) ค่าเช่าที่ดิน	0200	-	6,600.00
(3) ค่าจ้างเหมาฝังกลบขยะ	0200	-	10,000.00
(4) ค่าเช่าเครื่องจักร	0202	12,000.00	6,000.00
รวม		32,000.00	7,226.99
หมวดรายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์	0250	-	-
(1) ค่าน้ำประปา	0250	70,000.00	122,535.00
รวม		70,000.00	122,535.00
หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด	0300	-	-
(1) เงินที่มีผู้อุทิศให้	0301	-	-
(2) ค่าขายแบบแปลน	0302	70,000.00	103,300.00
(3) รายได้เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ	0307	-	300.00
(4) ค่าบำรุงการศึกษา	0307	64,000.00	92,000.00
(5) ค่าเช่าที่ทิ้งขยะ	0300	600,000.00	600,000.00
(6) ค่ารับรองเอกสาร	0305	-	2.00
(7) ค่าถ่ายเอกสาร	0305	-	15.00
(8) ค่าธรรมเนียมรับสมัครเลือกตั้ง	0300	-	2,500.00
รวม		734,000.00	798,117.00
หมวดรายได้จากทุน	0350	-	-
(1) ค่าขายทอดตลาดทรัพย์สิน	0351	-	-
รายได้ที่รัฐบาลเก็บแล้วจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		-	-
หมวดภาษีอากร	1000	-	-
(1) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์หรือล้อเลื่อน	1001	300,000.00	30,950.81
(2) ภาษีมูลค่าเพิ่ม	1002	6,120,000.00	10,661,007.73

ตารางที่ 5.13 (ต่อ)

	รหัส บัญชี	ประมาณการ	รับจริง
(3) ภาษีธุรกิจเฉพาะ	1004	100,000.00	124,485.15
(4) ภาษีสุรา	1005	2,180,000.00	1,754,210.01
(5) ภาษีสรรพสามิต	1006	10,000,000.00	8,552,298.90
(6) ค่าภาคหลวงแร่	1010	100,000.00	65,665.06
(7) ค่าธรรมเนียมป่าไม้	1009	25,000.00	10,741.50
(8) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม	1011	-	123,916.02
(9) ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ดิน	1013	2,500,000.00	4,308,482.00
รวม		21,325,000.00	25,631,757.18
รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมวดเงินอุดหนุน	2000		
(1) เงินอุดหนุนเพื่อการบูรณะท้องถิ่นและกิจกรรมอื่นทั่วไป (หรือเงินอุดหนุนทั่วไป)	2001	8,258,483.00	11,151,838.00
รวม		42,208,483.00	49,844,698.66
รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้โดยระบุวัตถุประสงค์ หมวดเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	3000	-	-
(1) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจด้านการศึกษา	3001	-	-
(2) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจกรรมการปกครอง	3002	-	-
(3) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจกระทรวงสาธารณสุข	3006	-	-
รวมทั้งสิ้น		50,466,966.00	60,996,536.66

1.3 ปีงบประมาณ 2548 ในปีงบประมาณ 2548 อบตงเขาสามยอดได้แสดงงบแสดงฐานะทางการเงินไว้โดยมีหนี้สินและเงินสะสมจำนวน 27,009,151.72 บาท โดยมีทรัพย์สินทั้งสิ้นจำนวน 16,917,788.30 บาท ดังตารางที่ 5.14 ตารางที่ 5.15 และตารางที่ 5.16

ตารางที่ 5.14
งบแสดงฐานะทางการเงิน องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต
ณ วันที่ 30 กันยายน 2548

หนี้สินและเงินสะสม		ทรัพย์สิน	
ทุนทรัพย์สิน หนี้สิน	16,917,788.30	ทรัพย์สินต่าง ๆ ตามงบทรัพย์สิน	16,917,788.30
	16,917,788.30		16,917,788.30
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย	42,716.22	เงินคงเหลือ เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2548	
เงินประกันสัญญา	809,701.00		
ค่าใช้จ่าย 5%	2,113.00		
ส่วนลด 6%	12,398.01	เงินฝาก ธ.กรุงไทย จำกัด สาขาวงเวียนสระแก้ว-ออมทรัพย์	23,564,013.04
ค่าธรรมเนียมตรวจแบบ 10%		เงินฝาก ธ.กรุงไทย จำกัด สาขาวงเวียนสระแก้ว-ประจำ	2,069,492.25
	5.40	เงินฝาก ธ.กรุงไทย จำกัด สาขาวงเวียนสระแก้ว-ออมทรัพย์2	243,255.95
	0.20	เงินฝากธ.กรุงไทย จำกัด สาขาลพบุรี-ออมทรัพย์	160,390.63

ตารางที่ 5.14 (ต่อ)

หนี้สินและเงินสะสม			ทรัพย์สิน	
รายจ่ายค้างจ่าย	17,500,000.00		เงินฝากธนาคาร ธกส. สาขาหลบุรี-ออมทรัพย์	70,054.39
เงินสมทบโครงการวันแม่	5,000.00		เงินฝากธนาคาร ธกส. สาขา หลบุรี-ประจำ	900,307.11
เงินอุดหนุนทั่วไป-เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ปี 2548	848,200.00		เงินฝากธนาคาร ธกส.สาขาหลบุรี- ออมทรัพย์-งบภายใน	116.15
โครงการเงินกู้เศรษฐกิจชุมชน	253,255.95		เงินสด	1,102.00
เงินต้นสำรองเงินสะสม ปี 2547	2,526,139.09		เงินขาดบัญชี	0.20
เงินต้นสำรองเงินสะสม ปี 2548	1,098,028.54	23,097,577.41	สหกรณ์ออมทรัพย์	400.00
เงินสะสม				27,009,131.72
เงินสะสมยกมาเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2547	10,822,020.36			
บวก รายรับจริงงวดนี้สูงกว่ารายจ่ายจริงงวดนี้	4,392,114.17			
รายจ่ายค้างจ่ายคงเหลือปี 2547	26,500.00			
เงินสะสมเพิ่มระหว่างปี	50,535.41			

ตารางที่ 5.14 (ต่อ)

หนี้สินและเงินสะสม		ทรัพย์สิน	
หัก เงินยืมเงินสะสม	1,498,662.00		
จ่ายขาดเงินสะสม	6,256,766.00		
เงินทุนสำรองเงินสะสมปี 2547	2,526,139.09		
เงินทุนสำรองเงินสะสมปี 2548	1,098,028.54		
เงินสะสม ณ วันที่ 30 กันยายน 2548	3,911,574.31		
	27,009,151.72		27,007,513.37

ตารางที่ 5.15
 งบทรัพย์สิน องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอด ณ วันที่ 30 กันยายน 2548

ประเภททรัพย์สิน	ยกมาจากงวดก่อน	รับเพิ่มงวดนี้	จำหน่ายงวดนี้	ยกไปงวดหน้า	ทรัพย์สินเกิดจาก	จำนวน
ก อสังหาริมทรัพย์						
					ก เงินรายได้	11,798,700 30
ข สหกรณ์ทรัพย์ ของใช้ สำนักงาน	14,812,035 30	2,105,753 -		16,917,788 30	ข ข่ายขาดเงิน สะสม	5,119,088 -
	14,812,035 30	2,105,753 -	- -	16,917,788 30		16,917,788 30

ตารางที่ 5.16

งบรายรับ-รายจ่าย ตามงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. 2548

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอด ตั้งแต่วันที่

1 ตุลาคม 2547 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2548

รายการ	ประมาณการ	รายรับจริง	+ -	สูง ต่ำ
รายรับตามงบประมาณการ รายได้				
หมวดภาษีอากร	28,317,000.00	31,306,058.90	+	2,989,058.90
หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต	751,000.00	947,626.88	+	196,626.88
หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	32,000.00	21,118.34	-	10,881.66
หมวดรายได้จากสาธารณูปโภค	100,000.00	140,168.00	+	40,168.00
หมวดเงินอุดหนุน	10,163,269.00	37,120,606.00	+	26,957,337.00
หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด	800,000.00	743,650.00	-	56,350.00
รวมเงินตามประมาณการรายรับทั้งสิ้น	40,163,269.00	70,279,228.12	+	30,115,959.12
	ประมาณการ	รายรับจริง	+ -	สูง ต่ำ
รายจ่ายตามงบประมาณรายจ่าย				
1. รายจ่ายประจำ				
หมวดรายจ่ายงบกลาง	1,578,480.00	2,811,166.75	+	1,232,686.75
หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ	2,882,219.00	2,875,938.91	-	6,280.09
หมวดค่าจ้างชั่วคราว	682,660.00	674,895.00	-	7,765.00
หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	18,680,510.00	24,209,243.22	+	5,528,733.22
หมวดค่าสาธารณูปโภค	464,100.00	441,230.07	-	22,869.93
หมวดเงินอุดหนุน	2,001,900.00	1,991,900.00	-	10,000.00
รวมรายจ่ายประจำ	26,289,869.00	33,004,373.95	+	6,714,504.95
2. รายจ่ายเพื่อการลงทุน				
หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	13,873,400.00	32,882,740.00	+	19,009,340.00
รวมรายจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น	40,163,269.00	65,887,113.95	+	25,723,844.95
รวมรับจริงสูงกว่ารายจ่ายจริง		4,392,114.17		

เมื่อพิจารณารายรับจริงในปีงบประมาณปี 2548 มีจำนวนถึง 70,279,228.12 บาท สูงกว่าที่ประมาณการไว้ถึง 30,115,959.12 บาท โดยที่หมวดเงินอุดหนุนจำนวน 37,120,606.00 บาทและหมวดภาษีอากรจำนวน 31,306,058.90 บาท ทั้งสองหมวดมีจำนวนมากที่สุดเป็นลำดับ 1 และลำดับ 2 ตามลำดับ

ตารางที่ 5.17
งบเงินอุดหนุนทั่วไปประจำปีงบประมาณปี 2548

รายการ	รายรับ	รายจ่าย				หมายเหตุ
		งบกลาง	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	
ค่าบริการสาธารณสุขมูลฐาน	70,000.00	-	70,000.00	-	-	
ค่าอาหารเสริมนม สปช.	871,725.00	-	-	766,083.90	-	
ค่าอาหารเสริมนม ศูนย์เด็กเล็ก	98,400.00	-	-	34,302.40	-	
ค่าอาหารกลางวัน สปช.	847,500.00	-	847,500.00	-	-	
ค่าอาหารกลางวัน ศูนย์เด็กเล็ก	160,000.00	-	139,650.00	-	-	
ค่าครองชีพชั่วคราวผู้ดูแลเด็กเล็ก	34,000.00	-	-	-	-	
เงินประกันสังคมผู้ดูแลเด็กเล็ก	5,476.00	-	-	-	-	
ค่าวัสดุการศึกษาเด็กเล็ก	8,000.00	-	-	4,719.00	-	
ค่าพาหนะครูผู้ดูแลเด็กเล็ก	240.00	-	-	-	-	
ค่าตอบแทนครูผู้ดูแลเด็กเล็ก	183,396.00	-	-	-	-	
ค่าเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	1,220,400.00	1,220,400.00	(รายจ่ายค้างจ่าย 848,200)	-	-	

ตารางที่ 5.17 (ต่อ)

รายการ	รายรับ	รายจ่าย				หมายเหตุ
		งบกลาง	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	
ค่าเบี้ยยังชีพผู้พิการ	54,000.00	17,500.00	-	-	-	
ค่าวัสดุการศึกษาเด็กเล็ก	2,000,000.00	-	-	1,997,613.75	-	
ถนน คสล.ข.สังวาล ข.2,4 ม.4	716,000.00	-	-	-	710,000.00	
หอกระจายข่าว 3 จุด	151,800.00	-	-	-	140,000.00	
ถนน คสล.ข.นิลพานิช ม.1	750,000.00	-	-	-	740,000.00	
ถนน คสล.ข.เกลิงขวัญ	750,000.00	-	-	-	740,000.00	
ถนน คสล.ข.สรัสดี	1,610,000.00	-	-	-	1,590,000.00	
ถนน คสล.ข.รัตนพล	1,765,000.00	-	-	-	1,740,000.00	
ถนน คสล.สายน้ำจั้น-พระบาท	789,000.00	-	-	-	789,000.00	
ค่าวัสดุการศึกษาเด็กเล็ก	2,000,000.00	-	-	1,995,000.00	-	(รายจ่ายค้างจ่าย)
ลานกีฬาเอนกประสงค์บ้านน้ำจั้น	204,400.00	-	-	-	202,000.00	(รายจ่ายค้างจ่าย)
ชุดระแนงเอนกประสงค์บ้านน้ำจั้น	1,090,000.00	-	-	-	1,090,000.00	
ถนน คสล.รอบเนินหัวช้าง	1,200,000.00	-	-	-	1,200,000.00	(รายจ่ายค้างจ่าย)

ตารางที่ 5.17 (ต่อ)

รายการ	รายรับ	รายจ่าย				หมายเหตุ
		งบกลาง	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	
พ่อ คสล.พหลโยธิน จิตตา-จันโอ	1,608,000.00	-	-	-	1,608,000.00	
พ่อ คสล.พหลโยธินในนหัวช้าง	1,990,000.00	-	-	-	1,990,000.00	(จ่ายจ่ายค้างจ่าย)
พ่อ คสล.พระยาพิชัย-แยกอานันท์	1,800,000.00	-	-	-	1,800,000.00	(จ่ายจ่ายค้างจ่าย)
ถนน คสล.ช.บ้านตามัน	1,380,000.00	-	-	-	1,380,000.00	(จ่ายจ่ายค้างจ่าย)
ถนน คสล.ดงสอง-บ้านเขาสามยอด	1,800,000.00	-	-	-	1,800,000.00	(จ่ายจ่ายค้างจ่าย)
ถนน คสล.สายไปบ้านเขาสามยอด	1,800,000.00	-	-	-	1,800,000.00	(จ่ายจ่ายค้างจ่าย)
รวมทั้งสิ้น	26,957,337.00	1,237,900.00	1,057,150.00	4,797,719.05	19,319,000.00	

หมายเหตุ: เงินอุดหนุนทั่วไปประกอบงบงานรายรับ-รายจ่ายประจำปี 2548

ตารางที่ 5.18

รายรับจริงประจำปีงบประมาณ 2548 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต

รายการ	ประมาณการ	รับจริง
ภาษีบำรุงท้องที่	30,000.00	41,551.00
ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	800,000.00	905,736.00
ภาษีป้าย	180,000.00	249,927.00
ภาษีสุรา	3,000,000.00	1,187,935.95
ค่าธรรมเนียมสิทธิและนิติกรรมที่ดิน	4,000,000.00	4,809,246.53
ภาษีมูลค่าเพิ่ม 1 ใน 9	10,000,000.00	9,555,990.00
ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน	-	-
ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายป่าไม้	27,000.00	5,261.50
ภาษีสรรพสามิต	10,000,000.00	5,548,710.21
ค่าภาคหลวงแร่	80,000.00	87,208.12
ภาษีธุรกิจเฉพาะ	100,000.00	80,693.47
ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม	100,000.00	87,332.89
ภาษีมูลค่าเพิ่มปี 47		2,902,990.74
ภาษีมูลค่าเพิ่มปี 42		5,843,475.49
รวม	28,317,000.00	31,306,058.90
ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับใบอนุญาตการขายสุรา	2,000.00	1,142.18
ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการควบคุมอาหาร	10,000.00	31,574.70
ค่าธรรมเนียมเก็บขยะมูลฝอย	700,000.00	853,750.00
ค่าใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	25,000.00	33,670.00
ค่าใบอนุญาตสะสมอาหาร	5,000.00	5,820.00
ค่าใบอนุญาตเกี่ยวกับการควบคุมอาคาร	2,000.00	1,980.00
ค่าปรับจราจร	2,000.00	-
ค่าธรรมเนียมติดตั้งประปา	4,000.00	9,200.00
ค่าธรรมเนียมประกันการใช้น้ำ	1,000.00	4,600.00
ค่าธรรมเนียมขุดดินถมดิน		2,000.00
ค่าปรับผิดสัญญา		3,890.00
รวม	751,000.00	947,626.88

ตารางที่ 5.18 (ต่อ)

รายการ	ประมาณการ	รับจริง
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	20,000.00	14,918.34
ค่าเช่าเครื่องจักร	12,000.00	2,600.00
ค่าเช่าเดินท์	-	3,600.00
รวม	32,000.00	21,118.34
ค่าน้ำประปา	100,000.00	140,168.00
รวม	100,000.00	140,168.00
ค่าขายแบบแปลน	100,000.00	180,900.00
ค่าบำรุงการศึกษาอนุบาล 3	100,000.00	-
ค่าเช่าที่ทิ้งขยะ	600,000.00	490,000.00
อื่น ๆ	-	70,450.00
ค่าบำรุงมาตรน้ำ	-	2,300.00
รวม	800,000.00	743,650.00
เงินอุดหนุนอาหารกลางวัน สปข.	-	847,500.00
เงินอุดหนุนอาหารเสริมนม สปข.	-	871,725.00
เงินอุดหนุนอาหารเสริมนมเด็กเล็ก	-	98,400.00
เงินอุดหนุนอาหารกลางวันเด็กเล็ก	-	160,000.00
เงินอุดหนุนภารกิจถ่ายโอนเลือกทำ	6,663,269.00	6,663,269.00
เงินอุดหนุนเบี้ยยังชีพคนชรา	-	1,220,400.00
เงินอุดหนุนเบี้ยยังชีพคนพิการ	-	54,000.00
เงินอุดหนุน อบท.เร่งด่วน	-	3,375,000.00
ค่าพานะครู	-	240.00
เงินอุดหนุนการบริการสาธารณสุข	-	70,000.00
ค่าตอบแทน ผรด.	-	183,396.00
ก่อสร้างลาดกีฬาเอนกประสงค์	-	204,400.00
ค่าครองชีพชั่วคราวครูผู้ดูแลเด็ก	-	34,000.00
ค่าก่อสร้างกระจายข่าว	-	151,800.00

ตารางที่ 5.18 (ต่อ)

รายการ	ประมาณการ	รับจริง
เงินรางวัลบริหารจัดการที่ดี	3,500,000.00	3,500,000.00
ปรับปรุงเส้นทางคมนาคม	-	14,583,000.00
วัสดุสื่อการเรียนการสอน	-	4,000,000.00
ก่อสร้างฝายทอดน้ำเพื่อการเกษตร	-	1,090,000.00
เงินประกันสังคม	-	5,476.00
วัสดุการศึกษาศูนย์เด็กเล็ก	-	8,000.00
รวม	10,163,269.00	37,120,606.00
รวมทั้งสิ้น	40,163,269.00	70,279,228.12

การพิจารณาจากตัวเลขเป็นเพียงภาพสะท้อนของฐานะทางการเงินการคลัง แต่เป็นเพียงเปลือกนอก การที่จะให้ได้เข้าใจอย่างถ่องแท้ว่าฐานะทางการเงินการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอกมีฐานะที่มั่นคงต้องพิจารณาปัจจัยที่สำคัญคือ ศักยภาพทางการบริหารของคณะผู้บริหาร ความสามัคคีของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกับคณะผู้บริหาร ความไว้วางใจของประชาชนต่อการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอก รวมถึงกลไกภายในอีกด้วย ซึ่งเรื่องเหล่านี้เกี่ยวเนื่องกับทุนทางสังคมที่คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอกจะต้องรู้จักและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อพื้นที่

2. แผนพัฒนาสามปี เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามีลักษณะเป็นการกำหนดแผนงานโครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงทุกปี

การจัดทำแผนพัฒนาตำบลสามปี (พ.ศ.2549- พ.ศ.2551) จัดทำขึ้นมีวัตถุประสงค์ คือ

- 1) เพื่อแสดงแผนงานโครงการพัฒนาตำบล ในระยะเวลาสามปี (พ.ศ.2549- พ.ศ.2551) ที่สามารถตอบสนองและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรได้
- 2) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือของตำบลในการพัฒนาตำบล
- 3) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

หลังจากที่ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์แล้ว จะเป็นขั้นตอนในการแปลงสู่การปฏิบัติโดยการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนการจัดทำเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปดำเนินการดังขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) คณะกรรมการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่น กำหนดประเด็นหลักการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา รวมทั้งสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชน และชุมชน

2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวบรวมประเด็นหลักการพัฒนา ปัญหาความต้องการและข้อมูล นำมาจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี ประชาสัมพันธ์และนำเสนอให้ประชาชนทราบ เสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

3) คณะกรรมการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปี เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่น เสนอคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือคณะอนุกรรมการประสานแผนพัฒนา ในกรณีที่มีการมอบอำนาจ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

4) ผู้บริหารนำร่างแผนพัฒนาสามปีที่คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือคณะอนุกรรมการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกรณีที่มีการมอบอำนาจพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว

5) สภาท้องถิ่นอนุมัติผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้แผน

6) กรณีสภาท้องถิ่นไม่อนุมัติ ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด พิจารณาความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัด ถือเป็นที่สุด

แผนพัฒนาสามปีเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พิจารณาอย่างรอบคอบ ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ที่อาจมีความเชื่อมโยง และส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อกัน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตัดสินใจกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และใช้ทรัพยากรการบริหารของท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะสูงสุด

แผนพัฒนาสามปี (2549-2551) ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนโดย องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตได้มีการประชุมประชาคมผู้นำชุมชน ประธานชอย และแจกแบบสอบถามปัญหาและความต้องการของประชาชนไปยังประชาชน เพื่อให้แต่ละชุมชนแจ้งปัญหา เสนอความต้องการและเสนอแนะ

แนวทางการแก้ไขแก่งองค์กรบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต มีการจัดประชุมประชาคมทุกวันๆ 20 ของเดือน ซึ่งจะมีการรับฟังปัญหาและแนวทางในการแก้ปัญหาจากประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้แทนหน่วยงานราชการ และนำข้อมูลดังกล่าวเข้าสู่แผนพัฒนาตำบล นอกจากนี้ในวันที่ 9-11 พฤษภาคม 2548 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตได้จัดทำโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพลเมืองยุคใหม่กับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ปี 2549 โดยเชิญประชาชน ผู้นำชุมชน ประธานชอย ตัวแทนกลุ่มอาชีพ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มออกกำลังกาย กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มแม่บ้าน ตัวแทนหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ เช่นการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคลพบุรี โรงพยาบาลลพบุรี สถานีอนามัยตำบลเขาสามยอต ท้องถิ่นอำเภอเมืองลพบุรี เกษตรตำบลเขาสามยอต ตัวแทนสถานศึกษา หน่วยทหาร อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง เพื่อระดมความคิดเห็นหาปัญหา สาเหตุของปัญหาและความคิดริเริ่มใหม่ ๆ ในการพัฒนาตำบลเขาสามยอต

แผนพัฒนาสามปี (2549-2551) มุ่งเน้นการพัฒนาในด้านสังคม เช่น การจัดการศึกษา การจัดสวัสดิการสังคม การส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และพร้อมกันนี้ยังมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ประชาชนมีการคมนาคมที่สะดวก มีการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างให้สามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสัมพันธ์ระหว่างทุนทางสังคมกับการบริหารการคลัง ของตำบลเขาสามยอต

จากการสัมภาษณ์และสังเกตในองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตพบว่า ทุนทางสังคมมีเกี่ยวข้องกับการบริหารการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นในมิติการจัดหารายได้มาเพื่อการพัฒนา การใช้จ่ายเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ รวมถึงวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ ทางการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต ดังนี้

ช่วงที่ 1 สมัยแรกเริ่มก่อนการจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล

ในช่วงก่อนเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น มีความไม่ค่อยเด่นชัดของทุนทางสังคมในตำบลเขาสามยอกกับการคลัง เนื่องจาก

1. ความไม่เด่นชัดในพฤติกรรมนักปกครองของกำนันเดิม ในช่วงดังกล่าว การหาข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากบุคคลต่าง ๆ ขาดข้อมูลที่แน่ชัด มักจะตอบว่าจำไม่ได้หรือฟังจะมาอยู่ในขณะที่การปกครองในช่วงนั้นเป็นลักษณะการปกครองท้องถิ่น พฤติกรรมของกำนันไม่มีความเด่นชัดในการดูแลและรับใช้ประชาชนตามกฎหมายต่าง ๆ

2. ตำบลเขาสามยอกมีความสมบูรณ์ของตัวเอง ลักษณะของตำบลเขาสามยอกมีความใกล้เคียงตัวเมืองค่อนข้างมาก ถ้าหากประชาชนในตำบลมีเรื่องเดือดร้อนใด ๆ เช่น โรคภัยไข้เจ็บ ประชาชนก็สามารถเดินทางไปโรงพยาบาลลพบุรีซึ่งเป็นโรงพยาบาลประจำจังหวัด หรือโรงพยาบาลอานันทมหิดลเป็นโรงพยาบาลของทหาร ทั้งสองโรงพยาบาลก็ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลเขาสามยอก ส่วนการติดต่ออำเภอก็อยู่ติดกับตัวตำบล ที่ว่าการอำเภอเมืองลพบุรีอยู่บริเวณวงเวียนสมเด็จพระนารายณ์มหาราช การคมนาคมก็สามารถเดินทางเข้าตลาดได้ง่าย เนื่องจากมีถนนพหลโยธินและมีรถเมล์ อันทำให้สะดวกในการเดินทาง

3. ไม่จำเป็นต้องพึ่งพิงกลไกของฝ่ายปกครอง ประชาชนส่วนใหญ่ในบริเวณดังกล่าวโดยส่วนมากเป็นข้าราชการทหารจึงไม่จำเป็นต้องพึ่งบริการหรือการช่วยเหลือของกำนันแต่อย่างใด เพราะมีผู้บังคับบัญชาคอยให้คำชี้แนะหรือการปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ หรือมีเรื่องที่น่าสนใจเกี่ยวกับปากท้องหรือการทำมาหากินมากกว่า เช่น ในช่วงสงครามเวียดนาม ทหารหลายรายมีความสนใจในการเดินทางไปเวียดนาม เนื่องจากได้รับค่าตอบแทนพิเศษที่จะทำให้ทหารหลายรายสามารถมีเงินใช้จ่ายและมีเงินเก็บเพื่อไปซื้อบ้านและที่ดินภายหลังเกษียณอายุ

นอกจากนี้แล้ว ทหารเกณฑ์ที่ถูกเกณฑ์มารับใช้ประเทศชาติเป็นเวลา 2 ปี ก็ไม่รู้จักกำนันในพื้นที่ ไม่รู้ว่าใครคือกำนันที่จะมาช่วยเหลือเขาได้ การออกนอกกรมกองของทหารบางครั้งก็ไม่ใช่ว่าเรื่องง่าย ทหารถูกฝึกมาให้อยู่ในระเบียบวินัย เมื่อครบกำหนดการเกณฑ์ทหารโดยส่วนมากก็กลับภูมิลำเนา ส่วนชาวบ้านในพื้นที่ก็มีไม่มากนัก ดังกล่าวแล้วว่า เป็นคนอพยพมาจากประเทศลาว โดยทั่วไปมีการศึกษาไม่สูงนัก มักจะเป็นคนหาเช้ากินค่ำ รับจ้างโดยทั่วไป ชาวบ้านเหล่านี้จึงมักสนใจกับเรื่องปากท้องเรื่องท้องถิ่นมากกว่า

ในช่วงใกล้ที่ตำบลเขาสามยอกจะมีรูปแบบการปกครองเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล พื้นที่ดินที่เป็นของเอกชนมีการซื้อขายตามกระแสของโลก โดยเฉพาะข้าราชการทหารหลายท่านที่

ทำงานในตำบลเขาสามยอตและพื้นที่ใกล้เคียง เมื่อเกษียณอายุย่อมมีความต้องการบ้านพักอาศัย จึงทำให้เกิดหมู่บ้านจัดสรรมากกว่า 10 แห่งในตำบลเขาสามยอต ผู้พักอาศัยในหมู่บ้านจัดสรรในตำบลเขาสามยอตจึงมักจะเป็นข้าราชการหรือข้าราชการบำนาญ และส่วนมากจะเป็นข้าราชการทหาร เนื่องจากยังมีความผูกพันในพื้นที่และมีครอบครัวที่ทำงานในพื้นที่อีกด้วย รวมถึงลูกก็ยังต้องศึกษาในเขตจังหวัดลพบุรี จึงทำให้ข้าราชการเหล่านี้เลือกที่จะตั้งรกรากในตำบลเขาสามยอต จึงตัดสินใจซื้อบ้านของหมู่บ้านจัดสรร

ช่วงที่ 2 หลังการเปลี่ยนแปลงเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล

เมื่อมีการประกาศให้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลในปี พ.ศ. 2538 เป็นครั้งแรก และมีการเลือกตั้งครั้งต่อมาเหมือนกับองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิในปี พ.ศ. 2542 และเรื่อยมาจนมีการเลือกตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2546 ในช่วงแรกคือการเลือกตั้ง พ.ศ. 2538 กำหนดในขณะนั้นเป็นประธานกรรมการบริหาร ต่อมาในการเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2542 ก็มีการเลือกตั้งที่มีรูปแบบการเลือกตั้งเหมือนกับระดับประเทศ กล่าวคือประชาชนเลือกตัวแทนของตน แล้วตัวแทนหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลก็ไปเลือกคณะผู้บริหาร ซึ่งหัวหน้าคณะผู้บริหารเรียกว่าประธานกรรมการบริหาร ซึ่งประธานกรรมการบริหารในขณะนั้นก็คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบัน ต่อมาในการเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2546 ประชาชนสามารถเลือกตั้งโดยตรง กล่าวคือ เลือกตั้งทั้งคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปรากฏว่าทีมเขาสามยอตส่วนมากได้รับการเลือกจากประชาชน และได้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่านเดิม คือ น.ส.สายใจ เลิศวิริยะประภา

ทุนทางสังคมเป็นนามธรรม ที่ไม่อาจนับออกมาว่ามีมูลค่าเท่าใด แต่มีความรู้สึกว่ามีอยู่ในสังคมซึ่งน่าจะมีหลายประเภทและมีรายละเอียดมากมาย สิ่งที่เราเรียกว่าทุนทางสังคมนั้นมีอยู่ในทุกสังคม แต่มีมากมีน้อยแตกต่างกัน และเป็นทุนที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกว่า "มีพอ" "มีคุณธรรม" "รู้จักแบ่งปัน" ฯลฯ (ชาตรี เจริญศิริ, 2543) ทุนทางสังคมถือได้ว่าเป็นสถาบัน (institutions) ความสัมพันธ์ (relationships) และบรรทัดฐาน/จารีต (norms) ซึ่งมีลักษณะที่เป็นทั้งคุณภาพและปริมาณของการปฏิสัมพันธ์กันของคนในสังคม ทุนทางสังคมไม่ใช่เกิดได้ในสถาบันทั้งหมดทางสังคม แต่มันเป็นกาวเชื่อมสถาบันเหล่านั้นเข้าด้วยกัน บรรทัดฐาน/จารีต และความสัมพันธ์ในสังคมเป็นสิ่งที่ฝังอยู่ในโครงสร้างสังคม ซึ่งสามารถทำให้ผู้คนเกิดความร่วมมือเพื่อเป้าหมายที่ปรารถนาสูงสุด (World, 1999)

เมื่อทุนทางสังคมมีอยู่ในทุกสังคม เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้สึก เกี่ยวข้องกับการปฏิสัมพันธ์กัน และเป็นภาวะที่คอยเชื่อมโยงให้เกิดผลดี องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตก็มีทุนทางสังคมที่ช่วยเชื่อมโยงและต่อเชื่อมอย่างบูรณาการ โดยอาศัยมิติด้านต่าง ๆ 5 ด้านด้วยกัน ดังนี้

1. ความศรัทธาต่อผู้นำและทีมงาน

ทุนทางสังคมหมายถึงความสัมพันธ์ทางสังคมที่ตั่งบนพื้นฐานของความเชื่อถือ (trust) การสนับสนุนซึ่งกันและกันในลักษณะต่างตอบแทน (reciprocity) และกิจกรรมเครือข่าย โดยมีวัตถุประสงค์เป็นคุณประโยชน์ต่อสมาชิก (Newton, 1997) ทุนทางสังคมจะสะท้อนการดำรงชีวิตในสังคมผ่านเครือข่าย ฐานคติและความเชื่อถือช่วยให้เกิดการทำงานแบบประสานงาน (coordination) และความร่วมมือ (cooperation) เพื่อทำให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน (Putnam, 1997, p. 31)

การทำงานทางการเมืองจะต้องอาศัยความศรัทธาที่มีต่อผู้นำ ซึ่งความศรัทธาของชาวบ้านจะเกิดขึ้นได้เนื่องจากชาวบ้านเห็นว่าผู้นำมีการทำงานอย่างจริงจัง ยอมเสียสละเวลา ทุนทรัพย์และแรงกายให้กับส่วนรวม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวแต่ทำเพื่อส่วนรวม ซึ่งในเรื่องนี้มีประเด็นพิจารณาในกลุ่มผู้นำแต่ละท่าน ดังนี้

1.1 นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ถือว่าเป็นผู้กุมบังเหียนหรือหางเสือในการควบคุมให้เดินไปในหนทางที่ถูกต้องและเหมาะสม ในการเลือกตั้งในปัจจุบันเป็นการเลือกทางตรงที่ประชาชนจะต้องเลือกคณะผู้บริหาร นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องแสดงความจริงใจ ความเสียสละและศักยภาพอื่น ๆ เพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

- ความเชื่อมั่นต่อในศักยภาพของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
สำหรับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต คือ คุณสายใจ เลิศวิริยะประภา เดิมนั้นประกอบธุรกิจส่วนตัว เปิดสอนโรงเรียนเสริมสวย แต่ก็ได้เสียสละเวลาแรงกายมาทำงานเพื่อสังคมจากการชักชวนของคนรุ่นเก่าที่เห็นว่าคุณสายใจน่าจะทำหน้าที่เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดี เนื่องจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลฯเคยทำธุรกิจ ก็มีการนำแนวทางธุรกิจมาประยุกต์ทำให้เกิดการเรียนรู้และระบบราชการก็จะต้องปรับตัว โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติราชการ ดังคำสัมภาษณ์ของรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสุพัตรา สายัณห์

น่าจะอยู่ที่วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ทั้งตัวนายกและทั้งตัวผู้บริหาร เหมือนกับที่เราเป็นคนรุ่นใหม่ อย่างท่านนายกมีธุรกิจส่วนตัว ทำธุรกิจและเรียนทางด้านธุรกิจ เลยเอาระบบงานของ

ทางด้านธุรกิจมาจ้บราชการ เราเป็นคนพื้นที่เคยติดต่อบริการแล้วชัดเจน ชัดชองใจ ถ้าเราเป็นอิสระแล้วเราก็ควรทำอะไรดีกว่าเดิมได้ ดีกว่าภาพลักษณ์เดิม ๆ (สุพัตรา สายัณห์, สัมภาษณ์)

เนื่องจากท่านนายกฯได้เสียสละและพยายามพัฒนาตนเองอยู่อย่างสม่ำเสมอจนเป็นที่ยอมรับของผู้ได้บังคับบัญชา เกี่ยวกับพฤติกรรมของท่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นแบบอย่างให้กับสังคมได้อย่างดีเยี่ยมในการพัฒนาตนเองจนจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี และการทำงานโดยมองที่ผลประโยชน์ของเขาดำบลเขาสามยอดเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการศึกษา สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม การส่งเสริมอาชีพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และสวัสดิการสังคมอื่น ๆ อย่างเรื่องการศึกษาก็ได้พยายามดูแลเด็กเล็กที่มีอยู่ แล้วก็ดูโรงเรียนในพื้นที่ ดูแลทุกอย่างตั้งแต่ อาหาร นม สื่อการเรียน การสอน แม้กระทั่งทุนการศึกษา ทักษะศึกษา ทุกอย่างที่ท่านเด็กต้องการ หรือทางสถานศึกษาต้องการก็ดูแล ส่วนทางสาธารณสุขเราก็ดูแลเรื่องสุขภาพอนามัย ในขณะนี้ก็ได้ส่งเด็กไปเรียนทางด้านหมอพื้น เียงจะกลับมาในปีนี้ ใช้ทุนของ องค์การบริหารส่วนตำบล เรียนที่วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี วิธีการก็คือ เรียนแค่ 2 ปี เป็นเจ้าหน้าที่ทันตสาธารณสุข ให้มาเป็นพนักงานส่วนตำบลตำแหน่งทันตสาธารณสุข ระดับ 2 ช่วงแรกไปทำงานที่สถานีอนามัยก่อน ชี้อุดทำฟันให้

- บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีบุคลิกภาพหรือความมีมนุษยสัมพันธ์ งานสังคมต่าง ๆ ก็ไปร่วมอย่างงานไทเก๊ก กิจกรรมของสถานศึกษา กิจกรรมที่ประชาชนไม่ว่าจะเป็นงานต่าง ๆ เข้าไปร่วมเท่าที่จะสามารถทำได้ ไปสร้างเครือข่าย ภายในองค์การบริหารส่วนตำบลเองก็ได้รับการยอมรับจากพนักงาน จนได้ใจจากคนรอบข้าง ไม่ถือตัวไม่บ้าอำนาจ ดังคำสัมภาษณ์

ถ้าถามในความรู้สึกของหนู ความเชื่อถือ ความศรัทธาในตัวนายกฯมากกว่า เพราะลักษณะบุคลิกของนายกฯจะค่อนข้างอ่อน น้อมถ่อมตน ก็คือในการทำอะไรท่านนายกฯจะให้เกียรติทางท่าน สมาชิกทุกท่าน ตรงนั้นก็คงจะได้ใจด้วย (วันเพ็ญ เปรมมาก, สัมภาษณ์)

ดี ดูแล อยู่กันแบบพี่แบบน้อง จะไม่ถือตัว ไม่ถืออำนาจ ช่วยเหลือกัน กับชาวบ้านก็ดี (วินัย บุชบา, สัมภาษณ์)

ดูบุคลิกภายนอกท่านนายกเป็นคนดูสุภาพ อ่อนหวาน
(ภัทรนุช พฤกษาสวย, สัมภาษณ์)

- การช่วยเหลือชาวบ้าน ความศรัทธาที่มีต่อนายกองคการบริหารส่วนตำบลนั้นมีได้มีเฉพาะผู้ได้บังคับบัญชาเท่านั้น แต่เมื่อสอบถามจากประชาชนในพื้นที่แล้ว พบว่ามีความศรัทธาอย่างสูง เนื่องจากนายกองคการบริหารส่วนตำบลเป็นคนที่ทำงานอย่างจริงจัง ชอบช่วยเหลือชาวบ้าน เมื่อตอนที่เขาสมาคมน้ำท่วม ทางท่านนายกคการบริหารส่วนตำบลก็สามารถรวมกำลังคน รวมถึงการไม่เอาไรต์เอาเปรียบพ่อค้าแม่ค้า ทำให้เกิดความรู้สึกอยากที่จะร่วมมือกับทางองค์การบริหารส่วนตำบลในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ดังคำสัมภาษณ์พี่วิเชียร เปาวิมาน เจ้าของร้านวิเชียรค้าไม้ ซึ่งขายอุปกรณ์ก่อสร้างต่าง ๆ

เรามีนายกคการบริหารส่วนตำบล (อันนี้ไม่ได้ยกยोनายกพูดจากความเป็นจริง) นายกคการบริหารส่วนตำบลสามารถนำคนทั้งตำบลมารวมกันได้ เป็นองค์กร ให้ความร่วมมือ ไม่ว่าจะจัดอะไร นายกคการบริหารส่วนตำบลจะขออะไร หรือบางครั้งนายกคการบริหารส่วนตำบลจะไม่ขอ แต่ประชาชนของนายกคการบริหารส่วนตำบลก็จะพร้อมที่จะให้ความสนับสนุนตรงนี้... ทุกคนก็จะชมนายกคการบริหารส่วนตำบลว่า นายกคการบริหารส่วนตำบลเราเก่ง นายกคการบริหารส่วนตำบลเราช่วยเหลือชาวบ้านอย่างชาวบ้านเดือดร้อนอะไร ท่านก็จะทำตามเท่าที่ทำได้...นายกคการบริหารส่วนตำบล ไม่เคยรบกวนเลย ไม่เคยขอเลยมีแต่ว่าขอให้ช่วยตอนน้ำท่วมเมื่อปีที่แล้ว ตรงนี้ถือว่าเราได้ช่วยสังคม ตรงนี้เรามีความพอใจว่า นายกคการบริหารส่วนตำบลไว้ใจที่เลือกร้านเราให้ช่วยบริการประชาชน อันนี้เราก็ ok ว่า เขาบริหารตรงนี้อย่างน้ำท่วมครั้งสุดท้าย แล้วก็มาอีกเราก็บอกว่าเดี่ยวเราให้เอง นายกคการบริหารส่วนตำบลบอกไม่ได้ เพราะว่าเงินของ องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีแล้ว นายกคการบริหารส่วนตำบลเขาก็ส่งให้มาไม่यरบกวน ณ ที่การกระทำคือเราพอใจตรงนี้ (วิเชียร เปาวิมาน, สัมภาษณ์)

1.2 การเสียสละของรองนายกคการบริหารส่วนตำบล มี 2 ท่านด้วยกัน
ท่านแรก คือ คุณสุพัตรา สายัณห์ ซึ่งเป็นรองนายกมา 6 ปี เป็นตั้งปี 43 เริ่มแรกรับตำแหน่ง

ประธานสภา 4 ปี สมัยที่สองรับตำแหน่งประธานสภา 1 ปี เปลี่ยนมาเป็นกรรมการบริหาร สมัยที่ 3 ก็เป็นรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จนถึงปัจจุบัน ไม่ใช่เป็นคนพื้นที่นี้ สมรสแล้วย้ายมาอยู่ที่นี้กับสามีซึ่งรับราชการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี (ภายหลังสามีได้ลาออก)โดยสามีเป็นคนลพบุรี ส่วนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นคนพิษณุโลก ได้เสียสละเวลาและแรงกาย รวมถึงได้มองเห็นโอกาสที่จะพัฒนาตำบลเขาสามยอตให้เจริญก้าวหน้า โดยที่ไม่เคยคาดคิดมาก่อน แต่ได้มาลงเล่นการเมือง เนื่องจากการชักชวนของสามี ดังคำสัมภาษณ์ของรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

...แรก ๆ ตอนที่ทำไม่ได้คิดว่าเราเล่นการเมือง มีความรู้สึกว่ามีอะไรให้ทำเราก็ทำ ไม่ได้คิดถึงคะแนนเสียง ตอนนั้นสามียังไม่ได้ลงสจ. เรามาช่วยทำ สมาชิกสมัยแรกก็ต้องจบปริญญาตรี มัธยมปลายแทบไม่มี เป็นคนพื้นที่ ส่วนใหญ่จะเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเดิม แล้วก็คนที่กำนันแนะนำดึงเข้ามา และเป็นคนที่ผู้ใหญ่บ้านดึงเข้า ตอนแรกเข้ามาทำก็อาศัยศึกษาไปด้วย เพราะเราไม่มีความรู้ตรงนั้นมาก่อน (สุพัตรา สายัณห์, สัมภาษณ์)

เมื่อสอบถามความคุ้มค่าหรือไม่กับการได้รับเงินเดือนเดือนละ 6,000 บาท ในตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน ก็ตอบได้ว่าไม่คุ้มค่า จึงต้องมั่งงานหรือธุรกิจส่วนตัว ซึ่งการเป็นผู้นำให้เกิดความศรัทธาจะต้องเสียสละและมีความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านฐานะทางเศรษฐกิจ เนื่องจากอาศัยแต่เงินเดือนอย่างเดียวไม่เพียงพอ ในท้องถิ่นจะต้องเสียภาษีสังคมอีกด้วย ดังคำสัมภาษณ์

ก็เราไม่ได้มาทั้งหมด เราก็ทำธุรกิจของเราด้วย บางทีก็เอางานหลวงมาทำบ้าน งานบ้านมาทำหลวง เราไม่ได้ทิ้ง ไม่ใช่ที่เรามาทำแค่นี้อยู่ไม่ได้หรอก ถ้ามีเงินเดือน 6,000 บาทอยู่ไม่ได้หรอก ต้องมีอาชีพของเราอยู่แล้ว ต้องมีความพร้อมเป็นผู้นำ ถ้าปากท้องของเรายังแ่ เราก็คิดถึงคนอื่นไม่ได้ ทุกวันนี้ต้องเสียภาษีสังคมเดือนละประมาณหนึ่งหมื่นขึ้น หมายถึงทั้งครอบครัว เพราะแยกกันไม่ได้ของละประมาณ 500 อย่างต่ำ เงินเดือนไม่พอ (สุพัตรา สายัณห์, สัมภาษณ์)

ส่วนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่านที่สอง คือ พ.ต. ประยุทธ์ พิมพ์าเรือ ก็ได้กล่าวว่า ก่อนที่ท่านจะมาเล่นการเมืองรับใช้พี่น้องประชาชน ในขณะที่ท่านรับ

ราชการทหาร ท่านก็ได้เสียสละเวลาและแรงกายให้กับสังคม โดยการเป็นเหรียญกษาปณ์ของ วัดดงหลวง และได้พิสูจน์ถึงบารมีของท่านรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยการสร้าง ศาลาวัดได้โดยการบอกบุญ ทำให้มีการบริจาคเรื่อย เนื่องจากทุกคนก็เห็นว่าท่านรองนายก องค์การบริหารส่วนตำบลทำอย่างจริงจังและจริงใจ ดังคำสัมภาษณ์

ตอนแรกก็ไม่คิดจะเล่นการเมือง เพราะท่านนายกท่านเห็นว่าผม พอที่จะทำประโยชน์ให้สังคมในตำบลได้ ก็เลยชวนมาลงเล่นด้วย ผมเคยเป็นเหรียญกษาปณ์ของวัดดงหลวง หมู่ 6 ในขณะนั้นมีทุนเพียง สามแสนกว่าบาท ผมตั้งศาลาได้เสร็จหลังหนึ่งประมาณสองล้าน กว่าบาท ก็จากการที่บอกบุญ พอเริ่มสร้างมีคนเห็นผลงาน ว่าเราได้ ทำจริง มีคนมาบริจาคเรื่อย เป็นบารมีของทั้งผู้ทำและพระด้วย พระ ท่านเป็นนักพัฒนาวัดอยู่ ใช้เวลาก่อสร้างปีเศษจึงเสร็จ ใช้ประโยชน์ ได้ นายกเห็นแววตรงนี้ จากที่ท่านไปประชุมประชาคม ใช้ศาลาหลัง นี้ทำประชาคม ก็เลยเห็นว่าผมได้ทำงานตรงนี้ เลยชวนมาเล่น (ประยุทธ์ พิมพาเรือ, สัมภาษณ์)

ส่วนทางด้านสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต เมื่อสอบถาม ท่านประธานสภา คือ พ.ต.ชลอ เหมือนชู พบว่า ท่านประธานสภาก็ยินดีรับใช้ประชาชน มีความต้องการที่แท้จริงในการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสและมีความยากจน เพื่อเป็นปากเป็นเสียง ให้กับคนเหล่านี้ เพื่อสังคมจักได้อยู่อย่างสงบสุขร่มเย็น ผู้ที่มีฐานะก็ย่อมต้องให้ส่วนเกินกับผู้ที่ ต้องการเพื่อสร้างความสมดุลในสังคม การดำเนินการลักษณะนี้ได้ จักต้องอาศัยความเสียสละ และความเอาใจจริงในเรื่องต่าง ๆ ดังคำสัมภาษณ์

เมื่อเกษียณอายุเราก็คิดว่าในท้องถิ่นของเรา ท้องถิ่นเล็ก ๆ ไม่ ถึงรวมทั้งตำบลนะ ก็มีความเหลื่อมล้ำต่ำสูงกัน เราก็อยากให้ทุกคน มีสิทธิต่าง ๆ เท่าเทียมกันหน่อย อย่างผู้สูงอายุ บางท่านอายุแปดสิบแล้วยังไม่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรเล็ก ๆ จึงเกิดความคิดว่าเราลองเข้าอยู่ตรงนี้เราจะได้ช่วยประชาชนได้เต็มที่หน่อย ผู้ที่ พิจารณาที่ขาดขาดเทียม ที่ไม่สมประกอบอะไรต่าง ๆ (ชลอ เหมือนชู, สัมภาษณ์)

ความเสียสละของผู้หน้านั้น ทางคณะผู้บริหารจะต้องแสดงบทบาททั้งใน ฐานะผู้ลงมือกระทำ และผู้ประสานงาน กล่าวคือคณะผู้บริหารจะต้องลงมือในการให้ความ

ช่วยเหลือหรือจัดบริการสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อชาวบ้านในตำบลเขาสามยอด ส่วนการประสานงานนั้น ถ้าหากจะต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายก็ต้องมีการประสานงาน ประสานคน และประสานใจให้เป็นหนึ่งเดียว เพื่อการพัฒนาตำบลเขาสามยอดให้เจริญต่อไป

1.3 การทำงานร่วมกันระหว่างคณะผู้บริหารและสมาชิกสภา ในการทำงานเป็นทีมที่มีความรู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกันหรือทีมเดียวกันเป็นสิ่งจำเป็นมาก อันจะทำให้การทำงานราบรื่นและไม่เกิดความขัดแย้งจนกระทั่งเกิดการทะเลาะเบาะแว้งกัน จนชาวบ้านรู้สึกเอือมระอาต่อนักการเมือง การทำงานเป็นทีมนั้นจะต้องทั้งภายในทีมบริหารและทีมสภา และระหว่างทีมบริหารกับสภาด้วย เนื่องจากต่างฝ่ายต่างก็มีหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างชัดเจน

- ปัญหาทางการเมืองในช่วงแรก ในการเลือกตั้งในครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.2538 มีความขัดแย้งเกิดขึ้น เนื่องจากทางสมาชิกสภาบางท่านยังไม่เข้าใจบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างแท้จริง ไม่เข้าใจว่ามีการจัดตั้งอยุ่ตั้งขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์เช่นไร สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลบางท่านมุ่งเข้ามาเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว มาแย่งชิงงบประมาณลงในพื้นที่ของตนเอง ใช้วิธีการจัดระบบงบประมาณแบบเฉลี่ยกันไป โดยไม่ดูภาพรวมทั้งตำบลว่าพื้นที่ใดมีความเดือดร้อนมากกว่ากันจะได้รับการแก้ไขก่อนเป็นลำดับแรก สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางท่านมุ่งเล่นพรรคเล่นพวก ถ้าคนใดไม่อยู่ในกลุ่มของตนเองก็จะใช้วิธีการต่าง ๆ โดยมาคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาวบ้านเป็นสำคัญ แม้ในช่วงแรกการทำงานเป็นทีมจะมีปัญหาอยู่บ้าง แต่ก็ได้หมดและลุล่วงไปได้ในที่สุด ดังคำสัมภาษณ์

... สมัยแรกค่อนข้างที่จะมีความขัดแย้งทางการเมืองเดิมของสมัยก่อนนั้นเก่าคนหนึ่ง ประมาณว่าก็จะคอยร้องอยู่ตลอด ก็จะบอกกันว่าถ้าอย่างนี้เขาก็จะร้องไม่รู้จักจบ พยายามดึงเขาเข้ามาเป็นพวก แต่เขาก็ไม่ยอม เขาส่งคนเข้ามาสมัครในตัวสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง แต่ก็แพ้ทุกครั้ง พอสมัยที่สองที่สามเขาก็ตั้งทีมเหมือนกัน แต่ก็ทั้งทีมได้มาคนเดียว แต่ต่อมาก็มีส่วนได้ส่วนเสียก็ถูกคัดออกไป คือจริง ๆ แล้ว สมัยแรกสภายังไม่ค่อยเป็นสภาเท่าไร เขายังไม่ค่อยรู้บทบาทหน้าที่ เขาก็จะแย่งแบ่งงบประมาณบางที่ต้องใช้วิธีไกลเกลี่ยไปในตัวด้วย ทำไมไม่หารกันหมู่นั้นหมู่นี้ (สุพัตรา สายัณห์, สัมภาษณ์)

คือแรก ๆ อาจจะมีฝ่ายค้านที่เข้ามา แต่ตอนหลังก็รู้สึกจะมี
ปัญหาเรื่องผู้มีส่วนได้เสียก็เลยออกไป มีหลักฐานชัด (ณรงค์
ศรีธรรมมา, สัมภาษณ์)

- ความสามัคคีของทีมเขาสามยอตพัฒนาในการเลือกตั้งครั้งล่าสุด ได้ส่ง
ทีมลงสมัครในนามทีม "เขาสามยอตพัฒนา" ซึ่งปรากฏว่าได้รับการเลือกมากถึง 11 คนจาก
ทั้งหมด 14 คน โดยทีมฝั่งตรงข้ามได้ 2 คน ผู้สมัครอิสระอีก 1 คน แต่ฝั่งตรงข้ามตอนหลังเหลือ
เพียงคนเดียว เพราะมีปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียกับองค์การบริหารส่วนตำบล เลือกเข้า
มาใหม่ก็ได้ทีมเดียวกัน จึงทำให้ทีมเขาสามยอตพัฒนามีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 12 คน ผู้สมัครอิสระก็
ไม่มีปัญหาอะไร เนื่องจากเหตุผลที่แท้จริง ๆ แล้วเป็นเรื่องที่จัดไม่ลงตัว ผู้สมัครอิสระก็อยากอยู่
ทีมเขาสามยอตพัฒนา พอดีครบ พอได้เข้ามาก็รวมกันทำงานง่ายขึ้น ส่วนสมาชิกฝ่ายค้านก็มา
ประชุมบ้าง ไม่สร้างปัญหาแต่ก็ไม่ให้ความร่วมมือ ส่วนสาเหตุที่สมาชิกฝ่ายตรงข้ามถูกถอนด้วย
เหตุผลคือมีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากมีการทำการค้าขายวัสดุกับ
องค์การบริหารส่วนตำบล ดังคำสัมภาษณ์ "ตอนนี้เขาออกไปแล้ว ถูกถอดถอนที่มีส่วนได้ส่วน
เสีย เขามีร้านค้าวัสดุเครื่องเขียน เขาเคยค้าขายวัสดุกับ องค์การบริหารส่วนตำบล" (สุพัตรา
สายัณห์, สัมภาษณ์)

เพื่อให้เกิดการทำงานอย่างราบรื่นระหว่างสมาชิกสภาและคณะ
ผู้บริหารจึงต้องหาวิธีการเพื่อดึงฝั่งตรงข้ามที่มีอยู่เพียงคนเดียวและผู้สมัครอิสระมาอยู่ในทีม
เดียวกันให้ได้ โดยการใช้วิธีการทำงานอย่างจริงจังและโปร่งใส เน้นการทำความเข้าใจในเหตุผล
แต่ละอย่าง การใช้วิธีการปรึกษาหารือรอบจะช่วยให้เกิดความเข้าใจ จึงทำให้ในปัจจุบัน
ทีมบริหารกับทีมสภาจึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นทีมเดียวกัน ทำให้พูดภาษาเดียวกันและมีความง่าย
ต่อการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตเป็นไปอย่างดียิ่งมากขึ้น ดังคำสัมภาษณ์

เวลาไปจะไหน ไปทัศนศึกษา เราก็ดูแล งบประมาณปีหนึ่งเราก็พา
ไป เรียนตรง ๆ ว่าบางทีสมาชิกบางคนที่เขาไม่ค่อยได้มาทำงาน
เขาไม่ค่อยที่จะรู้เรื่องระเบียบ รู้เรื่องอะไร ไปประชุมไปเห็นอะไรมา
เราก็อยากให้เขาเห็นด้วย และตามเราทันด้วย เวลาเราทำ
งบประมาณหรือว่าเสนออะไรเข้าไป ที่เราทำเข้าไปอย่างนี้เพราะ
อะไร ก็คุยกัน เดือนหนึ่งบางทีมารับคำตอบแทนเราก็ชวนกันไปกิน
ข้าวกัน อย่างสมมติว่า ที่กำลังจะสร้างที่ทำการ ถ้าว่าเราเห็นเรา
จำเป็นยังไงเราก็คุย พอดีไปดูแบบของเทศบาลเมืองปาดองซึ่งมันก็

เป็นแบบที่มีพื้นที่ใช้สอยแล้วดูดี ก็จะยกฐานะเป็นเทศบาล มัน
เหมาะสมดี พาไปดูด้วย เวลาเราเสนอเขาจะได้ไม่สงสัยว่า ทำไมมัน
ต้องจะต้องทำลักษณะแบบนี้ เพราะอะไร ทำไมต้องใช้ขนาดนี้
(สุพัตรา สายัณห์, สัมภาษณ์)

- การผสมกลมกลืนของทีมเขาสามยอดพัฒนา เมื่อพิจารณา
องค์ประกอบของทีมงานของทีม “เขาสามยอดพัฒนา” แล้ว ทีมบริหาร คือ นายกองค์การบริหาร
ส่วนตำบล และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสองท่าน มีความผสมกลมกลืนกันได้อย่างดี
เนื่องจากแต่ละท่านก็มีความสามารถแตกต่างกันไป โดยที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นคน
ที่มองการณ์ในระยะไกล มุ่งช่วยเหลือสังคม ประกอบกับมีที่ปรึกษาที่สามารถเชื่อมโยงกับ
ระดับชาติได้เนื่องจากที่ปรึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอดมีตำแหน่งเป็นที่ปรึกษาของ
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย คือ คุณสมชาย สุนทรวัฒน์ รองนายกองค์การบริหารส่วน
ตำบลคนที่ 1 เนื่องจากเป็นผู้หญิงมีความละเอียดอ่อน เคยเป็นครูมาก่อนและกำลังศึกษาในระดับ
ปริญญาโททางด้านรัฐศาสตร์ ที่คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงมารับผิดชอบ
ทางด้านสังคม ในขณะที่รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนที่ 2 เคยเป็นข้าราชการทหาร ก็
ดูแลเรื่องอื่น ๆ เช่น กองช่าง เป็นต้น เนื่องจากประวัติสะอาด มีความซื่อสัตย์ และต้องการให้
ประสานกับทหารในพื้นที่ ดังคำสัมภาษณ์

ทีมงานไม่มีปัญหา วุฒิการศึกษาอาจจะต่างกัน รองนายก
องค์การบริหารส่วนตำบลคนที่ 1 ท่านหนึ่งกำลังเรียนปริญญาโท ที่
ธรรมศาสตร์ สาขารัฐศาสตร์ ท่านมีเคยมีประสบการณ์ในฐานะเป็น
ครู ครูสอนโรงเรียนเอกชนมาก่อน ปัจจุบันท่านมารับผิดชอบในเรื่อง
ของงานด้านการศึกษา จะแบ่งงานกัน นายกองค์การบริหารส่วน
ตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งในส่วนราชการใน
องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีสำนักงานปลัด กองคลัง กองช่าง กอง
การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กองสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม และ
กองสวัสดิการสังคม ท่านนายกฯจะไปดูแลเรื่องคนกับงาน ก็คือ
สำนักงานปลัดกับกองคลัง อีกท่านหนึ่งท่านก็เป็นทหารระดับพันตรี
ซึ่งมีประสบการณ์เรื่องของการทหารในส่วนของการเป็น
ทหารก็จะไปดูแลเรื่องกองช่าง ส่วนท่านรองนายกอีกคนหนึ่งที่เป็น
สุภาพสตรีก็จะไปดูแลเรื่องกองการศึกษา สาธารณสุขสิ่งแวดล้อม

และสวัสดิการสังคม แบ่งงานกันชัดเจน การทำงานไม่ค่อยมีปัญหา จะมีการประชุมคณะผู้บริหารทุกเดือน ๆ ละครั้ง (ณรงค์ ศรีธรรมมา, สัมภาษณ์)

มีที่ปรึกษาของ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นที่ปรึกษาของ รัฐมนตรีช่วยมหาดไทย ท่านก็จะไปช่วยวิ่งทางกรมฯ (ชัยนาท สุขสงวน, สัมภาษณ์)

- สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต:กลไกในเสริมสร้างความเข้มแข็ง ในการทำงานให้เกิดผลดีอย่างต่อเนื่องนั้นจำเป็นที่ในโลกยุคปัจจุบันจะต้องอาศัย พิจารณาสภาองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย เนื่องจากจะต้องคอยกำกับและตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร เพื่อให้เกิดผลสูงสุดแก่ประชาชนในพื้นที่ จากข้อมูลจะพบได้ว่า ทีมผู้บริหารกับ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นทีมเดียวกัน เนื่องมาจากสมัครในนามทีมเขาสามยอตพัฒนา เหมือนกัน ซึ่งจะมีการพูดคุยและปรึกษากันตลอด โดยอาศัยห้องทำงานและมีโต๊ะไว้ให้สมาชิก สภาฯ มาพูดคุยสอบถามซึ่งกันและกัน อันทำให้แต่ละฝ่ายเกิดความเข้าใจในวิธีการทำงานของแต่ละฝ่าย หรือมีเรื่องอะไรที่ไม่เข้าใจซักได้สอบถามถึงที่มาที่ไปของแต่ละเรื่องว่ามีสาเหตุมาจากอะไร จะแก้ไขได้อย่างไร ทำไมจึงต้องแก้ไขโดยวิธีดังกล่าว ดังคำสัมภาษณ์ ดังนี้ “ทางนี้สภาจริง ๆ จะคุยและรับฟัง รับทราบเหตุผลจากผมไปบ้างแล้ว ก็สะดวกและง่าย รู้เหตุผลและจุดที่เราจะทำอย่างไร แล้วก็ไปเข้าสภา” (ประยุทธ พิมพ์าเรือ, สัมภาษณ์)

เมื่อสัมภาษณ์ประธานสภาฯ คือ พ.ต.ชลอ เหมือนชู ก็ได้กล่าวถึง สมาชิกสภาโดยรวมว่า ในสภานั้นมีสมาชิกสภาบางท่านมาจากทีมอื่น มีมาตั้งแต่ในการเลือกตั้งครั้งก่อน แต่ก็เปิดโอกาสให้ซักถามในประเด็นข้อสงสัยต่าง ๆ ซึ่งจะต้องมีการดูแลให้ ถูกต้องตามระเบียบ ในช่วงแรกก็มีปัญหาบ้างเนื่องจากมาคนละทีม แต่ในระยะหลังปัญหาไม่ค่อย มี เพราะเป็นทีมเดียวกัน

ในมุมมองของเจ้าหน้าที่ภายในองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต เองก็มองว่า สภาองค์การบริหารส่วนตำบลก็มีความเข้ม แข็ง มีการทำกิจกรรมร่วมกันต่าง ๆ ดัง คำสัมภาษณ์ของคุณวันเพ็ญ เปรมมาก เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ดังนี้

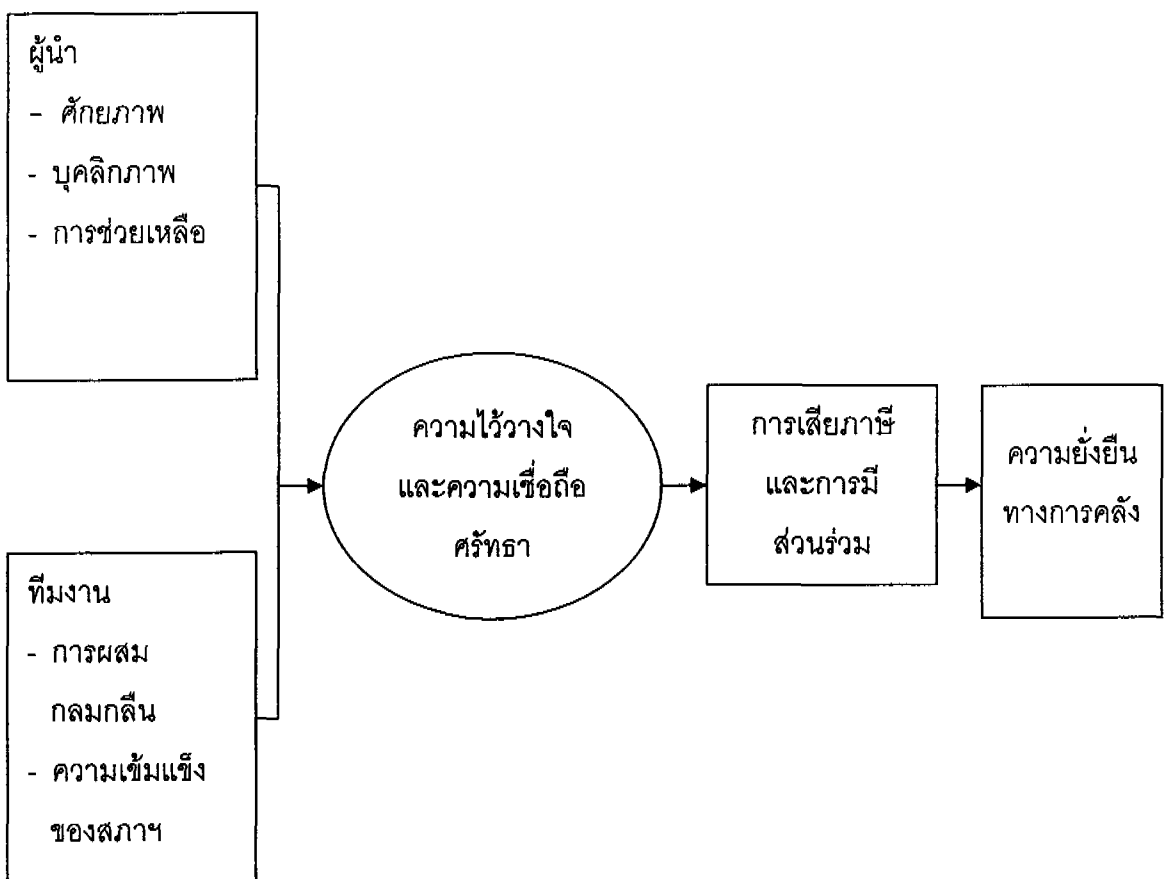
สภาองค์การบริหารส่วนตำบลในมุมมองของหนูค่อนข้างจะมีความเข้มแข็ง อย่างสมมติว่าจะทำกิจกรรมอะไรสักอย่างหนึ่ง ถ้าใน สภาฯ คุยกันแล้วมีความเห็นชอบคือเสียงส่วนใหญ่แล้วเขาเห็น ด้วย เมื่อเขาให้ความเห็นชอบแล้วในการทำกิจกรรมเขาก็จะเข้า

มาร่วมด้วย หรือแม้กระทั่งโครงการที่ไม่เกี่ยวกับตัวสภา หรือว่าจะมีงานรับแขก งานเลี้ยง เขาก็จะมาพร้อมต้อนรับ (วันเพ็ญ เปรมมาก, สัมภาษณ์)

กล่าวโดยสรุปแล้ว ความสามัคคีของทีมเขาสามารถพัฒนาและความสำเร็จในตัวผู้นำถือว่าเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล อันส่งผลต่อฐานะทางการเงินของท้องถิ่น เนื่องจากความสามัคคีของทีมงานและความสำเร็จในผู้นำจะทำให้ประชาชนเกิดความไว้วางใจ และศรัทธาเชื่อถือ เมื่อประชาชนจะต้องสูญเสียทรัพยากรในรูปแบบของภาษีหรือร่วมมือในการตรวจสอบการใช้จ่ายก็จะเป็ไปอย่างสะดวกราบรื่นมากขึ้น ดังภาพที่ 5.6

ภาพที่ 5.6

ผู้นำและทีมงานส่งผลต่อการคลั่งของ
องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามารถ

ความสามัคคีเป็นเรื่องของความรู้สึกที่แนบแน่นและให้ความไว้วางใจกันและกัน ทีมงานที่มีความสามัคคีกันจะมีความสัมพันธ์ในแนวราบ (vertical) ซึ่ง Robert Putnam เห็นว่าทุนทางสังคม โดยเฉพาะวัฒนธรรมพลเรือน (civic culture) ที่มีอยู่ในแต่ละท้องถิ่นที่แตกต่างกันออกไป ในภาคเหนือของประเทศไทยที่มีสมาคมพลเรือนและมีวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความร่วมมือและความสัมพันธ์ในแนวราบ พบว่ารัฐบาลและการบริหารงานของท้องถิ่นมีประสิทธิภาพมากกว่าภูมิภาคที่ไม่มีวัฒนธรรมเช่นนี้

2. ทุนมนุษย์ ทฤษฎากรรมมนุษย์ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารทุกองค์การ เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องอย่างสูงมากต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง ความสำคัญต่อทุนมนุษย์จึงเป็นภาระหน้าที่ขององค์การและผู้บริหารที่จะต้องสนใจและตระหนักอยู่เสมอ จากทฤษฎีบูรณาการ (Integral Theory) ของเคน วิลเบอร์ ได้ให้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการและความสำคัญของมนุษย์ โดยจะตั้งมีการเปลี่ยนมุมมองจากปัจเจก "I" ไปสู่กลุ่ม "WE" ซึ่งเป็นการพัฒนาภายใน จะต้องมีการปรับระบบคิดและวิถีปฏิบัติของบุคคลจากการมุ่งผลประโยชน์ส่วนตน ไปสู่การมุ่งการช่วยเหลือกันและกัน และมีความเอื้ออาทรกัน โดยเน้นการพัฒนาด้านคุณธรรม (merit) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal) และการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ (spirit) (วรวิมล โรมรัตน์พันธ์, 2548)

ในเรื่องทุนมนุษย์นี้ ผู้ศึกษาจะขอนำเสนอ 2 ประเด็นที่สำคัญ คือ ทุนมนุษย์ในองค์กรและทุนมนุษย์ในท้องถิ่น

- ทุนมนุษย์ในองค์กร ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหารการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล กองคลังเป็นกองหนึ่งในองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสายมอดที่เป็นกลไกและเป็นพลังขับเคลื่อนกลไกภายใน กองคลังเป็นกองที่ได้รับการยอมรับว่ามีการทำงานที่เข้มแข็ง ถ้าจะเปรียบเทียบกับกองอื่นแล้ว กองคลังได้รับการจัดอันดับเป็นลำดับแรกถึงความเข้มแข็งและความกลมเกลียวกันอย่างมาก มีการแบ่งงานกันทำที่ชัดเจน การทำงานมีระเบียบวินัยดี เป็นพี่เป็นน้องกัน มีการทักทายกัน ไม่หน้าหงิกหน้าอ เจ้าหน้าทีทุกฝ่ายในองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส มีการปฏิบัติงานที่โปร่งใส มีการให้บริการที่ไว้วางใจได้ ผู้อำนวยการกองคลังก็โอนย้ายมาจากอบจ. จึงไม่ใช่คนที่ไม่มีประสบการณ์ มีความละเอียดรอบคอบ สามารถดูแลและควบคุมลูกน้องได้อย่างดี ดังคำสัมภาษณ์

บอกได้เลยว่าคลังที่นี้ค่อนข้างที่จะแข็ง ตัว ผอ.กองคลัง เขามาจากอบจ. ย้ายโอนมา ค่อนข้างที่จะแม่นระเบียบ รู้วิธีการจัดเก็บมาก่อน ซึ่งจะต่างจาก องค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ ที่คลังค่อนข้างที่มารับรู้ใหม่

เหมือนมาเรียนรู้ใหม่กับ องค์การบริหารส่วนตำบล เขาค่อนข้างเป็นคน เก่ง โดยส่วนตัวเขาเป็นคนมีบุคลิกละเอียด รอบคอบ วางใจได้เยอะ ประวัติไม่มี เขาก็ดูแลลูกน้อง ควบคุมได้ดี เขาเป็นคนที่รับผิดชอบสูง แล้วคลังเขาก็ทำได้ดี (สุพัตรา สายัณห์, สัมภาษณ์)

ถ้ามองถึงกองคลัง คิดว่าเป็นกองที่แข็งแกร่งที่สุดใน องค์การบริหาร ส่วนตำบล ความพร้อมบุคลากรเขาจะมี แล้วเขาจะมีการแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบการทำงานของเขาค่อนข้างชัดเจน ในตัวของผู้นำทาง ผอ. เขาค่อนข้างจะวางตัวได้ดี การสั่งงาน การทำงานค่อนข้างจะดี คือ วางใจได้ถ้ามีการมอบงานให้ทางกองเขาไป คิดว่าดีที่สุด (วันเพ็ญ เปรมมาก, สัมภาษณ์)

แม้ว่าจะมีภารกิจค่อนข้างมาก เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอก เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ แต่ก็ไม่มีปัญหาด้านบุคลากร มีการปฏิบัติงานที่โปร่งใส ในกองคลังมีการแบ่งงานกันทำอย่างชัดเจน เจ้าหน้าที่แต่ละคนรู้หน้าที่ของตนเอง กองคลังที่น่าจะเป็นแบบอย่างที่ดี มีการแบ่งงานเป็นสัดส่วน ก็จะแบ่งงานกันทำแต่ละคนรับหน้าที่ไปเลย จะไม่มีการสับส่น แล้วงานก็จะต่อเนื่องกัน อย่างงานจัดเก็บรายได้ จะมีคนรับแบบยืนแบบ ก็จะเป็นคนทำคนหนึ่ง เสร็จแล้วก็เก็บเงิน รายงานต่อเจ้าพนักงานจัดเก็บอีกทีหนึ่ง เจ้าพนักงาน จัดเก็บก็จะมาสรุปอีกทีหนึ่ง คืองานก็จะเป็นขั้นตอนต่อกันเป็นระเบียบ ชัดเจนกว่าจากที่อื่น ความขัดแย้งยังไม่มี การปฏิบัติงานเป็นผลดีจนได้รับคำชมจากผู้บังคับบัญชา ดังคำสัมภาษณ์

ในจำนวนกองต่าง ๆ มีกองช่าง สาธารณสุข กองคลัง กอง การศึกษา สำนักงานปลัด สถิติการสังคม คิดว่ากองคลัง เราให้ นโยบายไปก็เร่งดำเนินการ ผลเป้าประสงค์ก็คือ เราตรวจสอบแล้วมี ความเป็นไปได้สูง (สายใจ เลิศวิริยะประภา, สัมภาษณ์)

ทรัพยากรมนุษย์หมายถึง คน ซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการจัดการ ทรัพยากร มนุษย์ถือว่าเป็นทุนที่มีค่าและให้ผลตอบแทน แม้ทรัพยากรมนุษย์จะไม่ใช้ทรัพย์สิน แต่ต้องถือว่าเป็นทรัพยากรที่ไม่อาจจะสามารถซื้อหาได้ด้วยเงินได้ง่ายในบางครั้ง เพราะการที่จะซื้อใจคน อาจจะเป็นไปได้ยากในบางกรณี องค์การอาจจะซื้อคนได้บ้างในบางกรณี แต่ไม่อาจจะซื้อคนได้ ตลอดเวลา ดังนั้นองค์การใดสามารถมีบุคลากรที่ดีมีคุณภาพ ย่อมเป็นหลักประกันว่าผลงานของ องค์การก็จะมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและประหยัด ซึ่งนั่นหมายถึงความอยู่รอดขององค์และ สามารถสร้างความได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน (ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์, 2548)

ดังนั้นในการดำเนินการในแต่ละองค์การจะให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ โดยยึดหรือให้ความสำคัญกับมนุษย์ (Human Centered) ในหลายองค์การจะมีการใช้งบประมาณเพื่อลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างมาก การลงทุนในทรัพยากรมนุษย์อาจจะไม่บังเกิดผลได้คุ้มค่าในระยะเวลาอันสั้นหรือปรากฏให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมแต่จะต้องอาศัยระยะเวลาสักกระยะหนึ่งจึงจะเกิดผลตามต้องการ ซึ่งภาชิตจินมีคำกล่าวเกี่ยวกับการลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ไว้ดังนี้

“หวังผลชั่วปี ให้เพาะเมล็ด
 หวังผลสิบปี ให้ปลูกพุดกษา
 หวังผลชั่วชีวิต ให้พัฒนาคน”

สาระสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ก็คือ การมีความพร้อมทั้งสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงในอนาคต และมีความสมดุลกับงานทั้งในแง่ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ เพื่อจะได้ทำงานในองค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การที่พนักงานจะทำงานได้อย่างดียิ่งดังกล่าว พนักงานจะต้องมีความสามารถ รู้จักลักษณะขององค์การและผลผลิตที่องค์การพึงปรารถนา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มุ่งพัฒนาพนักงานให้มีความเป็นพลวัต (dynamics) คือมีความพร้อมที่จะปรับตัวและละลายพฤติกรรมของตนเองเพื่อทำงานร่วมกับผู้อื่น

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอนนั้นถือว่าเป็นนโยบายในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอนมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งในเรื่องเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่จะต้องนำมาใช้กับการคลังของท้องถิ่น เนื่องจากในปัจจุบันการลงบัญชีหรือการให้บริการต่าง ๆ มีการใช้คอมพิวเตอร์กันอย่างแพร่หลาย องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอนก็ได้ส่งบุคลากรไปรับความรู้ในสถานศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับการให้บริการถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญที่จะต้องเข้าใจว่าการให้บริการมีลักษณะและเป้าหมายอย่างไร ประสิทธิภาพถึงองค์ประกอบในการให้บริการ ลักษณะของผู้ให้บริการที่ดี และการใช้คำพูดเพื่องานบริการ นอกจากนี้ยังมีการให้ทุนการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ดังคำสัมภาษณ์

จะทำยังไงที่จะให้เจ้าหน้าที่เพิ่มประสิทธิภาพตัวเอง ให้ไปเรียนคอมพิวเตอร์ ใครที่ยังลงสมุดให้เลิก ให้นำข้อมูลมาลงคอมพิวเตอร์ เก็บเงินได้ไม่ได้ ใครค้างหนี้ก็ให้ลงคอมพิวเตอร์ให้หมด ตามเบื้องต้นก็จะมีตามวิทยาลัย เราจะส่งเขาไปฝึกอบรม ส่วนหนึ่งกับบริษัทที่เกี่ยวข้อง ภาษีเขาก็จะมาให้ความรู้ หลักสูตรบริการได้เคยทำไปแล้วประสานกับบริษัท 7 Eleven ให้เขามาเป็นวิทยากรพิเศษให้มาพูดในการ

ให้บริการประชาชน ก็ถือว่าอะไรที่เป็นสิ่งที่ดีก็ศึกษา ให้เขารู้เหมือนที่เรา
เราให้เขาได้ศึกษาตรงนั้น ใครที่อยากจะเรียนอยากศึกษาต่อขอให้
บอกได้เลย จะไม่ปิดกันกัน ท่านรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
ก็ให้ไปเรียนปริญญาโท ใช้งบขององค์การบริหารส่วนตำบล
องค์การบริหารส่วนตำบลให้ทุน จัดสรรจากเงินรายได้ (สายใจ
เลิศวิริยะประกา, สัมภาษณ์)

- ทรัพยากรบุคคล ในมิติทรัพยากรบุคคลในท้องที่ถือว่ามีส่วนอย่างมากต่อ
การบริหารขององค์กรปกครองท้องถิ่น เนื่องจากจะช่วยแบ่งเบาภาระให้กับองค์การบริหารส่วน
ตำบล ถ้าบุคลากรในท้องถิ่นมีคุณภาพหรือสามารถเชื่อมโยงมีเครือข่ายในอันที่จะช่วยเสริมสร้าง
ความสำเร็จต่อการให้บริการประชาชน

1) ยอดงบประมาณรายรับมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ในตำบลเขาสามยอตมี
ประชากรที่ส่วนมากเป็นข้าราชการทหาร มีทั้งทหารที่ปฏิบัติงานในค่ายหรือกรมกองต่าง ๆ ใน
ตำบลเขาสามยอต และข้าราชการทหารที่ต้องไปราชการหรือปฏิบัติงานนอกพื้นที่ แต่ไม่ได้ย้าย
ภูมิลำเนา อันทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตมีรายได้จากเงินอุดหนุนจากรัฐบาล
กลางตามจำนวนประชากรหัวละ 80 บาท ดังคำสัมภาษณ์ของผู้อำนวยการกองคลัง ดังนี้

เทียบกับ องค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ เรามีรายได้เยอะกว่า
เขา ก็อาจอยู่ที่จำนวนประชากรด้วย จะเป็นตัวที่กำหนดด้วย ไม่
เฉพาะทหารเกณฑ์ แต่รวมพวกที่มีครอบครัวอยู่ด้วย ได้เงินอุดหนุน
หัวละ 80 บาท ถ้าสังเกตคือ ถ้า องค์การบริหารส่วนตำบลไหนมี
หน่วยทหารอยู่จะได้รับเงินจัดสรรจากรัฐบาลมากกว่าที่อื่น ถ้า
องค์การบริหารส่วนตำบลไหนไม่มีประชากรทหารอยู่จะได้น้อย และ
ที่สำคัญก็อยู่กับรายได้ที่เราจัดเก็บด้วย เพราะพื้นที่ของเราจะเก็บ
ได้หลัก ๆ ก็คือ ภาษีโรงเรือน ภาษีป้าย ก็เขาสามยอตปีที่ผ่านมา
สามล้านห้า (จรรยงค์ ธราสิทธิ์, สัมภาษณ์)

- ทีมที่ปรึกษาที่มีคุณภาพ นอกจากนี้แล้วทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตยังได้แต่งตั้งทีมที่ปรึกษาด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน
ตำบล เนื่องจากในพื้นที่ตำบลเขาสามยอตมีหมู่บ้านจัดสรรถึง 16 หมู่บ้านด้วยกัน จึงทำให้มี
ข้าราชการที่เกษียณอายุมาตั้งถิ่นฐาน ตำบลเขาสามยอตจึงมีทุนมนุษย์ที่มีคุณภาพและได้เปรียบ

ท้องถิ่นอื่น สามารถให้ทุนมนุษย์เหล่านี้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอด ได้ มีโรงพยาบาลประจำจังหวัดมาให้คำแนะนำด้านสาธารณสุข ดังคำสัมภาษณ์

ส่วนหนึ่งเรามีทีมงานที่ปรึกษา ทีมงานที่ปรึกษาก็จะมีคนในชุมชนที่เขาสามยอดที่มีทั้งข้าราชการบำนาญ ซึ่งมีทั้งข้าราชการครู ข้าราชการทหารเข้ามาช่วย หลาย ๆ อย่างที่เข้ามาช่วย และเรามีโรงพยาบาลประจำจังหวัดก็เชิญมาให้คำแนะนำเรื่องสาธารณสุข (ณรงค์ ศรีธรรมมา, สัมภาษณ์)

- มีโครงการใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน นอกจากนี้แล้วความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องก็จะส่งผลต่อการบริหารงาน โดยเฉพาะการจัดหางบประมาณ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอดได้แต่งตั้งที่ปรึกษา คือ คุณชูโชค เจริญผล ซึ่งคุณชูโชค เจริญผลนั้นเป็นที่ปรึกษาของรัฐมนตรีช่วยมหาดไทย คุณแสงชัย สุนทรวัฒน์ ซึ่งท่านที่ปรึกษาได้ช่วยให้องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอดในด้านงบประมาณและการคิดโครงการใหม่ ๆ ที่ให้ความสำคัญกับกรมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และกระจายอำนาจให้กับองค์กรรากหญ้า ดังคำสัมภาษณ์

จุดหนึ่งที่ทำให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างนี้ได้ นอกจากตัวท่านแล้ว backของท่านที่เป็นที่ปรึกษาใหญ่ แกะจะไปไวกว่าคนอื่นเยอะมาก ซึ่งจะผลักดันให้เกิดโครงการใหม่ ๆ ตัวอย่างนะคะว่า ก็พยายามจะดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม หรือว่าก็พยายามแก้ปัญหาให้ชุมชน ถ้าจะรอ องค์การบริหารส่วนตำบลอย่างเดียวบางที่มันช้า เขาก็จะมีการจัดทำโครงการให้ประชาชนมีส่วนร่วม ก็จะมีอุดหนุนเงินลงไปทั้งหมด 32 ชุมชน โดยให้ชุมชนเขาตั้งกรรมการของเขาเอง ทางท่านที่ปรึกษาก็คิดต่อยอดมาให้ว่า อีกหน่อยเราจะมีการขยายโครงการออกไปจาก 32 ชุมชน จะตั้งให้เป็นชุมชนใหญ่ ๆ เลย (วันเพ็ญ เปรมมาก, สัมภาษณ์)

3. ความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นทางการ หรือความสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการ เป็นความสัมพันธ์เชิงระบบอุปถัมภ์ อาจารย์นิติ เสนอว่า ถ้าจะให้ได้ประโยชน์อย่างแท้จริง ต้องเริ่มจากสมมติฐาน “สังคมไทยมีทุนทางสังคมอยู่มาก เพียงแต่ไม่มีโอกาสได้พัฒนาปรับเปลี่ยนให้ก้าวหน้า ตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น” ดังนั้นเรื่องการบริหารงานต้องเริ่มจากการมองหาทุนที่มีอยู่แล้ว และหาทางพัฒนาให้เข้มแข็ง โดยกล่าวถึงทุนของสังคมไทยที่มีความสำคัญมากและไม่

ควรมองข้าม คือความสัมพันธ์ในครอบครัวและเครือญาติ ซึ่งมีบทบาทอย่างชัดเจนในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจที่ผ่านมา (มติชน, 2541, น. 6) ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์เป็นเครื่องมืออธิบายความสัมพันธ์ในสังคมไทยได้สืบมาจนถึงปัจจุบัน อาจได้มากหรือน้อยในแต่ละยุคสมัย แต่ก็อธิบายได้ ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์เป็นวัฒนธรรมไทย ความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์เกิดขึ้นจากการที่สมาชิกในสังคมเข้าถึงทรัพยากร เกียรติยศ โภคทรัพย์ และโอกาสดี ไม่เท่าเทียมกัน คนที่เข้าถึงได้ยากกว่าหรือน้อยกว่า จึงสร้างความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ขึ้นกับคนที่เข้าถึงได้ง่ายกว่าหรือมากกว่า เพื่อมีโอกาสเข้าถึงสิ่งต่าง ๆ ได้เพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ผู้เข้าถึงได้มากกว่าก็ต้องการบางอย่างจากผู้เข้าถึงได้น้อยกว่า ความสัมพันธ์จึงเป็นการแลกเปลี่ยน โดยที่ฝ่ายผู้อุปถัมภ์ยอมได้เปรียบอยู่ได้อุปถัมภ์ (นิธิ, 2540, น. ๗)

ความสัมพันธ์เชิงระบบอุปถัมภ์นี้ได้ส่งผลต่อการบริหารการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตได้แก่

- การประสานให้ใช้งบประมาณและโครงการ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตประสบผลสำเร็จได้นั้นน่าจะมาจากสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่ง ก็คือ ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับผู้มีอำนาจทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัด กล่าวคือ มีที่ปรึกษาที่สามารถให้คำปรึกษาได้อย่างดีเยี่ยม ท่านที่ปรึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตก็เป็นที่ปรึกษาของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงทำให้การประสานกับทั้งระดับชาติและระดับจังหวัดสะดวกง่ายมากขึ้น ในปีที่ผ่านมา ทางคณะผู้บริหารได้ประสานกับทางกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มากถึง 40 ล้านบาท ดังคำสัมภาษณ์

ที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตถึงระดับชาติได้ องค์การบริหารส่วนตำบลเราที่มีปรึกษาที่ค่อนข้างที่จะกว้างไกล...บังเอิญว่าที่ปรึกษานายกของท่านก็อยู่ในคือท่านรัฐมนตรีช่วยก็สามารถแนะนำบางเรื่องมาให้ ท่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นครอบครัว การเป็นครอบครัวสามารถตามได้ทุกเรื่อง (ชลอ เหมือนชู, สัมภาษณ์)

ส่วนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนที่ 1 คือคุณสุพัตรา สายัณห์ พิจารณาแล้วมีส่วนอย่างมากในความสัมพันธ์ระดับจังหวัดโดยเฉพาะกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดลพบุรี เนื่องจากสามีคุณสุพัตราเป็นสมาชิกสภาจังหวัดลพบุรีหรือส.จ. และเป็นส.จ.ในเขตที่มีตำบลเขาสามยอตเป็นฐานเสียง ความสัมพันธ์ดังกล่าวก็มีประโยชน์อย่างมากในการหาช่องทางเพื่อให้ได้โครงการหรืองบประมาณมาลงในพื้นที่ตำบลเขาสามยอต ดังคำสัมภาษณ์ "มีส่วนคะที่เราทำงานกันเป็นทีม ทำให้เราประสานงานง่ายขึ้น โดยเฉพาะสามีท่านรองฯ ถ้ามีเงิน

อบจ.เหลือ ให้เราทำโครงการขึ้นไป ก็ถือว่าการทำงานเป็นทีมทำให้ประสบความสำเร็จ" (สายใจ เลิศวิริยะประภา, สัมภาษณ์)

ในความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องการที่รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนที่ 1 มีสามีเป็นส.จ.ในพื้นที่นั้น ส่งผลต่อการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอด ท่านประธานสภาฯได้เน้นให้เห็นอย่างชัดเจนว่ามีผลต่อการได้งบประมาณหรือโครงการมาดำเนินการในพื้นที่ ดังคำสัมภาษณ์

กสิมาชิก อบจ.เนี่ยะ เขาเป็นสามีของคุณสุพัตรา ฉะนั้นการที่ว่าอะไรต่ออะไรเขาก็คุยกันได้ มีอะไรก็ปรึกษาประสานกันได้ ทางโน้นก็ทำงานโน้น ทางนี้ก็ทำงานทางนี้อยู่ ก็คุยกันแล้วก็ต้องได้ผล การที่เป็นสามีภรรยา ช่วยในการบริหาร ช่องทางอะไรที่สามารถเอื้ออำนวยกันได้ ส.จ. สามีคุณสุพัตรา เป็นส.จ.ในพื้นที่นี้ (ชลอ เหมือนชู, สัมภาษณ์)

ในเรื่องดังกล่าวนี้ ทางรองนายกฯสุพัตราได้ยอมรับว่า การที่สามีเป็น ส.จ. ในพื้นที่มีส่วนในการเอื้อต่อการบริหาร และช่วยชี้ช่องทางของการหาโครงการมาลงในพื้นที่ตำบลเขาสามยอด ประกอบกับสามีคุณสุพัตราอยู่ในทีมเดียวกับนายกอบจ. ก็ยิ่งสะดวกและง่ายมากขึ้น ดังคำสัมภาษณ์

ก็มีส่วน เราก็คุยกันว่าอันนี้มันเกินกว่าอำนาจของเรา อบจ.มีงบประมาณที่จัดสรรให้เราด้วย ก็ประสานกัน เราคุยในรายละเอียดได้มากกว่าทั่วไป แล้วนายก อบจ.ก็ค่อนข้างสนิทกันอยู่แล้ว สามีตุ๊กเป็นส.จ.เขตนี้อยู่แล้ว เป็นคนในพื้นที่อยู่แล้ว ก็มีส่วยะในการเกื้อกูล ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ที่เขาเอาไว้บนหิ้ง ใครรู้ช่องทางก็ได้ (สุพัตรา สายัณห์, สัมภาษณ์)

- การประสานงานในพื้นที่ เนื่องจากในพื้นที่ตำบลเขาสามยอดมีค่ายทหารหลายแห่งด้วยกันและประชากรของตำบลเขาสามยอดส่วนมากเป็นข้าราชการทหารที่ปฏิบัติงานอยู่ หรือข้าราชการทหารที่เกษียณแล้ว รวมถึงครอบครัวของประชากรเหล่านี้ด้วย ดังนั้นจึงต้องอาศัยอดีตข้าราชการทหารเพื่อช่วยในการประสานงาน เนื่องจากรัฐธรรมนูญปฏิบัติและมีพี่ ๆ น้องและเพื่อนร่วมงานอยู่ในค่ายทหาร ทำให้มีความง่ายต่อการประสานอย่างมาก ในทีมผู้บริหารนั้นในเรื่องของการประสานกับทางทหารก็เป็นหน้าที่ของรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนที่ 2 คือ พ.ต.ประยุทธ์ พิมพาเรือ และท่านประธานสภาฯ คือ พ.ต.ชลอ เหมือนชู ซึ่งก็จะเกิดความร่วมมือในการดำเนินการมาโดยตลอด ดังคำสัมภาษณ์

ในองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอมีคนที่เป็นทหาร มีประธานสภา ท่านรองนายก แล้วก็มีสมาชิกอีก 2 ท่าน รวมเป็น 4 ท่านที่เคยเป็นทหาร การเป็นทหารทำให้คุยภาษาเดียวกันกับชาวทหารด้วยกัน ถ้าเป็นประชาชนคนธรรมดาอาจจะคุยคนละช่อง ... ขอรับการสนับสนุนหน่วยไหนเขายินดีทั้งนั้น ก็มีพรรค มีพวก มีน้อง ๆ พี่ ๆ ผมอยู่กองพลรบพิเศษที่หนึ่ง ก็คุยง่ายหน่อย น้อง ๆ พี่ ๆ เยอะ แต่ก็ไม่ถึงขั้นว่าอยากจะได้อะไรก็ได้ทั้งหมด เราจะรู้ว่าอันไหนน่าจะเป็นความลับ แล้วเราเป็นทหารเรารู้อันไหนควรจะนำเป็นความลับ หรือพื้นที่ไหนควรเข้า พื้นที่ไหนไม่ควรเข้า ภาษาไหนควรพูดไม่ควรพูด อันนี้ก็ทำให้เราได้มีส่วนได้ช่วยเหลือการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล อันไหนดูแล้วไม่เหมาะสมเราก็จะหักว่าไม่เหมาะสมนะ (ชะลอ เหมือนชู สัมภาษณ์)

จากความสัมพันธ์ทางสังคมในแนวราบและแนวตั้งระหว่างบุคคล จะช่วยทำให้เกิดเครือข่ายความสัมพันธ์ในเชิงพื้นที่เดียวกันของกลุ่มคนในตำบลเขาสามยอ ภายใต้ความคิดที่เอื้ออาทรต่อกันที่ค้นพบหนทางในการดำเนินชีวิต หลังจากที่มีการก่อกำเนิดและสร้าง สรรค์แนวทางปฏิบัติเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน โดยมีความเชื่อว่าหนทางดังกล่าวจะเป็นทางเลือกให้กับชาวบ้านที่ประสบปัญหาจากการดำเนินการตามกระแสความทันสมัยมีทางออกร่วมกัน

หลังจากที่ความเป็นเครือข่ายในระดับกลุ่มบุคคลได้ก่อกำเนิดขึ้นจากการแสวงหาหนทางในการดำเนินชีวิตแล้ว ได้ก่อร่างสร้างตัวขยายขอบเขตกว้างขวางออกไป กลายเป็นเครือข่ายความสัมพันธ์ในระดับพื้นที่ต่างชุมชนเครือข่าย ภายใต้ระบบข่ายใยชีวิตที่เชื่อมโยง มีระบบความสัมพันธ์ในระดับเครือญาติและเพื่อนร่วมชะตากรรมเดียวกัน ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นความสัมพันธ์ในแนวราบระหว่างผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ราชการทหาร และหน่วยราชการในพื้นที่

ความสัมพันธ์เชิงเครือข่ายไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะในแนวราบที่มีความสัมพันธ์ระหว่างคนรู้จักเท่านั้น แต่ยังมีเครือข่ายความสัมพันธ์ในแนวตั้งระดับประเทศ โดยที่ปรึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ป็นที่ปรึกษาของรมช.ว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงมีผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอมีความเชื่อมโยงกับระดับชาติและยังสามารถเชื่อมโยงกับระดับจังหวัดได้อีกด้วย ใน "สังคมที่กำลังพัฒนา" เส้นสายของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสามารถเชื่อมโยงบุคคลที่มีสถานภาพต่ำไปจนถึงบุคคลระดับชาติ โดยไม่จำเป็นต้องผูกติดอยู่กับระบบราชการที่ค่อนข้างเข้มงวดเกินไป

4. การช่วยเหลือและการเอื้ออาทร อัมมาร สยามวาลา (2544) เห็นว่าทุนทางสังคมเป็นการใช้ทรัพยากรของชุมชนในการแก้ปัญหา ทรัพยากรที่สำคัญ คือ สติปัญญา และความเอื้ออาทรต่อกัน โดยนัยนี้ ทุนทางสังคมก็นับเป็นมิติในรูปแบบของทรัพยากรของชุมชน อันประกอบด้วยเรื่องของค่านิยม ความเอื้ออาทรต่อกัน รวมทั้งเรื่องของสติปัญญา ที่มีอยู่ในชุมชนที่สมควรนำออกมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสังคม

ตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลก็เพื่อจัดหาบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน พนักงานส่วนตำบลก็เป็นเจ้าพนักงานของรัฐที่จะต้องทำหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือและการเอื้ออาทรแก่ประชาชนผู้มาติดต่อ ซึ่งเป็นภารกิจที่จะต้องปฏิบัติให้เกิดผลต่อประชาชน

- การปรับปรุงให้บริการ ตามปรัชญาการบริหารราชการสมัยใหม่ที่เน้นในรูปการจัดการการปกครอง โดยมีวัตถุประสงค์สุดท้ายที่ประชาชนที่เป็นเจ้าของประเทศหรือเจ้าของพื้นที่ การให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลถือว่าเป็นภารกิจที่จะต้องให้บริการและจัดหาบริการให้กับประชาชน จะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาตนเอง ถ้าหากองค์กรในภาคธุรกิจมีตัวอย่างเปรียบเทียบได้ ก็จะต้องปรับรูปแบบและวิธีการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มุ่งสู่ความเป็นเลิศเช่นเดียวกับภาคธุรกิจ ต้องมีลักษณะการจัดการเชิงรุกกล่าวคือการดำเนินการทางการตลาดสำหรับภาคธุรกิจก็ควรจะนำมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้มีการจัดเก็บภาษีอย่างมีประสิทธิภาพ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอดได้จัดการเชิงรุก ได้แก่ การออกหน่วยเคลื่อนที่ไปรับบริการในหมู่บ้าน รับชำระภาษีในวันหยุดคือวันเสาร์ แล้วก็มีโครงการที่ว่าคืนกำไรให้กับผู้เสียภาษี โดยออกบัตรชิงรางวัลให้กับผู้มาเสียภาษี จะมี 2 กรณี กรณีแรกคือชำระภาษีภายในกำหนด คือภายในกำหนดเวลาตามกฎหมาย ะมีของชำร่วยให้กับผู้เสียภาษีทุกราย เป็นพวกของที่ระลึกเช่น ปากกา นาฬิกาปลุก ผู้ชำระภาษีก็พอใจ กรณีที่สองหลังจากได้ของชำร่วยแล้วก็มีสิทธิเขียนบัตรชิงรางวัล จะมอบบัตรให้เมื่อประชาชนมาเสียภาษี และกรอกชื่อที่อยู่ ประเภทเงินที่เสีย มีการจับรางวัลทุกวันที่ 20 ของเดือนในที่ประชุมประชาคมของ องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีตัวแทนประชาคมและสักขีพยาน มีการจับทุกเดือน ทุกคนมีสิทธิถูกรางวัลเป็นประจำทุกเดือน ส่วนของชำร่วยของที่ระลึกสำหรับผู้เสียภาษีตรงตามกำหนด จะใช้เงินงบประมาณของ องค์การบริหารส่วนตำบลบางส่วน คือของงบประมาณจากทาง องค์การบริหารส่วนตำบล เงินที่ซื้อของชำร่วยจะเป็นเงินงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

ทั้งหมดเลย ไม่มีใครบริจาค ชาวบ้านก็พอใจ การปรับปรุงการให้บริการจึงเป็นภารกิจที่จะต้องไม่หยุดนิ่ง ดังคำสัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

ขณะนี้เรากำลังปรับปรุงการจัดเก็บรายได้ เราจะดูอยู่เสมอว่า ปัจจุบันเราไม่ใช่ข้าราชการ พยายามจะทำให้เหมือนรูปแบบบริษัท เหมือน กับแบงค์ ตัวแรกก็คือ ไม่ใช่ที่เราจะอยู่ไปวัน ๆ คุณต้องมีการ ทำการตลาดออกไป ทำอย่างไรที่จะมีจุดดึงดูดให้เขาอยากเสีย (สายใจ เลิศวิริยะประภา, สัมภาษณ์)

อย่างบ้านที่เราเคยไปเก็บไม่ถึง เราให้เจ้าหน้าที่เข้าไปทุกบ้านเลย เจ้าหน้าที่ใช้มอเตอร์ไซด์ไปถึงทุกบ้าน เขาเข้ามา 2 ปีที่ผ่านมา เราก็ให้เจ้าหน้าที่ไปเรื่องภาษีไปแนะนำชาวบ้าน มาถึงวันนี้สามารถเก็บได้ทั่วถึง เงินรายได้ที่เคยตกลงเหมือนกับแรก ๆ ก็ไม่มีแล้ว ก็อธิบายให้เขาฟัง ว่าตำบลนี้เขาพัฒนาถึงไหน (ชะลอ เหมือนชู, สัมภาษณ์)

- การสร้างความสำเร็จโดยสื่อบุคคล ในการผลิตบริการสาธารณะ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดหารายได้มาเป็นค่าใช้จ่าย การให้บริการจะเกิดขึ้นไม่ได้ ถ้าไม่มีค่าใช้จ่าย จึงต้องมีการเรียกเก็บภาษีจากประชาชนไม่ว่าจะเป็นตามความสามารถในการจ่าย (Ability to Pay) หรือตามหลักประโยชน์ที่ได้รับ (Benefit Principle) การดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงต้องอาศัยกฎระเบียบให้อำนาจ เมื่อประชาชนจะต้องสูญเสียทรัพยากรให้กับรัฐ จึงทำให้บาง ท่านขาดจิตสำนึกในการเสียภาษี ก็อาจจะเห็นว่าเมื่อก่อนไม่เห็นต้องเสียภาษี แต่เมื่อมีการจัดตั้ง เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วจะต้องเสียภาษี บางท่านไม่เข้าใจถึงกระบวนการและขั้นตอนในการเสียภาษี ถือว่าเป็นภารกิจของพนักงานจะต้องชี้แจงให้เกิดความเข้าใจ ช่วยเหลือ มีการ อธิบายให้ประชาชนเข้าใจและตระหนักในการเสียภาษี การให้บริการเหล่านี้ถือว่าเป็นมิติใหม่ของการจัดการภาครัฐ ที่จะต้องอาศัยความร่วมมือและความเต็มใจในการเสียภาษีจากประชาชน

เรื่องการจัดเก็บภาษีนั้นมีความเกี่ยวข้องกับประชาชนอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ เพราะทรัพยากรจะมีการเคลื่อนย้ายมาสู่ภาครัฐ นั่นคือจะทำให้ภาคเอกชนมีทรัพยากรลดน้อยลง การ ดำเนินการให้ได้ผลดียิ่งขึ้นสามารถทำได้โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดเก็บภาษี ทั้งผู้นำชุมชน หรือผู้นำอื่น ๆ ในชุมชน เพื่อสร้างสรรค์คัมภรียาภาสการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ และทุกคนอยู่ ภายใต้กฎหมายเดียวกัน และเมื่อจัดเก็บรายได้แล้ว ก็จะต้องมีการให้บริการกับประชาชนอย่างชัดเจน เช่นกัน ดังคำสัมภาษณ์

เรามีคณะกรรมการในส่วนของ การประเมินราคากลาง เราพยายามที่จะให้คนที่รู้จักเข้าไปช่วยพูด ในส่วนใหญ่จะมีผู้นำชุมชนที่จะเป็นแกน ประธานชุมชน ประธานซอย ประธานชุมชนเขาขอความร่วมมือจากผู้ใหญ่บ้าน ไปพูดจา เรามีกระบวนการในเรื่องของการจัดหารายได้ของเราเอง โดยมีมาตรการหลาย ๆ อย่างเช่น ในชุมชนแต่ละชุมชนมีสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นคนช่วยส่งสัญญาณชี้จุดในส่วนที่เขาจะต้องเสียภาษี โดยบอกถึงเหตุผลความจำเป็น เราต้องไปบอกสมาชิกด้วยการที่จะมานั่งอยู่ตรงนี้ บางเรื่องคือ เราไม่ใช่ให้เขาไปปะทะ แต่ให้เขาไปชี้จุดว่าส่วนไหนที่สามารถจะจัดเก็บภาษีได้ อาจจะได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย เขาก็ยอมที่จะเสีย แล้วก็เกิดธรรมเนียม จิตสำนึกสาธารณะเริ่มดีขึ้น (ชัชวาท สุขสงวน, สัมภาษณ์)

การช่วยเหลือแก่ผู้เสียภาษีให้สามารถอยู่ได้เป็นภารกิจที่พนักงานส่วนตำบลดำเนินการ เพื่อมิให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบหรือความไม่เป็นธรรมระหว่างผู้เสียภาษี พนักงานก็ได้มีการอธิบายและช่วยผู้เสียภาษีในการจัดการวางแผนการเสียภาษีให้ถูกต้อง การช่วยชี้แนะในการเสียภาษีก็จะส่งผลต่อความผูกพันทางใจ ดังคำสัมภาษณ์

ส่วนใหญ่จะมีปัญหากับภาษีป้าย เพราะอัตราภาษีป้ายจะไม่เท่ากัน แล้วก็จะมีพวกโลโก้กับภาษาอังกฤษจะแพง “เขาก็จะบอกว่าแพงไป” เราก็จะแนะนำว่า ให้เปลี่ยนหรือเอาโลโก้หรือภาษาอังกฤษออก ใช้ภาษาไทย ได้มีขนาดเท่าเดิมแต่เงินจะลดลง (สุนทรียา เกตุมณี, สัมภาษณ์)

- เน้นการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ การให้บริการของกองคลังหรือในการจัดเก็บภาษีที่เป็นเลิศ เนื่องจากการเจรจาและเอื้ออาทรต่อกัน การเจรจามีได้เอาแต่ตนเองเป็นสำคัญ แต่จะต้องพิจารณาประชาชนด้วย เข้าทำนอง “เขาอยู่ได้ เราอยู่ได้” จะทำให้ประชาชนเกิดความประทับใจ และยินดีที่จะเสียภาษีและให้ความร่วมมือกับ องค์การบริหารส่วนตำบลในโอกาสต่อไป ดังคำสัมภาษณ์

เท่าที่จำนะเออคราว ๆ ประมาณเจ็ดพันกว่าบาท จริง ๆ แล้วเขาจะประเมินเขาจะเก็บเรามากกว่านี้ เราก็คุยกับเขาว่าแพงไป ประเมินเต็มที่ก็หมื่นกว่าบาท เราก็บอกแพงไป เอาไว้แบ่งให้หลาย ๆ ที่ ไม่ได้เสียให้แค่ องค์การบริหารส่วนตำบลอย่างเดียว เขาก็ ok นะคะ ก็คือลด

แล้วเหลืออยู่ที่เจ็ดพันกว่าบาท เขาก็ยินยอมเรา (วิเชียร เปาวิมาน, สัมภาษณ์)

- การจัดสวัสดิการแบบบรรณาการ ในระยะเริ่มแรกของการจัดสวัสดิการสังคม เกิดขึ้นจากความเชื่อในความไม่เท่าเทียมกันของมนุษย์ที่อุบัติขึ้นมาในโลก (รพีพรรณ คำหอม, 2545, น. 2) ซึ่งตามแนวคิดของนักคิดแนวนิยัตินิยม (Determinism) เชื่อว่าความไม่เท่าเทียมกันของมนุษย์เกิดจากมนุษย์เองที่มีกรรมพันธุ์ สายเลือด และกฎแห่งกรรมที่แตกต่างกัน ทำให้มนุษย์มีฐานะความเป็นอยู่และความมั่นคงที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามแนวคิดนี้ได้ละเลยความเป็นไปที่เกิดจากโครงสร้างทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองที่ขาดความเสมอภาค จึงทำให้มนุษย์มีความแตกต่างกัน ทำให้แนวคิดการจัดสวัสดิการสังคมในระยะต่อมาหันมาให้ความสำคัญกับการศึกษาความเป็นไปของมนุษย์ที่เป็นองค์รวมทั้งในมิติความสัมพันธ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ปกติสุขได้ ซึ่งการจัดสวัสดิการสังคมถือว่าการเฉลี่ยสุขของมนุษย์ในสังคม

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอดนอกจากการให้บริการด้านการเสียภาษีแล้ว ทางองค์การบริหารส่วนตำบลยังให้บริการด้านอื่น ๆ อีกมาก การให้บริการเหล่านี้รวมถึงการจัดสวัสดิการให้กับชาวบ้านที่ด้อยโอกาสเป็นภารกิจที่สำคัญ โดยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1) การส่งเสริมการท่องเที่ยว เนื่องจากมีทุนทางวัฒนธรรมและทรัพยากรในพื้นที่ที่สามารถดำเนินการได้เลย ไม่ต้องเสียเวลาไปดำเนินการขึ้นมาใหม่ คือ ช่วงเดือนพฤศจิกายน ธันวาคม มกราคม ปลุกต้นทานตะวัน ทางองค์การบริหารส่วนตำบลก็ได้ให้การอุดหนุนเมล็ดพันธุ์ให้ชาวบ้านดำเนินการปลูก มีพื้นที่ประมาณ 2-3 พันไร่ปัจจุบันมีแนวคิดอยู่ว่าจะจัดทำบ้านน้ำจั้นเป็นหมู่บ้านวัฒนธรรม กำฟ้าเป็นประเพณีดั้งเดิมของชาวบ้านน้ำจั้น ของชาวพวน ที่มีความเชื่อว่าการทำบุญวันนั้นจะทำให้ฝนตกตามฤดูกาล เทพเจ้าจะปกป้องคุ้มครองคนที่นับถือ ฝนฟ้าจะดีเป็นความเชื่อของคนพวน จะทำให้ร่ำรวย ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ จะมีการทำบุญกลางบ้านเผาข้าวเหนียว (ข้าวจ้) จะนำชุมชนมารวมกัน เผาข้าวเหนียวกันทุกบ้าน แล้วผู้ใหญ่บ้านที่มีภูมิปัญญาเก่า ๆ ให้เอาของออกมาโชว์ที่หมู่บ้านตรงนี้

2) การจัดให้มีการให้บริการด้านความปลอดภัย โดยให้อปพร.ออกตรวจในเวลากลางคืน เพื่อป้องกันและป้องปรามอาชญากรรมที่อาจจะเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ อันถือว่าเป็นความต้องการของชาวตำบลเขาสามยอด แม้ตำบลเขาสามยอดจะมีค่ายทหารจำนวนมาก แต่ก็อาจจะเกิดปัญหาความไม่ปลอดภัยในร่างกายและทรัพย์สินได้ เนื่องจากตำบลเขาสามยอดมีความเจริญมากขึ้น กระแสวัตถุนิยมอาจทำให้บางคนหลงใหลได้ปลื้ม จนลืมการสร้างคุณธรรม ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันและป้องปราม จึงต้องมีการจัดตั้งศูนย์ดำเนินการในเรื่องนี้ คือตั้งศูนย์ปฏิบัติการรักษาความสงบ

เรียบง่ายและบริการชุมชน ขอความร่วมมือกับตำรวจของสภ.เมืองลพบุรี ในการรับหน้าที่เรื่องของการรักษาความสงบเรียบร้อย กรณีที่มีความขัดแย้งกันธรรมดา มีการชกต่อยกัน ก็ให้ดำเนินการให้จบสิ้นจะได้ไม่เป็นภาระกับตำรวจและชาวบ้านที่จะต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่าย กลาง ๆ คือเปรียบเสมือน โรงพักตำบล มีเจ้าหน้าที่ตำรวจมาประจำ รับเรื่องราวร้องทุกข์ เรื่องราวไม่ต้องเข้าไปในอำเภอ มีอาสาสมัครเข้ามาช่วยในการดูแลสาธารณภัย เช่น ไฟไหม้ อาสาสมัครป้องกันภัยจะช่วยอยู่เวรยาม ทางองค์การบริหารส่วนตำบลดูแลเรื่องของงบประมาณ เช่น ค่าอาหาร เครื่องดื่ม ค่าชุดหรืออุปกรณ์ เครื่องไม้เครื่องมือ ในการตรวจเวรยามตอนกลางคืน มีเจ้าหน้าที่ องค์การบริหารส่วนตำบลเราประจำปฏิบัติหน้าที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครต่าง ๆ ที่รวมออกตรวจตอนกลางคืน ประมาณ 5-6 คน ขับรถไปเรื่อย ๆ สอดแนมกลุ่มวัยรุ่น เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาอาชญากรรม ถ้าสงสัยก็ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจค้น ป้องกันก่อนที่จะเกิด

- การสังคมสงเคราะห์แก่เด็ก ผู้สูงอายุและคนพิการ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อต้องการให้ดูแลประชากรในท้องถิ่นตนเอง เนื่องจากน่าจะรู้ความต้องการและลักษณะปัญหาได้ดียิ่งกว่ารัฐบาลกลาง จะได้กำหนดกลยุทธ์และวิธีการต่าง ๆ ได้ตรงประเด็น รวมถึงช่วยเหลือช่องว่างทางสังคมที่ผู้ด้อยโอกาสไม่สามารถได้ในส่วนที่รัฐบาลกลางจัดหาให้ได้ ประกอบกับรัฐบาลกลางมีภารกิจมากมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและสลับซับซ้อน ก็ยิ่งทำให้รัฐบาลกลางยังต้องรีบแก้ปัญหาในเชิงมหภาคมากขึ้น ดังนั้นจึงเป็นภารกิจของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งโดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นหน่วยการปกครองที่มีความใกล้ชิดประชาชนมากที่สุดและมีความเจริญไม่ถึงระดับที่จะจัดตั้งเป็นเทศบาล จึงต้องเข้าไปช่วยเหลือกับเด็ก ผู้สูงอายุ หรืออื่น ๆ เพื่อสร้างความสมดุลในสังคมต่อไป

ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสายอดก็ได้จัดให้มีการช่วยเหลือกับผู้ด้อยโอกาสทั้ง หลายทั้งระดับเด็กและผู้สูงอายุ ในระดับเด็กที่จะเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต เป็นภารกิจจำเป็นอย่างมากเนื่องจากจะกลายเป็นทุนมนุษย์ของตำบลเขาสายอดและของประเทศในที่สุด การสร้างคุณภาพชีวิตให้กับเด็กจึงเป็นภารกิจอย่างเร่งด่วน เนื่องจากพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสายอดมีชาวบ้านที่ยากจนอยู่พอสมควร จึงได้มีได้โครงการช่วยเหลือเด็กตามนโยบายที่ว่า “มุ่งทางไกลไปโรงเรียนก็สามารถเรียนได้” ดังคำสัมภาษณ์ว่า

ไปดูโรงเรียนเด็กบางคนไม่มีรองเท้า ถูเท้ายังไม่มี เสื้อผ้าเหลือหมดเลยมาคิดโครงการขึ้นมาว่า ทำยังไงเราจะเก็บเงินภาษีที่เราได้มาคืนให้สังคม แล้วทำให้เขามีกำลังใจส่งลูกเล่าเรียนต่อ เด็กไม่เป็นปัญหาสังคม

เราต้องสร้างความเสมอภาค เราจัดให้ทุกคนหนังสือเรียน สมุด ดินสอ รองเท้า กระเป๋า ถุงเท้า เสื้อผ้าจัดให้คนละ 4 ชุด ปีหนึ่งแปดแสนสอง เด็กพันกว่าคน จัดนมเด็กได้แค่อนุบาลถึงป.4 องค์การบริหารส่วนตำบล ก็ขยายผลให้ได้เด็กทุกคน (สายใจ เลิศวิริยะประภา, สัมภาษณ์)

ในด้านผู้สูงอายุและผู้พิการ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอกก็มีได้นั่งนอนใจเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ทางองค์การบริหารส่วนตำบลก็จัดสรรงบประมาณช่วยผู้สูงอายุเดือนละ 300 บาท จำนวนประมาณเกือบ 700 คนซึ่งมีรายได้น้อยตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงแห่งมนุษย์และมีรายได้ไม่เกิน 1,243 บาท คนพิการเดือนละ 500 บาท มีจำนวนไม่เกิน 100 คน และมีการช่วยเหลือด้านที่พักอาศัยแก่ผู้ชรา โดยสมทบเงินเพิ่มจากที่ได้รับจากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงแห่งมนุษย์ จะให้การช่วยเหลืออย่างเสมอภาคกัน ไม่เลือกพวกเขาหรือพวกเรา ดังคำสัมภาษณ์

โดยใช้เกณฑ์ของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ ให้กฎเกณฑ์ ให้แบบมา ของเราคัดเลือกไปหนึ่งหลัง ได้แล้ว เราก็เอากฎเกณฑ์ของตัวนี้ไปหาเพิ่มเติม ได้หลักเกณฑ์มาเพิ่มอีก 10 หลัง องค์การบริหารส่วนตำบลก็ให้ไปประมาณหลังละ 9,000 ซึ่งกระทรวงฯ ให้มาแค่หลังละ 8,000 เราก็ให้เพิ่มไป นี่ก็เป็นการช่วยอย่างหนึ่ง(ณรงค์ ศรีธรรมมา, สัมภาษณ์)

- การสาธารณสุข สำหรับปัญหาเกี่ยวกับเด็กที่สำคัญประการหนึ่ง ก็คือ เรื่องฟัน ซึ่งฟันจะเป็นฐานรากของคุณภาพชีวิตของประชาชน เนื่องจากถ้าเด็กฟันไม่ดี ก็จะไม่สามารถทานอาหารได้อย่างครบหมู่และไม่เพียงพอกับร่างกาย ประกอบกับผู้ปกครองก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจัดการด้านทันตกรรมเด็ก จึงทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอกให้ความสำคัญเรื่องนี้ ดังคำสัมภาษณ์ “เรามีศูนย์เด็กเล็ก เราต้องดูแลตั้งแต่เรื่องฟันเลย ก็มีปัญหาเรื่องฟันผุ เอาแบบง่ายที่ไม่สลับซับซ้อนอย่างเช่น การถอนฟันธรรมดา อุดฟันธรรมดา เราบริการให้ได้...”

- การจัดตั้งโรงเรียนเขาสามยอก การศึกษาถือว่ามีสำคัญต่อการสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชน การศึกษาจะช่วยให้มีความรู้ สามารถที่จะนำมาใช้ในการดำรงชีวิตทั้งในหน้าที่การงานและชีวิตประจำวัน สามารถทำให้ชาวบ้านหลุดพ้นจากวัฏจักรแห่งความชั่วร้าย (vicious circle) คือ จน เจ็บ และโง่ ได้มีการเปิดรับนักเรียนเริ่มที่อนุบาลอายุ 3 ขวบประมาณ 100 คน โดยจะพัฒนาให้ถึงม.6

- การศาสนา ในเขตตำบลเขาสามยอตมีวัดหลายแห่ง เช่นวัดดงสวอง วัดพระบาทน้ำพุ เป็นต้น ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตก็ได้ให้การช่วยเหลือในลักษณะเงินสนับสนุน มีการให้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของแต่ละวัด เช่น การสร้างศาลา กิจกรรมโรคเอดส์ เป็นต้น แต่ละวัดให้การสนับสนุนแตกต่างกันไป เช่น วัดพระบาทน้ำพุ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลให้การสนับสนุนปีละหนึ่งแสนบาท เป็นต้น

- การส่งเสริมอาชีพ การส่งเสริมอาชีพให้กับชาวบ้านในพื้นที่ก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญ การที่ชาวบ้านมีอาชีพก็จะช่วยให้ชาวบ้านมีรายได้เพียงพอที่จะดำรงชีวิตประจำวัน อันจะช่วยลดปัญหาที่เกิดจากการว่างงานของชาวบ้าน ปัญหาที่สำคัญ คือ อาชญากรรม ยาเสพติด การขายบริการที่ผิดกฎหมาย และอื่น ๆ ตำบลเขาสามยอตมีทรัพยากรในพื้นที่สามารถใช้ให้เป็นประโยชน์ในการสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านได้ การส่งเสริมให้ชาวบ้านมีอาชีพจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ มีการให้การสนับสนุนกลุ่มที่ขาดทุนทรัพย์ ขาดการพัฒนาศักยภาพ และความรู้ต่าง ๆ เช่น สนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อไปทำผลิตสินค้า ได้แก่ กลุ่มแม่บ้านของทหารกองพันเสนารักษ์ จะผลิตเครื่องหมายของทหาร โดยจะมีพ่อค้าจากกรุงเทพฯ มาให้กลุ่มแม่บ้านในค่ายทหารทำ แล้วส่งไปขาย แต่กลุ่มแม่บ้านขาดเรื่องงบประมาณในการอบรม องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตก็อุดหนุนเงินงบประมาณ

- สนับสนุนการสร้าง ความมั่นคงให้ครอบครัว ความมั่นคงขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตจะมากน้อยขนาดไหนจะต้องเริ่มจากฐานรากที่สำคัญ คือ ความมั่นคงในครอบครัว อันถือว่าเป็นพื้นฐานที่จะต้องร่วมกันสร้างหรือหาทางพัฒนาทำให้เกิดความมั่นคง องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตก็ได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงได้มีการหาแนวทางต่าง ๆ ในการสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัว โดยได้รับความช่วยเหลือส่วนหนึ่งจากกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงแห่งมนุษย์ เนื่องจากถ้าครอบครัวอยู่เย็นเป็นสุข ในระดับต่อยอดขึ้นไปก็จะสามารถดำเนินการได้ง่ายขึ้น ในขณะที่ครอบครัวขาดความอบอุ่นเข้มแข็งแล้ว ก็ยากลายเป็นสนิมที่เกาะกินสังคมเขาสามยอตได้ในที่สุด ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตได้จัดตั้งศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน (ศูนย์พัฒนาครอบครัว) ซึ่งพยายามให้การดูแลครอบครัวไม่ให้เกิดความแตกแยก รวมทั้งไปดูด้านความเป็นอยู่อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับด้านสังคมที่จะไม่ให้ปัญหาเกิดขึ้น แม้กระทั่งทำอย่างไรที่จะให้ดูอย่างครอบครัวที่อยู่เย็นเป็นสุข (ให้เป็นครอบครัวตัวอย่างที่สร้างความอบอุ่นให้กับครอบครัว) เช่น จัดประกวดครอบครัวอบอุ่น และองค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนโล่ เกียรติบัตร ศูนย์พัฒนาครอบครัวจะมีคณะกรรมการดูแล ซึ่งเป็นศูนย์นำร่องของอำเภอเมือง ตั้งอยู่ที่บ้านโพธิ์ทองพัฒนา มีที่เดียวในเขตอำเภอเมือง

สังกัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคง จะมีอาสาสมัครพัฒนาสังคมของหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านเข้าไปช่วยร่วมกัน.

- การแก้ปัญหาด้านสาธารณสุข สำหรับปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตที่มักจะเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้งและยากที่จะแก้ไขได้ เนื่องจากลักษณะทางกายภาพของตำบลเขาสามยอตที่มีถนนพหลโยธินเป็นสภาพคล้ายเขื่อนกั้นน้ำที่ไหลมาจากเขาสามยอต จึงทำให้เกิดน้ำท่วม ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตก็ต้องเร่งหรือระดมสรรพกำลังต่างเพื่อบรรเทาและป้องกันปัญหาเหล่านี้ให้ลดน้อยลงหรือหมดไปในที่สุด ในปีที่ผ่านมา มีน้ำท่วมประมาณ 3-4 วัน จึงมีการร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งภายในองค์การบริหารส่วนตำบลและภายนอกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามาระดมช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของชาวบ้าน ดังคำสัมภาษณ์

ทั้งหน่วยทหาร หน่วยราชการใกล้เคียง ทั้งภาคเอกชนด้วยนะครับ ทั้งรัฐทั้งเอกชนก็คือมาระดมช่วย ทั้งกระสอบทราย ทั้งเร่งสูบน้ำ ทาง อบจ. ก็นำเครื่องสูบน้ำมาตั้ง ก็ไม่ได้หลับได้นอนเหมือนกัน ช่วยอยู่ด้วยกันตลอด ก็ประมาณ สัก 3 - 4 ชาวบ้านนี้ได้รับความเดือดร้อนมาก ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเราก็สนับสนุนเรื่องกระสอบทรายต่าง ๆ (บรรจง ภูนานมา, สัมภาษณ์)

- การร่วมมือกับเครือข่าย กล่าวคือมีการร่วมมือกันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ ในการทำงานนั้นจะต้องมีการประสาน งานร่วมมือกับหลายฝ่ายด้วยกัน โดยเฉพาะกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตต่าง ๆ รวมถึงองค์กรภายนอกด้วย เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตมิได้อยู่ในสุญญากาศที่มีต้องสัมพันธ์กับองค์กรหรือบุคคลต่าง ๆ แต่อย่างใด แต่จะต้องมีความสัมพันธ์ในลักษณะของการมีปฏิสัมพันธ์ที่มีลักษณะของการโต้ตอบซึ่งกันและกัน การรับฟังความคิดเห็น การอาศัยข้อมูลย้อนกลับ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมถึงการสร้างเครือข่าย เป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากในการบริหารในโลกยุคปัจจุบันนี้และในอนาคต จึงจะต้องมีการให้ความสำคัญทั้งตัวบุคคล องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ

ดังกล่าแล้วว่าในตำบลเขาสามยอตมีค่ายทหารอยู่จำนวนมากและประชากรโดยส่วนมากเป็นข้าราชการทหารทั้งที่ประจำการและเกษียณอายุแล้ว รวมถึงครอบครัว การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีโดยการช่วยเหลือกันในด้านต่าง ๆ เนื่องจากทหารจะมีกำลังพลและเครื่องมือหรืออุปกรณ์บางอย่าง เช่น ขอกำลังทหารมาชุดรอกคูคลอง เป็นต้น ในขณะที่องค์การบริหารส่วนตำบลก็พอที่จะจัดสรรอุปกรณ์ เช่น รถเครน ของใช้เกี่ยวกับพระ เเวที ดนตรี เต้นท์ แก้ว

เป็นต้น รวมถึงการให้การสนับสนุนงบประมาณบางอย่างให้กับค่ายทหารต่าง ๆ เพื่อดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เช่น ด้านการกีฬา เป็นต้น การมีค่ายทหารในพื้นที่ที่มีส่วนให้องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอดมีรายได้จากภาษีสุรา ดังคำสัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ในการให้ความช่วยเหลือค่ายทหารต่าง ๆ จะต้องพิจารณาภาวะเปรียบด้วย เนื่องจากทางองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถไปดำเนินการสร้างโครงสร้างพื้นฐานได้ แต่สามารถเข้าไปซ่อมแซมถนนประปาได้ หรือสนับสนุนอุปกรณ์ในการซ่อมแซมได้ เช่น ดินคลุก ลูกรั้ง ยางมะตอย เป็นต้น การให้การสนับสนุน เนื่องจากค่ายทหารอยู่ในพื้นที่ที่ตำบลเขาสามยอดและรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอดที่ได้รับจากรัฐบาลกลางส่วนหนึ่งก็มาจากรายได้สนับสนุนต่อหัว ซึ่งในตำบลเขาสามยอดมีทหารอยู่จำนวนมาก ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอดได้รับเงินจัดสรรในส่วนนี้มากตามไปด้วย

Cohen and Prusak (2001) อธิบายว่า ทูทางสังคมประกอบด้วยสิ่งที่เอื้อให้การติดต่อกันระหว่างบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (stock of active connections) ซึ่งได้แก่ เรื่องของความไว้วางใจ (trust) และความเข้าใจอันดีระหว่างกัน (mutual understanding) การมีค่านิยมร่วมกัน (shared values) การมีพฤติกรรมของสมาชิกที่อยู่ในรูปของเครือข่ายระหว่างคน (human network) หรือระหว่างชุมชน ซึ่งจะก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างกัน

การร่วมมือกับทางทหารนั้น ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอดได้ช่วยไปแก้ไขและบรรเทาความเดือดร้อนที่สำคัญของข้าราชการทหารก็คือ ปัญหาเรื่องน้ำ เนื่องจากลักษณะของพื้นที่เขาสามยอด ประกอบกับระบบประปาของทหารมีมานาน น้ำจึงไม่พอใช้ โดยเฉพาะในฤดูแล้ง นอกจากนี้แล้ว ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอดก็ได้เข้าไปช่วยเหลือกลุ่มแม่บ้านมิให้ถูกเอารัดเอาเปรียบเนื่องจากขาดแคลนแหล่งทุน ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอดก็ได้จัดสรรทุนให้ไปก่อน มิฉะนั้นก็จะถูก “ตกเขียว” ทำให้ขายราคาผลผลิตที่ทำขึ้นไม่สูงนัก ในบางครั้งแม่บ้านทหารบางท่านจำเป็นต้องใช้เงิน เช่น ต้องซื้อรองเท้านักเรียนให้ลูก สมาชิกสามารถนำผลผลิตมาขายให้กลุ่มก่อนได้ เป็นต้น ดังคำสัมภาษณ์

ทหารมีปัญหาเรื่องน้ำ น้ำอุปโภค น้ำใช้ ประปาในค่ายทหารไม่ได้ประปาภูมิภาค เขาจะใช้ประปาของทหาร ระบบมันน่าจะเก่า น้ำไม่พอใช้ พอถึงหน้าฤดูแล้งอย่างนี้ เราก็ไปทำประปาให้เขา กลุ่มแม่บ้านที่นี่เขาทำปักดิน เขาจะทำโดยวิธีตกเขียว ไปเอาดินจากร้านในเมืองมาแล้วเอาไปส่งให้เขา คือต้องให้ส่งเจ้านี้ เขาก็จะหักค่าดินซึ่งจะต้องแพงเหมือนกับเราซื้อเงินเข้ามาทำ เขาก็อุดหนุนเงินให้ไปเป็นกองทุนให้กลุ่ม

เขา สำหรับให้ไปซื้อดินมา หน้าหมวก ทำเป็นปึก ที่เป็นเครื่องหมาย ปึก
 ร่ม หน้าหมวก เครื่องหมายข้าราชการ เขาไม่มีเงินทุน เราก็จัดสรรเงินทุน
 ให้เขา ซื้อแบบตกเขียวในราคาสูงหน่อย เราก็ขายให้เขาในราคาถูก
 น้อย เราขายกลับไป ตอนนี่เขาก็เอาไปส่งหลังกระทรวงมหาดไทย
 องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นคนกลางให้เขามารวมกลุ่มกัน ก็ให้เงินไป
 เขาก็ไปซื้อด้ายมา ซื้อดินมา ใครเบิกดินไปเท่าไร เขาก็มาขายให้
 กองทุน เพื่อมีเงินสำรองไว้ สำหรับบางที่เขาทำได้ 50 ลิบอัน แล้วลูกค้า
 ซื้อรองเท้านักเรียนสีहार้อย เขาก็จะเอาดินมาขายกับกองทุนก่อน แล้ว
 เอาเงินไปใช้จ่ายตรงนี้ (สุพัตรา สายัณห์, สัมภาษณ์)

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าในอดีตนั้น เขตทหารห้ามเข้า ทหารมักจะปิด
 ไม่ให้คนภายนอกเข้ามา เนื่องจากมีความลับทางทหารจึงทำให้เขตทหารมักจะกลายเป็นดินแดน
 แห่งความลับ แต่ในยุคปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และได้มีเปิดตนเองสู่
 โลกภายนอกมากขึ้น จึงมีการทำโครงการร่วมกับชุมชนที่อยู่โดยรอบ และยอมรับการพึ่งพาอาศัย
 กันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับชุมชนมากขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสายออดก็ได้จัดทำโครงการ
 ร่วมกับค่ายทหารที่อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งในลักษณะการใช้พื้นที่เพื่อดำเนินกิจกรรมประเพณีของ
 ไทย คือทหารเขามีจุดเด่นอยู่อย่างตรงบริเวณตรงนี้มีสระน้ำขนาดใหญ่พอสมควร สามารถเอามาใช้
 เรื่องของประเพณีที่คิดขึ้น ปีที่แล้วที่จัดงานลอยกระทงก็ใช้ชื่อแบรนต์ว่า “ขมาน้ำชมจันทร์วันเพ็ญ”
 เป็นปีแรกที่ได้ร่วมงานแบบบูรณาการร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นของสถานที่ของทหาร ในส่วนขบวนแห่เราจัดใน
 ชุมชนต่าง ๆ และมีการร่วมกันสร้างคุณภาพชีวิตของเด็ก กล่าวคือ ได้เข้าไปดูแลเรื่องเด็กเล็กใน
 ค่ายทหาร แต่ก่อนทหารมีการเก็บเงินกันเองเพื่อมาเป็นค่าใช้จ่ายให้กับคุณครู แต่พอมาชวงหลังโอนให้
 องค์การบริหารส่วนตำบล ๆ ดูแล ไม่ว่าจะเป็นการสร้างอาคารของโรงเรียนก็ดี การจ่ายเงินเดือนให้กับ
 คุณครูก็ดี เป็นภารกิจของ องค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด เป็นต้น

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสายออดยังได้สร้างเครือข่ายเพื่อให้บริการ
 ต่าง ๆ การสร้างเครือข่ายกับองค์การบริหารส่วนตำบลรอบข้าง เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลท่า
 ศาลา องค์การบริหารส่วนตำบลถนนใหญ่ เป็นต้น การสร้างเครือข่ายนี้จะมีลักษณะของการพึ่งพา
 และร่วมกันจัดสรรบริการสาธารณะให้กับประชาชนในพื้นที่ ได้แก่ การจัดการขยะ เป็นต้น โดย
 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสายออดจะเป็นแม่ข่ายในการจัดการขยะ มีการเข้าพื้นที่ในตำบล
 ทะเลชุบศร เพื่อจัดการขยะ องค์การบริหารส่วนตำบลอื่นก็สามารถนำมาทำได้ โดยเสียค่าบริการ

ในราคาถูก และทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอกมีรถบัสนอยู่ 2 คัน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นหรือชุมชนต่าง ๆ ก็มีการมาเยี่ยมในกิจกรรมต่าง ๆ ดังคำสัมภาษณ์

องค์การบริหารส่วนตำบลที่อื่นมาขอพึ่งพาเรา เรามีรถเกรตชเย เขาถึงมาขอให้เราช่วย เราก็ไม่ได้เอาเปรียบ เราช่วยเขามากกว่า เพราะเขาเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก เพราะเรามีกำลังมากกว่า อยู่ในเกณฑ์พอใจ (ชะลอ เหมือนชู, สัมภาษณ์)

นอกจากนี้แล้ว ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอกก็มีรถบัสน 2 คันไว้ใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล รถบัสนคันแรกมาจากการจัดให้มีการทอดกฐินโดยผู้สูงอายุ ไปซื้อรถเก่ามาแล้วนำมาปรับปรุง ส่วนรถอีกคันเป็นรถใหม่ ได้เงินมาจากการที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอกชนะเลิศการประกวดธรรมาภิบาล รถใหม่จะมีขนาดเล็กกว่า ทางองค์การบริหารส่วนตำบลที่อื่นหรือหน่วยงานต่างสามารถยืมได้ แต่ต้องเป็นวันหยุด ดังคำสัมภาษณ์

เราบัสนเรามี 2 คัน รถบัสนคันแรกมาจากผู้สูงอายุจัดกฐิน ทอดผ้าป่าแล้วก็ยกให้ แล้วไปซื้อรถมือสอง ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลจะซื้อรถมือสองรถบัสนจะต้องขออนุญาตผู้ว่าฯก่อนขออนุมัติให้ซื้อรถเก่าก่อน เขาก็ไปหาซื้อรถเก่ามาแล้วให้ องค์การบริหารส่วนตำบลปรับปรุงแก้ไขก็สามารถเอาไปใช้ได้ ซึ่งมีขนาด 50-60 คน แต่ไม่มีปัญหาเรื่องรถเก่านะ มีปัญหาเรื่องแอร์ แต่เครื่องยนต์ใช้ได้ แต่ถ้าจะเอาจริง ๆ ก็ใช้ได้ มีไว้บริการชุมชน ส่วนรถบัสนใหม่ก็ได้เงินธรรมาภิบาลมาสามล้านห้า ซื้อมาดีกว่าบาท เอาไว้ดูแลเด็กของเรา (ณรงค์ ศิริธรรมา, สัมภาษณ์)

5. การมีส่วนร่วม ในปรัชญาการจัดการแบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนขอสังคม การมีส่วนร่วมจะส่งผลต่อการยอมรับ ความรู้สึกในความเป็นเจ้าของ และการร่วมตรวจสอบเพื่อสร้างความโปร่งใสในการบริหาร การให้ประชาชนร่วมคิดร่วมทำ ก็จะส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อันจะทำให้เกิดการแก้ไขอย่างถูกที่และถูกเวลา สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอกได้สร้างการมีส่วนร่วมโดย

- เวทีประชาคม การมีเวทีประชาคมถือว่าเป็นกลยุทธ์ประการหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารการปกครองท้องถิ่น ในอดีตนั้นไม่มีการทำเวทีประชาคมแต่อย่างใด ก็ทำให้เกิดปัญหาความไม่เข้าใจและความขัดแย้งต่าง ๆ ระหว่างประชาชนหรือฝ่ายตรงข้ามกับทีมผู้บริหาร ผลที่ตามมาของปัญหาดังกล่าวก็คือการทะเลาะ การโต้เถียง การ

แจ้งความฐานหมิ่นประมาท และสุดท้ายอาจจะมีการฆ่ากันตายได้ ในช่วงแรกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตก็มีความไม่เข้าใจกันเช่นเดียวกัน

การนำเอาแนวคิดเวทีประชาคมมาใช้ เพื่อให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมที่แท้จริง อันเป็นการแบ่งปันความคิด มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน อันช่วยลดปัญหาความไม่เข้าใจกัน การร่วมกันตรวจสอบ ความรักและห่วงใยต่อชุมชน รวมถึงการนำเสนอความต้องการของตนเองต่อผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับตำบลเขาสามยอตได้เปรียบพื้นที่อื่นก็คือมีทุนมนุษย์ที่มีคุณภาพอยู่มาก อันได้แก่ ช่างราชการที่เกษียณอายุและมาตั้งรกรากในตำบลเขาสามยอต บุคลากรเหล่านี้ถือว่าเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญสำหรับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และการจัดทำเวทีประชาคม ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตในช่วงหลัง ๆ สามารถแก้ปัญหาได้ตรงประเด็นและมีความเห็นอกเห็นใจกัน ความเข้าใจก็จะเกิดขึ้น ปัญหาที่เกิดขึ้นมีบ้างเป็นเรื่องธรรมดาไม่มากนัก นอกจากนี้ ก็มีการปรึกษากันนอกกรอบ มีการรับประทานข้าวภายหลังจากที่ประชุมเสร็จแล้ว ณ ตรงนี้ใครมีอะไรไม่เข้าใจหรือติดค้างไม่สามารถสอบถามในที่ประชุมได้ ก็จะมีโอกาสในการสร้างความเข้าใจร่วมกัน ดังคำสัมภาษณ์

แนวความคิดในเรื่องการทำงานโดยใช้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งใช้ได้ผลตั้งแต่ปี 44 ตอนแรกที่เริ่มไปประชุมในหมู่บ้าน เป็นการเวียนไปที่ละหมู่บ้าน ปีละไม่กี่ครั้ง โดยมีแผนการออกไปทำประชาคม แล้วก็จะนำแผนในเรื่องของการจัดแผนของ องค์การบริหารส่วนตำบลมาให้ประกอบด้วย ในช่วงหลังการดำเนินการดังกล่าวสามารถลดแรงกระแทก หมายถึง ลดปัญหาการร้องเรียนของประชาชนได้ ซึ่งชาวบ้านเริ่มเข้าใจบทบาทของ องค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้น มีส่วนเข้ามาตรวจสอบได้มากขึ้น ก็เลยเกิดกระบวนการเป็นการกล่อมเกลாதางสังคมที่มีพัฒนาการที่ดีขึ้น โดยใช้ขบวนการประชาคม แล้วหลังจากนั้นตั้งแต่ปี 44 มาก็ถือว่าเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในการที่ประชาคมทุกชอย ทุกชุมชน ไปเริ่มขบวนการที่ให้ความรู้ความเข้าใจกับชาวบ้าน ให้มีการเลือกหัวหน้าหรือตัวแทนชุมชน เพื่อส่งตัวแทนมาร่วมประชุมทุกวันที่ 20 ของเดือน มีตัวแทนทุกกลุ่มเข้ามา เข้ามาร่วมตักประมาณ 70 – 80 คน จะมีการเซ็นชื่อ การประชุมเริ่ม 10.00–12.00 น. หลังจากการประชุมก็มีการเลี้ยงข้าว ถ้าเดือนไหนติดวันเสาร์-อาทิตย์ ก็จะเลื่อนในวันถัดไป และปัญหาต่าง ๆ ที่ในรอบเดือนถ้ามี ชาวบ้านก็จะฝากประธานชอย ประธานชุมชนมา เพื่อนำเสนอปัญหาในที่ประชุม ก็สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องการร้องเรียนได้ ที่น่าสังเกตก็คือ ในช่วงหลัง ๆ จะไม่ค่อยมีปัญหามากนัก จะมีก็แต่เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ไฟฟ้า ประปา บางทีก็อาจไม่เกี่ยวกับส่วนงานขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลก็ช่วยประสานให้

- การกระจายอำนาจ แม้ว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับล่างที่สุดที่มีความใกล้ชิดกับประชาชน แต่ถ้าหากปัญหาต่าง ๆ มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ประกอบกับหน่วยการปกครองมีขนาดใหญ่มากขึ้น การให้บริการโดยองค์การบริหารส่วนตำบลเองอาจจะล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ก็จำเป็นที่จะต้องมีการกระจายอำนาจให้กับระดับล่างลงไปในแต่ละชุมชน ซึ่งนอกจากจะช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ แล้ว ก็จะช่วยในพัฒนาผู้นำและสอนหรือให้เกิดการเรียนรู้ตามการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

เมื่อได้รับเงินรางวัลธรรมาภิบาลมาเมื่อปีที่แล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลก็จัดสรรเงินลงไปให้ชุมชนละ 10,000 บาท เงินรางวัลที่ได้ทั้งหมด 3,500,000 บาท ชุมชนที่มีความพร้อมตอนนี้มี 32 ชุมชน จริง ๆ แล้วมีมากกว่านั้น แต่ยังไม่พร้อมที่จะมีตัวแทน ยอมรับกฎกติกา ตั้งประธานชุมชน รองประธาน เลขา กรรมการ 10-15 คน มีการประชุม ถ้ามีปัญหาอะไรทางชุมชนก็รับมา แล้วตัวแทนชุมชนก็มาแจ้งให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลรับรู้ มีการให้เงินอุดหนุนแต่ละชุมชนไปดำเนินการภายใต้กรอบกติกาที่กำหนด มีกฎเกณฑ์การใช้เงินสำหรับการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้ดูแลกันเอง โดยให้เงินอุดหนุนชุมชนละ 10,000 บาท ถ้าชุมชนเข้มแข็ง ตำบลเขาสามยอดก็จะเข้มแข็ง จะมีการไปตรวจเหมือนกับที่มีการตรวจธรรมาภิบาลของสถาบันพระปกเกล้า มีแบบฟอร์ม กำหนดตัวชี้วัด กำหนดกฎเกณฑ์ขึ้นมา มีการประชุมถูกต้อง มีกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ก็จะจัดเงินรางวัลเพิ่มไปให้กองทุนจาก 10,000 บาท.ที่ต้องอย่างนี้ก็เพราะว่า ประชากรในตำบลเขาสามยอดประมาณ 28,000 คน และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงพนักงานก็มีไม่มากนัก ประกอบกับชาวบ้านเมื่อมีปัญหาต่าง ๆ ก็โทรหาองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งท่านนายกและกำนัน ตลอด 24 ชั่วโมง งานประจำก็มีมากมาย จึงต้องให้ชุมชนหรือขอจัดการตนเอง

จะเห็นได้ว่าบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอดจะทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการจัดสรรงบประมาณเพื่อกระตุ้นการดำเนินงานของภาคประชาสังคม โดยอาศัยงบประมาณเป็นกลไกและถ้าหากชุมชนใดสามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสมและถูกต้องแล้วทางองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอดก็จะจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น บทบาทสื่อกลางนี้จะต้องมีการเข้าไปประเมินผลงานเพื่อนำผลการดำเนินการมาใช้เป็นกลไกในการจัดสรรงบประมาณต่อไป

- การให้เกิดการรับรู้ร่วมกัน การรับรู้ร่วมกันโดยการเปิดเผยข้อมูลที่ทุกคนควรรับรู้ อันจะนำมาซึ่งความเข้าใจ ความไว้วางใจ และความเชื่อถือศรัทธาในที่สุด การรับรู้ร่วมกันมิได้

จำกัดเฉพาะภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลเท่านั้น ยังต้องให้ผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ รับรู้ร่วมกัน อีกด้วย ซึ่งถือเป็นนโยบายของผู้บริหารทุกระดับ เพื่อสร้างความโปร่งใสในการทำงาน

ในด้านสภาที่จะต้องควบคุมตรวจสอบการใช้จ่าย ๆ ต่าง ๆ ทาง ประธานสภาที่กำหนดไว้เลยว่าจะต้องโปร่งใส ถ้ามีปัญหาอะไรก็จะสอบถามโดยทันที และถ้ามี สิ่งไม่ปกติก็จะใช้กลไกของสภาฯ เช่น การอนุมัติงบประมาณ เป็นต้น ดังคำสัมภาษณ์ของ ประธานสภาฯ

ถ้าได้ยินข่าวเกี่ยวกับการใช้จ่ายที่ไม่โปร่งใส ก็ถ้ามีผมก็จะลงไปถามดู อันนี้มันนานแล้วนะ ทำไม่ยังไม่ได้ สภาอนุมัติผ่านไปแล้วยวดที่ แล้ว เคยมีบ้าง แต่ก็ไม่ใช่เรื่องเสียหาย เข้าไปถามเขา เขาก็จะอธิบายให้ ฟัง ว่าทำเป็นขั้นตอน เข้าไปบ้างแต่กำลังเร่งดำเนินการ...ถามทางฝ่าย ปลัดและฝ่ายที่เกี่ยวข้องกัน ฝ่ายบริหาร ถ้าทุกเรื่องฝ่ายบริหารไม่ ดำเนินการขึ้นมา สภาฯเราก็จะยังไม่อนุมัติอะไรยังไม่ไปไหน (ชลอ เหมือนชู, สัมภาษณ์)

การให้เกิดการรับรู้ร่วมกันจะทำให้เกิดความโปร่งใส ซึ่งตามหลักการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดีนั้น ความโปร่งใสเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งในส่วนราชการไม่ว่า องค์การไหน ต่างก็ต้องให้ความสำคัญ เนื่องจากการขาดความโปร่งใสจะนำมาซึ่งปัญหาการ คอรัปชั่น อันเป็นมะเร็งที่เกาะกินระบบราชการไทยตลอดมา เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ทางองค์การ บริหารส่วนตำบลเขาสามยอกมีวิธีการทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกัน อันจะทำให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจ และมีการเรียนรู้ถึงการทำงานที่ถูกต้องตามกฎหมายและรับใช้สังคม จึงต้องหาทางให้ทุกฝ่าย รับรู้และเรียนรู้ร่วมกัน โดยการประชาสัมพันธ์หรือพูดคุยให้เข้าใจว่ามีสาเหตุมาจากอะไร และจะ ทำอย่างไรต่อไป กลไกในการสร้างการรับรู้ก็ผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ การทำประชาคม บ้าย ประกาศ หอกระจายข่าว แจกแผ่นปลิว การทำประชาคมได้ผลค่อนข้างทั่วถึง เพราะตัวแทน กลับไปก็กระจายข่าวเพราะมีหอกระจายข่าว

ในการสร้างความโปร่งใสอันทำให้เกิดการรับรู้และเรียนรู้ร่วมกันได้นั้น ในแง่ พนักงานส่วนตำบลที่เป็นผู้ปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ ถือว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งที่ จะต้องหาหรือดำเนินการทุกช่องทาง ทั้งการประชาสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมโดยกลไกประชาคม หรืออื่น ๆ และต้องมีการให้ความรู้แก่พนักงานในเรื่องการคลังและการจัดเก็บภาษี

นอกจากนี้แล้ว เงินบริจาคที่หน่วยธุรกิจบริจาคให้กับองค์การบริหารส่วน ตำบลเขาสามยอก มีการให้กองคลังเป็นผู้ดูแล ปีละประมาณ 4-5 แสนบาท โดยนายกองค์การ

บริหารส่วนตำบลไม่เข้ามายุ่งเกี่ยวหรือมีการนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ที่แอบแฝง จะนำไปใช้กับวัตถุประสงค์เพื่อชาวเขาสามยอดเท่านั้น เช่น การตัดเสื้อ การฝึกอบรม เป็นต้น ดังคำสัมภาษณ์เกี่ยวกับความโปร่งใสในเรื่องนี้ว่า

ตรงนี้เราก็จะมีสวัสดิการ น้ำแข็ง กาแฟ ชุดยูนิฟอร์ม คนจัดเก็บขยะ ทุกคนได้เหมือนกันหมด ตรงนี้ตัวเลขเราไม่ได้ไปสร้างเงื่อนไข ก็อยู่ที่เขาจะดูแล ก็ไม่ได้อะไรตรงนั้น คงไม่ถึงล้านบาท งบตรงนี้ส่วนใหญ่ก็จะให้การคลังดูแล จะเก็บแยกไว้เป็นสวัสดิการบางครั้งคนป่วยบ้าง อะไรบ้าง ที่เบิกไม่ได้ก็มีเราก็ช่วย คนที่ถูกรถชนแล้วความผิดเกิดจากเราประมาณ เบิกจากหลวงไม่ได้ ปีหนึ่งประมาณสามสี่แสน บางครั้งเสื้อยืด เสื้ออะไรกันบ้าง มีคนดูแลตรงนี้คือกองคลัง ใครจะมาเบิกเงินก็ให้เขาดูแล ใครเดือดร้อนก็ช่วย ๆ กันไป (สายใจ เลิศวิริยะประภา, สัมภาษณ์)

จากการที่มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต ทำให้ชาวบ้านมีความไว้วางใจและเชื่อมั่นในบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต จากการสอบถามชาวบ้านในเรื่องนี้ ชาวบ้านมีความมั่นใจในความโปร่งใสและความจริงใจ ดังคำสัมภาษณ์เจ้าของธุรกิจร้านค้า “เรื่องข่าวความไม่โปร่งใสคุณป้าจะไม่ค่อยได้ยิน ไม่ค่อยมีใครมาคุยกับคุณป้านะ ส่วนมากจะได้ยินคนแก่ ๆ จะพูดว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเขาไปตัดผมให้” (ภัทรนุช พฤกษาสวย, สัมภาษณ์)

จากที่กล่าวมาดังกล่าวข้างต้นทั้ง 5 ปัจจัยทางด้านทุนทางสังคมกับการบริหารการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตมีความสัมพันธ์กันอย่างสูงมาก ลักษณะความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมาก กล่าวคือ ปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบภายนอกขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตก็คือ งบประมาณภาครัฐทั้งในระดับชาติและระดับจังหวัด และยังมีเครือข่ายภายนอกที่ให้การสนับสนุน ส่วนองค์ประกอบภายในที่สำคัญ ได้แก่ ผู้นำและทีมงาน ทุนมนุษย์ ระบบบริหารจัดการ และระบบอุปถัมภ์ ซึ่งส่งผลมายังระบบคิด (ผลประโยชน์ส่วนรวม ความสามัคคี การช่วยเหลือเอื้ออาทร และการพึ่งพา) และวิธีปฏิบัติ (การให้อำนาจชุมชน การมีส่วนร่วม การบริการและการสร้างเครือข่าย) ทั้งสองประการก็จะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอตสามารถจัดเก็บภาษีได้เพิ่มมากขึ้น เกิดความพึงพอใจในการบริการ มีความเต็มใจที่จะเสียภาษี และเกิดการใช้จ่ายที่โปร่งใส ปรากฏการณ์ดังกล่าวก็จะส่งผลไปยังฐานะการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ยั่งยืนต่อไป รวมถึงมีการย้อนกลับไปยังปัจจัยองค์ประกอบทั้งภายนอกและภายใน ดังภาพที่ 5.7

ภาพที่ 5.7

ความสัมพันธ์ของทุนทางสังคมกับการบริหารการคลังของ
องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสายออด

